

Hållbarhetsarbete Skandia Fonder 2019

skandia :

Innehåll

Hållbarhet för oss.....	2
Hållbarhetsinformation Skandia Asien	3
Hållbarhetsarbete Skandia Asien.....	3
Hållbarhetsinformation Skandia Cancerfonden.....	6
Hållbarhetsarbete Skandia Cancerfonden	6
Hållbarhetsinformation Skandia Europa Exponering	9
Hållbarhetsarbete Skandia Europa Exponering	9
Hållbarhetsinformation Skandia Global Exponering.....	11
Hållbarhetsarbete Skandia Global Exponering	11
Hållbarhetsinformation Skandia Idéer för Livet	14
Hållbarhetsarbete Skandia Idéer för Livet.....	14
Hållbarhetsinformation Skandia Japan Exponering	16
Hållbarhetsarbete Skandia Japan Exponering.....	16
Hållbarhetsinformation Skandia Kapitalmarknadsfond	18
Hållbarhetsarbete Skandia Kapitalmarknadsfond	18
Hållbarhetsinformation Skandia Korträntefond	20
Hållbarhetsarbete Skandia Korträntefond	20
Hållbarhetsinformation Skandia Nordamerika Exponering.....	21
Hållbarhetsarbete Skandia Nordamerika Exponering	21
Hållbarhetsinformation Skandia Norden	23
Hållbarhetsarbete Skandia Norden.....	23
Hållbarhetsinformation Skandia Realräntefond.....	25
Hållbarhetsarbete Skandia Realräntefond	25
Hållbarhetsinformation Skandia SMART Balanserad	26
Hållbarhetsarbete Skandia SMART Balanserad	26
Hållbarhetsinformation Skandia SMART Försiktig	30
Hållbarhetsarbete Skandia SMART Försiktig.....	30
Hållbarhetsinformation Skandia SMART Offensiv	34
Hållbarhetsarbete Skandia SMART Offensiv	34
Hållbarhetsinformation Skandia Småbolag Sverige.....	38
Hållbarhetsarbete Skandia Småbolag Sverige	38
Hållbarhetsinformation Skandia Sverige Exponering	41
Hållbarhetsarbete Skandia Sverige Exponering	41
Hållbarhetsinformation Skandia Sverige Hållbar.....	43
Hållbarhetsarbete Skandia Sverige Hållbar	43
Hållbarhetsinformation Skandia Tillväxtmarknadsfond	46
Hållbarhetsarbete Skandia Tillväxtmarknadsfond	46
Hållbarhetsinformation Skandia Time Global.....	49
Hållbarhetsarbete Skandia Time Global	49
Hållbarhetsinformation Skandia USA.....	51
Hållbarhetsarbete Skandia USA	51
Hållbarhetsinformation Skandia Världen.....	54
Hållbarhetsarbete Skandia Världen	54
Hållbarhetsinformation Skandia Världsnaturfonden.....	57
Hållbarhetsarbete Skandia Världsnaturfonden	57

Hållbarhet för oss

Skandia Fonder AB är ett svenskt fondbolag med ett brett utbud av fonder. Vi erbjuder ränte- och blandfonder, aktiva och indexnära aktiefonder samt hållbarhetsfonder.

Att agera ansvarsfullt som företrädare för andelsägarna är en viktig del av vårt uppdrag. Vi anser att hållbarhet kan utgöra både finansiella risker och möjligheter. Bolagen som fonderna investerar i ska kunna se möjligheterna och kunna hantera riskerna med ett hållbart värdeskapande. Detta för att långsiktigt vara konkurrenskraftiga och skapa god avkastning.

Hållbarhet i investeringsprocessen

Fonderna investerar inte i bolag som är involverade i kontroversiella vapen eller producerar tobak. De investerar inte heller i bolag som är involverade i cannabis för rekreativ bruk och vi har en mycket restriktiv hållning gentemot bolag involverade i medicinsk cannabis. Vidare avstår fonderna att investera i bolag som utvinner kol för energiändamål. Fonderna investerar inte i bolag som är involverade i systematiska och allvarliga kränkningar av internationella normer utan att de visar förändringsvilja. Med internationella normer avser vi bland annat FN:s Global Compact och OECD:s riktlinjer för multinationella företag.

Vi anser att hållbarhetsfaktorer kan utgöra både finansiella risker och möjligheter. Våra förvaltare arbetar med hållbarhetsfaktorer som en integrerad del av investeringsprocessen och beaktar dessa när de är finansiellt materiella. Förvaltarna har tillgång till bolagsspecifik hållbarhetsanalys och har löpande kontakt med Skandias analytiker för ansvarsfulla investeringar.

Hållbarhet i ägararbetet

Vi förväntar oss att bolagen vi investerar i efterlever internationella normer och konventioner. Om vi identifierar brister i ett bolags hållbarhetsarbete inleder vi ett påverkansarbete. Vår huvudstrategi är att vara kvar som ägare och försöka påverka bolaget i en mer hållbar riktning, men i vissa fall leder inte påverkansaktiviteterna till en acceptabel lösning. Då säljs investeringarna tills dess att bolaget vidtagit tillräckliga åtgärder.

En påverkansdialog kan exempelvis handla om bolagens arbete för att minska utsläpp, respektera fackliga rättigheter eller förebygga korruption. Genom att ställa frågor om bolagens hållbarhetsarbete utmanas de i att utveckla sitt arbete och ha en medvetenhet kring frågorna.

Se vår [påverkansrapport](#).

Hållbarhets- och temafonder

Vi erbjuder tre hållbarhetsfonder - Skandia Sverige Hållbar, Skandia Cancerfonden och Skandia Världsnaturfonden. De har jämfört med vårt övriga fondbud utökade hållbarhetskriterier.

Fonderna investerar företrädesvis i bolag som arbetar för miljö och samhälle, både på kort och på lång sikt. De väljer bort bolag som kränker internationella normer, utvinner fossila bränslen eller uran, producerar tobak, vapen, modifierade grödor samt genererar kraft från fossila bränslen eller uran. Fonderna iakttar stor försiktighet vid investering i gruvbolag. Dessutom följer investeringarna kriterierna för Svanens miljömärkning. Läs mer om Svanenmärkta fonder på svanen.se/spararen.

Resurser och åtaganden för hållbarhet

För att säkerställa att, ur vår syn, olämpliga innehav inte ingår i fonderna anlitar vi ISS-ESG¹ och Sustainalytics² till att genomlysna innehaven avseende kränkningar av internationella normer, tobak och kontroversiella vapen. De anlitas även för en del av påverkansarbetet. Genom Sustainalytics har vi även tillgång till bolagsspecifik hållbarhetsanalys, inklusive exponering mot tobak, vapen och kol, för ca 4 500 bolag. Nordic Investor Services³ anlitas för analys av kalleser till bolagsstämmor.

Skandia har signerat PRI, FN:s principer för ansvarsfulla investeringar. PRI:s sex principer och samarbetsnätverk är referensram för investerare som vill öka ansvarstagandet i sina placeringar. Vi har signerat Montreal Carbon Pledge där vi förbinder oss att mäta och publicera våra fonders klimatavtryck. Vi är medlemmar i Swesif, ett oberoende nätverksforum för organisationer som arbetar för eller med hållbara investeringar i Sverige, och är medlemmar i Hållbart Värdeskapande, ett samarbetsprojekt som lyfter fram betydelsen av att företag arbetar strukturerat med hållbarhetsfrågor.

Vill du veta mer?

För ytterligare information se www.skandia.se/fonder.

Läs även våra ställningstaganden kring mänskliga rättigheter, arbetsvillkor, miljö och klimat, affäretik samt sektorer med särskilda hållbarhetsrisker på [Skandias ansvarsfulla investeringar](#).

¹ ISS ESG tillhandahåller analys och rådgivning kring hållbara och ansvarsfulla investeringar.

² Sustainalytics tillhandahåller tjänster för ansvarsfulla investeringar till institutionella investerare, såsom bolagsanalyser och -rating, samt påverkansarbete.

³ Nordic Investor Services är ett rådgivningsföretag inom ägar- och bolagsstyrning.

Hållbarhetsinformation Skandia Asien

- Hållbarhetsaspekter beaktas i förvaltningen av fonden.
 Hållbarhetsaspekter beaktas inte i förvaltningen av fonden.

Hållbarhetsaspekter som beaktas i förvaltningen av fonden

- Miljöaspekter (t.ex. bolagens inverkan på miljö och klimat).
 Sociala aspekter (t.ex. mänskliga rättigheter, arbetstagarättigheter och likabehandling).
 Bolagsstyrningsaspekter (t.ex. aktieägares rättigheter, frågor om ersättningar till ledande befattningshavare och motverkande av korruption).
 Andra hållbarhetsaspekter.

Metoder som används för hållbarhetsarbetet

Fonden väljer in

- Hållbarhetsaspekter är avgörande för förvaltarens val av bolag.

Fonden har specifika och uttalade kriterier för att välja in bolag utifrån miljö, sociala och affärsetiska frågor. Analys av bolagens arbete med hållbarhet är avgörande för valet av bolag i fonden.

Fondens förvaltare tar hänsyn till hållbarhetsfrågor. Hållbarhetsaspekter beaktas i ekonomiska bolagsanalyser och investeringsbeslut, vilket får effekt men behöver inte vara avgörande för vilka bolag som väljs in i fonden.

- Annan metod som fonden tillämpar för att välja in.

Fonden väljer bort

Fonden placerar inte i bolag som är involverade i följande produkter och tjänster. Högst fem procent av omsättningen i det bolag där placeringen sker får avse verksamhet som är hänförlig till den angivna produkten eller tjänsten.

Produkter och tjänster

- Klusterbomber, personminor
 Kemiska och biologiska vapen
 Kärnvapen
 Tobak
 Kol

Fondbolagets kommentar: Fonden investerar inte i bolag som utvinner kol.

- Övrigt

Fondbolagets kommentar: Fonden investerar inte i bolag som är involverade i cannabis för rekreativ bruk och vi har en mycket restriktiv hållning gentemot bolag involverade i medicinsk cannabis.

Internationella normer

Internationella normer avser internationella konventioner, lagar och överenskommelser såsom

FN Global Compact och OECD:s riktlinjer för multinationella företag som rör frågor om miljö, mänskliga rättigheter, arbetsvillkor och affärsetik.

- Fonden investerar inte i bolag som inte vidtar åtgärder för att komma tillrätta med identifierade problem eller där fonden bedömer att bolagen inte kommer att komma tillrätta med problemen under en tid som fondbolaget bedömer som rimligt i det enskilda fallet.

Detta alternativ avser fonder som tar fram en handlingsplan för ifrågasatta bolag, som exkluderas om angivna villkor inte uppfylls under utsatt tidsperiod.

Fondbolaget påverkar

Fondbolaget använder sitt inflytande för att påverka bolag i hållbarhetsfrågor.

Fondbolaget har kontakt med bolag i syfte att påverka dem i en mer hållbar riktning.

- Bolagspåverkan genom externa leverantörer/konsulter
 Röstar på bolagsstämmor

Hållbarhetsarbete Skandia Asien

Fonden har valt in

Hållbarhetsaspekter beaktas i ekonomiska bolagsanalyser och investeringsbeslut i Skandia Asiens förvaltning, vilket får effekt men behöver inte vara avgörande för vilka bolag som väljs in i fonden. Portföljförvaltaren är medveten om vilka hållbarhetsrisker och möjligheter en investering medför och beaktar detta. Ingen avvikelser mot vad som angetts i informationsbroschyren har skett under 2019.

Hållbarhetsfaktorer ses inte som en fristående faktor i analysarbetet. Skandia Asiens hållbarhetsintegrering kallas "Mosaikmetoden". Hållbarhetsintegreringen inkluderar både interna och externa inslag - man fokuserar inte bara på de potentiella portföljbolagen, utan hela det ekosystem, där bolagen verkar.

Förvaltaren investerar inte i ett bolag endast på grund av bra hållbarhetsarbete. Bolaget ska dessutom ha en bra värdering och mervärde ur ett avkastningsperspektiv. Förvaltaren väljer även bort bolag som man anser har höga hållbarhetsrisker. Med andra ord har hållbarhetskriterierna samma relevans för bolagsanalysen som traditionella ekonomiska kriterier.

Nedan finns tre exempel på bolag som fonden inte godkänt som investering alternativt sålt, då de inte har god bolagsstyrning:

- **Oberoi Realty** är en indisk fastighetsutvecklare, där fonden ökade innehavet under andra halvåret eftersom företaget fortsätter att vara en av de bästa fastighetsutvecklarna i Indien. Oberoi har en långsiktig vision för sina utvecklingsprojekt med en hög miljömedvetenhet och attraktiv värdering. Bolaget har infört miljöinitiativ som återvinning av organiskt avfall, rening av avloppsvatten, installation av solenergipaneler och omhändertagande av dagvatten i många av deras pågående och nyare projekt. Bolaget lägger även tonvikt på att skapa en positiv miljö för bostadsområdena och dess invånare. Vi anser att Oberoi inte bara har ett starkt rykte för att utveckla fastigheter av hög kvalitet i Indien, utan även har investerat avsevärt i miljöutveckling. Vi tror att dessa initiativ inte bara gynnat miljön utan även bidragit till att generera den premie som Oberois kunder är villiga att betala.
- **ICICI Bank** är en indisk bank som är verksam både mot privatpersoner och företag. Fonden investerade i ICICI Bank i september då vi nu ser att bolagsstyrningen och ansvarsskyldighet stärks väsentligt med en ny VD och en nyligen konstituerad styrelse som är mer anpassad till minoritetsaktieägarnas intressen. Vårt ekosystemarbete har även visat på en stor förändring i bolagets företagskultur med

tonvikt på riskjusterad avkastning samt att genom decentralisering av beslutsfattandet garanteras ett kollektivt ansvar.

- **LG Household and Health** är en koreansk tillverkare av hushållsvaror och kosmetiska produkter. Fonden ökar sitt innehav under andra halvåret 2019 med tanke på dess attraktiva värdering, robusta kosmetiska tillväxttrend i Kina och förbättrad bolagsstyrning. LG Household and Health har nyligen befordrat ett antal kvinnor till ledande befattningar, vilket enligt vår mening är positivt för jämlikhet och inkludering. Av tio nya VD:ar är tre kvinnor och två av kvinnorna är yngre. I ett traditionellt manligt lett samhälle som Sydkorea tror vi att LG Household and Health har åtagit sig att befordra den som är bäst lämpad för jobbet, oavsett ålder och kön.

Fonden har valt bort

Skandia Fonder har valt att inte investera i ett antal bolag som avviker från internationella hållbarhetsrelaterade normer, är involverade i kontroversiella vapen eller producerar tobak. Skandia Fonder investerar inte heller i bolag som är involverade i cannabis för rekreativ bruk och har en mycket restriktiv hållning gentemot bolag involverade i medicinsk cannabis. Vidare avstår Skandia Fonder från att investera i bolag vars omsättning till 30 procent eller mer kommer från utvinning av kol för energiändamål.

Följande bolag är uteslutna från investering i Skandia Asien:

Bolag	Orsak
Adani Enterprises Ltd.	Kolutvinning
Adani Power Ltd.	Kolutvinning
Aryt Industries	Kontroversiella vapen
ATLAS RESOURCES	Kolutvinning
Banpu Public Co Ltd	Kolutvinning
Beijing Haohua Energy Resource	Kolutvinning
BERAU COAL ENERGY	Kolutvinning
British American Tobacco	Tobaksproduktion
China Coal Energy Company Limited	Kolutvinning
China Shenhua Energy Co. Ltd.	Kolutvinning
COAL ASIA HOLDIN	Kolutvinning
Coal India Ltd	Kolutvinning
DMCI Holdings, Inc	Kolutvinning
Elbit Systems	Internationella normer
GARDA TUJUH	Kolutvinning
GOLDEN EAGLE	Kolutvinning
Gudang Garam	Tobaksproduktion
Guizhou Panjiang Refined Coal Ltd	Kolutvinning
Haci Ömer Sabanci	Kolutvinning
HANJAYA MANDALA SAMPOERNA	Kolutvinning
HANWHA CORP	Kontroversiella vapen
IJM Corporation Berhad	Internationella normer
IJM Plantations	Internationella normer
Inner Mongolia Yitai Coal Ltd	Kolutvinning
ITC LTD	Tobaksproduktion
KT&G Corp	Tobaksproduktion
Larsen & Toubro	Kontroversiella vapen
Lt Group Inc	Tobaksproduktion
MITRABARA ADIPER	Kolutvinning
Neyveli Lignite Corp. Ltd	Kolutvinning
Poongsan Corp	Kontroversiella vapen
Poongsan Holding	Kontroversiella vapen
POSCO	Internationella normer
Posco Daewoo Corporation	Internationella normer
PT Adaro Energy Tbk	Kolutvinning
PT Bumi Resources Tbk	Kolutvinning
PT Indo Tambangraya Megah Tbk	Kolutvinning

PT Tambang Batubara Bukit Asam	Kolutvinning
PT United Tractors Tbk	Kolutvinning
QINGHAI JINRUI-A	Kolutvinning
RENUKA COALINDO	Kolutvinning
RESOURCE ALAM IN	Kolutvinning
S&T Dynamics	Kontroversiella vapen
SDIC Xinji	Kolutvinning
Semirara Mining and Power Corporation	Kolutvinning
Shaanxi Coal Industry Co., Ltd.	Kolutvinning
SHANGHAI IND HLDGS	Tobaksproduktion
Shanxi Coal International Energy	Kolutvinning
Shanxi Lanhua Sci-Tech Venture	Kolutvinning
Shanxi Lu'An Environmental Energy	Kolutvinning
Shanxi Xishan Coal & Electricity Power	Kolutvinning
Tata Power Co Ltd	Kontroversiella vapen
TOBA BARA SEJAHT	Kolutvinning
Wintime Energy Co., Ltd.	Kolutvinning
Wtk Holdings	Internationella normer
Yang Quan Coal Industry	Kolutvinning
Yanzhou Coal Mining Ltd	Kolutvinning
Zijin Mining Group Ltd	Internationella normer

Skandia Asien investerar i aktier på asiatiska tillväxtmarknader. På dessa aktiemarknader har ovanstående bolag identifierats att strida mot Skandia Fonders ägarpolicy och har därmed valts bort ur fonden.

Inga överträdelser mot Skandia Fonders exkluderingskriterier har skett under 2019.

Fondbolaget har påverkat

Skandia Fonder använder sitt ägarinflytande för att påverka bolag i hållbarhetsfrågor. Vi har under 2019 haft kontakt med ett antal bolag i Skandia Asien för att påverka dem i en mer hållbar riktning.

Påverkansarbetet kan antingen ske reaktivt, det vill säga när en incident inträffat, proaktivt i förebyggande syfte eller genom att rösta på bolagsstämmor.

Skandia Fonder har under 2019 varit i kontakt med fyra bolag, för Skandia Asiens räkning, i syfte att påverka dem i en hållbar riktning. Följande bolag har kontaktats:

Bolag	Typ av påverkan
ICICI Bank Ltd.	reaktiv
Korea Electric Power Corporation	reaktiv
Samsung Electronics Co., Ltd.	reaktiv
Tencent Holdings LTD	bolagsstämma

Här följer tre exempel beskrivet utifrån miljö-, socialt eller bolagsstyrningsaspekter.

- **Korea Electric Power Corp.** (miljö) Bolaget har flera hållbarhetsutmaningar. Bolaget är involverat i en projektering av ett nytt kolkraftverk i Sydafrika som inte anses vara i linje med Parisavtalet. Ett av bolagets dotterbolag är en av flera samarbetspartners som konstruerat en damm i Laos som kollapsade i juli 2018 efter ett kraftigt skyfall vilket ledde till förödande konsekvenser.

Under året har Skandia Fonder i samarbete med andra investerare kontaktat bolaget kring vilka klimatåtgärder och strategier som bolaget vidtagit generellt och speciellt i relation till projektutvecklingen av det nya kolkraftverket i Sydafrika. Med anledning av olyckan i Laos som troligtvis försakats p g a bristande riskhantering hade en av Skandias påverkansleverantörer i november 2019 ett fysiskt möte i Seoul för att diskutera hur bolaget kan stärka sina

riskhanteringsprocesser och säkerställa att dessa efterlevs i alla bolagets verksamheter, inklusive i dotterbolag.

- **Samsung Electronics Co., Ltd.** (socialt) Under 2016 och 2017 anklagades bolagets ledning för omfattande korruption vilket ledde till omfattande utredningar med eventuella rättsliga konsekvenser för några av de ledande befattningshavarna som nu har blivit utbytta. Eftersom korruptionen var så omfattande och på hög nivå i bolaget har påverkansdialog skett med bolaget sedan anklagelserna först blev kända.

Med anledning av de omfattande korruptionsanklagelserna hade en av Skandias påverkansleverantörer i november 2019 ett fysiskt möte för att diskutera hur bolaget ytterligare kan stärka sina policyer och processer kring antikorrup­tion.

- **Tencent Holding Ltd** (bolagsstyrning) Liksom vid förra årets stämma i Tencent Holdings lade bolagets styrelse vid årets stämma fram ett förslag om att få ett bemyndigande att emittera aktier eller aktierelaterade värdepapper på upp till 20 procent av aktiekapitalet. Bemyndigandet ska gälla i ett år alternativt till nästa stämma. Förslaget innebar att bolaget kan emittera aktier utan företrädesrätt för befintliga aktieägare, vilket betyder att bolagets nyemission vänder sig till andra intressenter än befintliga aktieägare. Resultatet blir att befintliga ägares tillgång i bolaget späds ut.

I tillägg lade Tencent Holdings styrelse fram ett förslag om ett bemyndigande att sälja återköpta aktier utan företrädesrätt. Detta tillsammans med ovanstående förslag innebar att aktier motsvarande 30 procent kan komma att ges ut, utan företrädesrätt för aktieägarna.

Dessa två mandat om 30 procent bedömdes vara större än vad som är lämpligt. Skandia förordar generellt att sådana kombinationer högst ska motsvara en 10 procent av samtliga aktier i bolaget.

Skandia Fonder sätter sina andelsägare först. Skandia Asiens innehav i Tencent Holdings riskerade med dessa förslag att bli utspätt. Skandia Fonder hade en representant på årsstämman som röstade mot förslaget om bemyndigande att emittera aktier eller aktierelaterade värdepapper på upp till 20 procent av aktiekapitalet. Skandia Fonder röstade även mot förslaget om bemyndigande att sälja återköpta aktier.

Genomförda påverkansaktiviteter är i linje med förköpsinformationen. Ingen avvikelse mot vad som angetts i informationsbroschyren har skett under 2019.

Skandia Fonder har för fonden använt Nordic Investor Services (NIS) som rådgivare för att analysera förslag till beslut inför bolagsstämmor. NIS har utgått från Skandia Fonders policy för ägarstyrning och vägledande principer vid sin rådgivning.

Hållbarhetsinformation Skandia Cancerfonden

- Hållbarhetsaspekter beaktas i förvaltningen av fonden.
 Hållbarhetsaspekter beaktas inte i förvaltningen av fonden.

Hållbarhetsaspekter som beaktas i förvaltningen av fonden

- Miljöaspekter (t.ex. bolagens inverkan på miljö och klimat).
 Sociala aspekter (t.ex. mänskliga rättigheter, arbetstagar rättigheter och likabehandling).
 Bolagsstyrningsaspekter (t.ex. aktieägares rättigheter, frågor om ersättningar till ledande befattningshavare och motverkande av korruption).
 Andra hållbarhetsaspekter.

Metoder som används för hållbarhetsarbetet

Fonden väljer in

- Hållbarhetsaspekter är avgörande för förvaltarens val av bolag.
 Fonden har specifika och uttalade kriterier för att välja in bolag utifrån miljö, sociala och affärsetiska frågor. Analys av bolagens arbete med hållbarhet är avgörande för valet av bolag i fonden.
 Fondens förvaltare tar hänsyn till hållbarhetsfrågor. Hållbarhetsaspekter beaktas i ekonomiska bolagsanalyser och investeringsbeslut, vilket får effekt men behöver inte vara avgörande för vilka bolag som väljs in i fonden.
 Annan metod som fonden tillämpar för att välja in.

Fonden väljer bort

Fonden placerar inte i bolag som är involverade i följande produkter och tjänster. Högst fem procent av omsättningen i det bolag där placeringen sker får avse verksamhet som är hänförlig till den angivna produkten eller tjänsten.

Produkter och tjänster

- Klusterbomber, personminor
 Kemiska och biologiska vapen
 Kärnvapen
 Vapen och/eller krigsmateriel
 Tobak
 Fossila bränslen (olja, gas, kol)
 Uran
 Genetiskt modifierade organismer (GMO)
 Övrigt

Fondbolagets kommentar: Fonden investerar inte i bolag som är involverade i cannabis för rekreativ bruk och har en mycket restriktiv hållning gentemot bolag involverade i medicinsk cannabis. Fonden iakttar stor försiktighet vid investering i gruvor.

Internationella normer

Internationella normer avser internationella konventioner, lagar och överenskommelser såsom FN Global Compact och OECD:s riktlinjer för multinationella företag som rör frågor om miljö, mänskliga rättigheter, arbetsvillkor och affärsetik.

- Fonden investerar inte i bolag som kränker internationella normer.

Fondbolaget påverkar

Fondbolaget använder sitt inflytande för att påverka bolag i hållbarhetsfrågor.
 Fondbolaget har kontakt med bolag i syfte att påverka dem i en mer hållbar riktning.

- Bolagspåverkan i egen regi
 Bolagspåverkan genom externa leverantörer/konsulter

- Röstar på bolagsstämmor
 Deltar i valberedningar för att påverka styrelsens sammansättning

Hållbarhetsarbete Skandia Cancerfonden

Fonden har valt in

Skandia Cancerfonden är en matarfond som investerar i mottagarfonden Skandia Sverige Hållbar. Fonden har därför samma inriktning som Skandia Sverige Hållbar.

För Skandia Sverige Hållbar är hållbarhetsaspekter avgörande för förvaltarens val av bolag. Fonden har specifika och uttalade kriterier för att välja in bolag utifrån miljö, sociala och affärsetiska frågor. Ingen avvikelse mot vad som angetts i informationsbroschyren har skett under 2019.

Fonden söker löpande efter attraktiva investeringsmöjligheter i bolag med en affärsidé som knyter an till hållbar utveckling. Särskilt fokus läggs på miljö och hälsa, vilket knyter an till FN:s globala hållbarhetsmål nr 7 *Hållbar energi för alla*, mål 13 *Bekämpa klimatförändringen*, samt mål 3 *Hälsa och välbefinnande*. Bolag som väljs in i fonden förväntas kunna uppvisa ett trovärdigt och relevant hållbarhetsarbete, inklusive policyer, strategier och relevant rapportering. Bolag vars verksamhet tydligt bidrar till en hållbar utveckling premieras.

I Skandia Sverige Hållbar genomgår alla bolag en hållbarhetsanalys. Analys görs av VAD bolagen producerar och HUR de bedriver sin verksamhet. Bolagens HUR-gradering avgörs av hur väl bolagen hanterar sina hållbarhetsaspekter. Bolagens hållbarhetsarbete bedöms utifrån hållbarhetsrisk, mognad och storlek. Hållbarhetsrisken avgörs bl.a. av bransch, var i världen bolaget är verksamt, affärsmodell etc. Ju högre hållbarhetsrisk ett bolag har desto högre förväntan har vi på att de har ett utvecklat hållbarhetsarbete för att hantera riskerna. Detsamma gäller för större och mognare bolag. Bolagen bedöms i första hand relativt sin bransch och med svensk kontext i åtanke. Fonden eftersträvar att ha en hög andel bolag med starkt hållbarhetsarbete. Bolagens VAD-gradering sätts utifrån hur bolagens verksamhet kan kopplas till en positiv inverkan på hälsa och miljö.

Skandia Sverige Hållbar har en gräns för nivå av bolag med gott hållbarhetsarbete, som är 50 procent av fondens kapital. Per årsskiftet hade Skandia Sverige Hållbar 66,6 procent bolag med gott hållbarhetsarbete. Fonden hade 14,9 procent bolag med fokus på temat miljö och 5,3 procent bolag med fokus på temat hälsa.

Portföljförvaltaren jobbar systematiskt enligt metoden ovan. Exempel på bolag som fallit bra ut i modellen under 2019 är:

- **Powercell** tillverkar bränsleceller för bilar och stationära applikationer, vilket ska gynna miljön. Bolaget är litet och relativt ungt vilket gör att våra förväntningar är lägre på ett välutvecklat hållbarhetsarbete. Bolaget har en uppförandekod och är ISO 14001 certifierat vilket tyder på att det finns ett systematiskt miljöarbete på plats. Aktien finns i fonden.
- **Sweco** erbjuder tekniska konsulttjänster inom teknik, miljö och arkitektur. Bolaget har ett aktivt internt hållbarhetsarbete för att kunna nå ut till kunderna. Miljöfrågor är en central del av erbjudandet och bolaget har bra möjligheter att genom sin verksamhet och sina projekt rådgå kunderna inom bra miljöanpassande lösningar som minskar utsläppen. Aktien finns i fonden.
- **Tomra Systems**, återvinningsbolaget med stor exponering mot hållbarhetstrenden. Bolaget är global marknadsledare

inom pantmaskiner för burkar och flaskor. De är även verk-samma inom sorteringsmaskiner till bland annat livsme-delsproducenter och avfallssortering. Bolagets produkter och tjänster är mycket positiva ur ett miljöperspektiv. Ak-tien finns i fonden.

Fonden har valt bort

Skandia Cancerfonden har valt att inte investera i bolag som kränker internationella hållbarhetsrelaterade normer, utvinner fossila bränslen eller uran, producerar tobak, cannabis för rekreativ bruk, vapen, genmodifierade grödor samt genererar kraft från fossila bränslen eller uran. Vidare iakttar fonden stor försiktighet vid investering i gruvbolag.

Följande bolag är uteslutna från investering i Skandia Cancerfonden under 2019:

<u>Bolag</u>	<u>Orsak</u>
A.P. Møller - Mærsk A/S	Fossila bränslen och/eller uran
Africa oil corp	Fossila bränslen och/eller uran
Aker BP ASA	Fossila bränslen och/eller uran
Aker Solutions	Fossila bränslen och/eller uran
Blackpearl Resources Inc	Fossila bränslen och/eller uran
Boliden AB	Gruvning
Concordia Maritime B	Fossila bränslen och/eller uran
DNO ASA	Fossila bränslen och/eller uran
Endomines ab	Gruvning
EnQuest PLC	Fossila bränslen och/eller uran
Equinor ASA (f.d. Statoil)	Fossila bränslen och/eller uran
Filo Mining	Gruvning
Fortum Oyj	Fossila bränslen och/eller uran
International Petroleum Corp	Fossila bränslen och/eller uran
Kitron ASA	Vapen
Kongsberg Gruppen ASA	Vapen
Lucara Diamond corp	Gruvning
Lundin Gold	Gruvning
Lundin Mining Corporation	Gruvning
Lundin Petroleum	Fossila bränslen och/eller uran
Neste Oyj	Fossila bränslen och/eller uran
Ngex Resources Inc	Gruvning
Nordic Mines AB	Gruvning
Norsk Hydro ASA	Gruvning
Petroleum Geo-Services ASA	Fossila bränslen och/eller uran
Ratos	Fossila bränslen och/eller uran
SAAB	Vapen
Seadrill Ltd	Fossila bränslen och/eller uran
Semafo inc	Gruvning
ShaMaran Petroleum	Fossila bränslen och/eller uran
Subsea 7 S.A.	Fossila bränslen och/eller uran
Swedish Match	Fossila bränslen och/eller uran
Tethys oil ab	Fossila bränslen och/eller uran
TGS-NOPEC Geophysical Company ASA	Fossila bränslen och/eller uran
UPM-Kymmene Oyj	Fossila bränslen och/eller uran

Skandia Cancerfonden är en matarfond som investerar i mot-tagarfonden Skandia Sverige Hållbar. Fonden har därför samma inriktning som Skandia Sverige Hållbar, vilket är hu-vudsakligen svenska aktier, men kan även investera upp till tio procent av fondens värde på aktiemarknaderna i Danmark, Finland och Norge. På dessa aktiemarknader har ovanstående bolag identifierats att strida mot Skandia Cancerfondens håll-barhetskriterier och har därmed valts bort ur fonden.

Inga överträdelser mot Skandia Cancerfondens exkluderings-kriterier har skett under 2019.

Fondbolaget har påverkat

Skandia Cancerfonden är en matarfond som investerar i mot-tagarfonden Skandia Sverige Hållbar. Fonden har därför

samma inriktning och samma innehav som Skandia Sverige Hållbar.

Skandia Fonder använder sitt ägarinflytande för att påverka bolag i hållbarhetsfrågor. Vi har under 2019 haft kontakt med ett antal bolag i Skandia Sverige Hållbar/Skandia Cancerfon-den för att påverka dem i en mer hållbar riktning.

Påverkansarbetet kan antingen ske reaktivt, det vill säga när en incident inträffat, proaktivt i förebyggande syfte eller genom att rösta på bolagsstämmor. Ett påverkansarbete kan även ske genom att fonden representeras i ett bolags valberedning.

Skandia Fonder har under 2019 varit i kontakt med 49 bolag, för Skandia Sverige Hållbars/Skandia Cancerfondens räkning, i syfte att påverka dem i en hållbar riktning. Följande bolag har kontaktats:

<u>Bolag</u>	<u>Typ av påverkan</u>
AB Volvo	bolagsstämma, reaktiv, tematisk
Addlife AB	bolagsstämma
Addtech AB	bolagsstämma
Alfa Laval AB	bolagsstämma
Assa Abloy AB	bolagsstämma
AstraZeneca PLC	bolagsstämma, proaktiv
Atlantia SpA	reaktiv
Atlas Copco AB	bolagsstämma, proaktiv
Axfood Aktiebolag	bolagsstämma, tematisk
Bakkafrost	proaktiv
Balder Fastigheter	proaktiv
Bufab AB	bolagsstämma
Climeon AB	bolagsstämma
Electrolux	bolagsstämma, reaktiv
Elekt Instrument AB	bolagsstämma
Epiroc AB	bolagsstämma
Essity Aktiebolag	bolagsstämma
EWPG Holding AB	bolagsstämma
Fabege AB	bolagsstämma
Fastighets AB Balder	bolagsstämma
H&M Hennes & Mauritz AB	bolagsstämma, proaktiv, reaktiv
HMS Network AB	bolagsstämma, proaktiv
Indutrade Aktiebolag	bolagsstämma, proaktiv
Investment AB Latour	proaktiv
Investor AB	bolagsstämma
Jetpak Top Holding AB	bolagsstämma, proaktiv
Leroy Seafood	bolagsstämma, proaktiv
Midsummer AB	bolagsstämma
Nordic Entertainment Group AB	bolagsstämma, proaktiv
Powercell Sweden AB	bolagsstämma
Proact IT Group AB	bolagsstämma
SalMar ASA	bolagsstämma
Sandvik Aktiebolag	bolagsstämma, proaktiv
SimCorp	proaktiv
Skandinaviska Enskilda Banken	bolagsstämma, proaktiv
Stora Enso AB	proaktiv
Storytel AB	bolagsstämma, proaktiv
Sweco AB	bolagsstämma
Swedbank AB	bolagsstämma, reaktiv
Swedish Orphan Biovitrum AB	bolagsstämma
Svenska Cellulosa Aktiebolaget	bolagsstämma, proaktiv
Svenska Handelsbanken AB	bolagsstämma
Telefonaktiebolaget LM Ericsson	bolagsstämma
THQ Nordic AB	bolagsstämma, proaktiv
Thule Group AB	bolagsstämma
Tomra Systems ASA	bolagsstämma
Transtema Group AB	proaktiv
Trox Nordic AB	proaktiv
Vestas Wind Systems A/S	bolagsstämma, reaktiv

Här följer fem exempel beskrivet utifrån miljö-, socialt eller bolagsstyrningsaspekter.

- **Bakkafröst** (miljö) Bolaget har flera hållbarhetsutmaningar och möjligheter kopplat till klimatomställningen där bolaget både kan vara en positivt bidragande aktör men där det även finns risker som kan bidra negativt till klimatet och proteinproduktionen.

Skandia har under året adresserat detta i dialog med bolaget där vi särskilt fokuserat på vikten av att bolaget förtydligar sin riskanalys och rapportering kopplat till sina hållbarhetsrisker och möjligheter. Skandia har även besökt bolagets verksamhet på Färöarna för att på så sätt se hela värdekedjansmoment och de olika hållbarhetsutmaningarna och möjligheterna.

- **Embracer Group (fd THQ Nordic)** (socialt) Bolaget har flera hållbarhetsutmaningar och möjligheter kopplat till ansvarsfullt spelande och marknadsföring samt att säkerställa att minderårigas rättigheter stärks i bolagets utbud.

Under året har Skandia adresserat dessa hållbarhetsaspekter och risker och har tydliggjort vikten av att stärka policyer, processer och rapportering kring detta. Bolaget har jobbat med att stärka sitt strategiska hållbarhetsarbete och har speciellt stärkt sitt arbete kopplat till jämställdhet och mångfald, särskilt kopplat till personer med funktionsvariationer och deras möjlighet att använda bolagets produkter.

- **Vestas Wind Systems A/S** (bolagsstyrning) Inför årsstämman lade styrelsen fram ett förslag om bemyndigande för styrelsen att återköpa aktier. Bemyndigandet motsvarande 10% av bolagets aktiekapital plus en gräns på att högst 10% av aktierna får hållas av bolaget självt.

Att ett aktiebolag köper tillbaka sina egna aktier är inget problem i sig. Skandia anser att det är ett bra sätt att distribuera kapital till ägarna. Det är först vid bolagets överlåtelse av de återköpta aktierna som företrädesrätten kan sättas ur spel. Skandia Fonder hade en representant på årsstämman som röstade för förslaget.

- **myFC AB** (bolagsstyrning) - Skandia Fonder har under året haft en representant i myFC AB:s valberedning.
- **Proact IT Group AB** (bolagsstyrning) - Skandia Fonder har under året haft en representant i Proact IT Group AB:s valberedning.

Genomförda påverkansaktiviteter är i linje med förköpsinformationen. Ingen avvikelse mot vad som angetts i informationsbroschyren har skett under 2019.

Skandia Fonder har för fonden använt Nordic Investor Services (NIS) som röstrådgivare för att analysera förslag till beslut inför bolagsstämmor. NIS har utgått från Skandia Fonders policy för ägarstyrning och vägledande principer vid sin rådgivning.

Hållbarhetsinformation Skandia Europa Exponering

- Hållbarhetsaspekter beaktas i förvaltningen av fonden.
 Hållbarhetsaspekter beaktas inte i förvaltningen av fonden.

Hållbarhetsaspekter som beaktas i förvaltningen av fonden

- Miljöaspekter (t.ex. bolagens inverkan på miljö och klimat).
 Sociala aspekter (t.ex. mänskliga rättigheter, arbetstagarättigheter och likabehandling).
 Bolagsstyrningsaspekter (t.ex. aktieägares rättigheter, frågor om ersättningar till ledande befattningshavare och motverkande av korruption).
 Andra hållbarhetsaspekter.

Metoder som används för hållbarhetsarbetet

Fonden väljer in

- Hållbarhetsaspekter är avgörande för förvaltarens val av bolag.
 Fonden har specifika och uttalade kriterier för att välja in bolag utifrån miljö, sociala och affärsetiska frågor. Analys av bolagens arbete med hållbarhet är avgörande för valet av bolag i fonden.
 Fondens förvaltare tar hänsyn till hållbarhetsfrågor. Hållbarhetsaspekter beaktas i ekonomiska bolagsanalyser och investeringsbeslut, vilket får effekt men behöver inte vara avgörande för vilka bolag som väljs in i fonden.
 Annan metod som fonden tillämpar för att välja in.

Fonden väljer bort

Fonden placerar inte i bolag som är involverade i följande produkter och tjänster. Högst fem procent av omsättningen i det bolag där placeringen sker får avse verksamhet som är hänförlig till den angivna produkten eller tjänsten.

Produkter och tjänster

- Klusterbomber, personminor
 Kemiska och biologiska vapen
 Kärnvapen
 Tobak
 Kol

Fondbolagets kommentar: Fonden investerar inte i bolag som utvinner kol.

- Övrigt
 Fondbolagets kommentar: Fonden investerar inte i bolag som är involverade i cannabis för rekreativ bruk och vi har en mycket restriktiv hållning gentemot bolag involverade i medicinsk cannabis.

Internationella normer

Internationella normer avser internationella konventioner, lagar och överenskommelser såsom FN Global Compact och OECD:s riktlinjer för multinationella företag som rör frågor om miljö, mänskliga rättigheter, arbetsvillkor och affärsetik.

- Fonden investerar inte i bolag som inte vidtar åtgärder för att komma tillrätta med identifierade problem eller där fonden bedömer att bolagen inte kommer att komma tillrätta med problemen under en tid som fondbolaget bedömer som rimligt i det enskilda fallet. Detta alternativ avser fonder som tar fram en handlingsplan för ifrågasatta bolag, som exkluderas om angivna villkor inte uppfylls under utsatt tidsperiod.

Fondbolaget påverkar

Fondbolaget använder sitt inflytande för att påverka bolag i hållbarhetsfrågor.
 Fondbolaget har kontakt med bolag i syfte att påverka dem i en mer hållbar riktning.

- Bolagspåverkan genom externa leverantörer/konsulter
 Röstar på bolagsstämmor

Hållbarhetsarbete Skandia Europa Exponering

Fonden har valt bort

Skandia Fonder har valt att inte investera i ett antal bolag som avviker från internationella hållbarhetsrelaterade normer, är involverade i kontroversiella vapen, producerar tobak eller utvinner kol. Skandia Fonder investerar inte heller i bolag som är involverade i cannabis för rekreativ bruk och har en mycket restriktiv hållning gentemot bolag involverade i medicinsk cannabis.

Följande bolag är uteslutna från investering i Skandia Europa Exponering under 2019:

Bolag	Orsak
Airbus	Kontroversiella vapen
Anglo American	Kolutvinning
BAE Systems Plc	Kontroversiella vapen
Bhp Group Plc	Kolutvinning
British American Tobacco Plc	Tobaksproduktion
Imperial Brands Plc	Tobaksproduktion
Leonardo-Finmeccanica SpA	Kontroversiella vapen
Safran SA	Kontroversiella vapen
Swedish Match AB	Tobaksproduktion

Skandia Europa Exponerings förvaltning är indexnära och följer sitt jämförelseindex MSCI Europe Net. Ovanstående bolag finns i jämförelseindex, men har valts bort ur fonden då de strider mot Skandias ägarpolicy.

Inga överträdelser mot Skandias exkluderingskriterier har skett under 2019.

Fondbolaget har påverkat

Skandia Fonder använder sitt ägarinflytande för att påverka bolag i hållbarhetsfrågor. Vi har under 2019 haft kontakt med ett antal bolag i Skandia Europa Exponering för att påverka dem i en mer hållbar riktning.

Påverkansarbetet kan antingen ske reaktivt, det vill säga när en incident inträffat, proaktivt i förebyggande syfte eller genom att rösta på bolagsstämmor.

Skandia Fonder har under 2019 varit i kontakt med 35 bolag, för Skandia Europa Exponerings räkning, i syfte att påverka dem i en hållbar riktning. Följande bolag har kontaktats:

Bolag	Typ av påverkansarbete
AB Volvo	reaktiv
Alfa Laval AB	bolagsstämma
Andritz AG	reaktiv
Anheuser-Busch InBev SA/NV	reaktiv
Assa Abloy AB	bolagsstämma
Atlantia SpA	reaktiv
Atlas Copco AB	bolagsstämma, proaktiv
Bayer AG	bolagsstämma, reaktiv
BP Plc	reaktiv
Carrefour Group	tematisk
Daimler AG	reaktiv
Deutsche Bank AG	reaktiv
Electrolux	bolagsstämma, reaktiv
Enagas S.A.	reaktiv
Enel SpA	reaktiv
Eni SpA	reaktiv

Epiroc AB	bolagsstämma
Essity Aktiebolag	bolagsstämma
Fiat Chrysler Automobiles NV	reaktiv
G4S Plc	reaktiv
Glencore Plc	proaktiv, reaktiv
H&M Hennes & Mauritz AB	bolagsstämma, proaktiv, reaktiv
HeidelbergCement	reaktiv
Hexagon AB	bolagsstämma, proaktiv
Husqvarna AB	bolagsstämma, proaktiv
ICA Gruppen	tematisk
Industrivärden AB	bolagsstämma
ING Groep N.V.	reaktiv
Investor AB	bolagsstämma
Kinnevik AB	bolagsstämma
L E Lundbergföretagen AB	bolagsstämma
LafargeHolcim Ltd	reaktiv
Lundin Petroleum AB	bolagsstämma, proaktiv
Nestlé S.A.	tematisk
Telefonaktiebolaget LM Ericsson	bolagsstämma

Fonder anser även att målnivåerna i ersättningsprogrammet bör redovisas i förslag till beslut.

Skandia Fonder fick ingen återkoppling på brevet från bolaget. Skandia Fonder närvarande på årsstämman och röstade mot förslaget om långsiktigt incitamentsprogram.

Genomförda påverkansaktiviteter är i linje med förköpsinformationen. Ingen avvikelse mot vad som angetts i informationsbroschyren har skett under 2019.

Skandia Fonder har för fonden använt Nordic Investor Services (NIS) som röstningsrådgivare för att analysera förslag till beslut inför bolagsstämmor. NIS har utgått från Skandia Fonders policy för ägarstyrning och vägledande principer vid sin rådgivning.

Här följer tre exempel beskrivet utifrån miljö-, socialt eller bolagsstyrningsaspekter.

- **Enel SpA** (miljö) Bolaget har flera hållbarhetsutmaningar främst kopplat till klimatomställningen och strategin samt rapportering kring denna avgörande fråga för företaget.

Skandia Fonder hade under året en dialog med bolaget kring hur de kan tydliggöra och stärka sitt arbete kopplat till klimatomställningen. Skandia är med i ett investerarsamarbete där dialogen fokuseras kring bolagets klimatomställning och de möjligheter som bolaget kan tillvarata i denna omställning. Bolaget är lyhört och har under året tydliggjort sina mål kopplat till klimatomställningen. Det är ett av de bolag som fått sina mål verifierade med att de är i linje med Parisavtalet, vilket är en positiv och viktig utveckling.

- **ICA Gruppen** (socialt) Skandia Fonder har individuellt och i ett investerarsamarbete uppmanat bolaget att ytterligare stärka sitt hållbarhetsarbete generellt, men även specifikt kopplat till arbetsvillkoren inom jordbrukssektorn inom några av de produkter med högst risk för undermåliga arbetsvillkor i leverantörskedjan: kaffe, ris, socker, té och tomater.

Skandia har under året dels haft möte med bolaget, dels varit på plats i Italien för att träffa och möta de olika intressenterna inom just burktomatssektorn. Bolaget kan ytterligare stärka genomlysningen och rapporteringen kring hur de hanterar riskerna kopplat till undermåliga arbetsvillkor.

- **Husqvarna AB** (bolagsstyrning) Inför Husqvarna AB:s årsstämma 2019 lade bolagets styrelse fram ett förslag om att införa ett långsiktigt rörligt ersättningsprogram. Programmet riktade sig till maximalt 100 ledande befattningshavare inom Husqvarnakoncernen. Ersättningsprogrammet har försämrats relativt tidigare år eftersom kravet på egen investering från programdeltagarna tagits bort. I tillägg redovisas inte målnivåer för prestation i förväg.

Eftersom programmet inte uppfyller Skandias krav på eget risktagande/egen investering från programdeltagarna samt att det inte finns tydliga mål med vad programdeltagarna ska uppnå för att få tilldelning skickade Skandia Fonder brev till bolagets styrelse inför bolagsstämman. Häri angav vi att förslaget avviker från Skandias vägledande principer rörande bolags incitamentsprogram, vilka även bifogades. Skandia Fonder anser att programdeltagare bör investera i bolagets aktier och därmed ta egen risk, vilket ökar intressegemenskapen med övriga aktieägare. Skandia

Hållbarhetsinformation Skandia Global Exponering

- Hållbarhetsaspekter beaktas i förvaltningen av fonden.
 Hållbarhetsaspekter beaktas inte i förvaltningen av fonden.

Hållbarhetsaspekter som beaktas i förvaltningen av fonden

- Miljöaspekter (t.ex. bolagens inverkan på miljö och klimat).
 Sociala aspekter (t.ex. mänskliga rättigheter, arbetstagarättigheter och likabehandling).
 Bolagsstyrningsaspekter (t.ex. aktieägares rättigheter, frågor om ersättningar till ledande befattningshavare och motverkande av korruption).
 Andra hållbarhetsaspekter.

Metoder som används för hållbarhetsarbetet

Fonden väljer in

- Hållbarhetsaspekter är avgörande för förvaltarens val av bolag.
 Fonden har specifika och uttalade kriterier för att välja in bolag utifrån miljö, sociala och affärsetiska frågor. Analys av bolagens arbete med hållbarhet är avgörande för valet av bolag i fonden.
 Fondens förvaltare tar hänsyn till hållbarhetsfrågor. Hållbarhetsaspekter beaktas i ekonomiska bolagsanalyser och investeringsbeslut, vilket får effekt men behöver inte vara avgörande för vilka bolag som väljs in i fonden.
 Annan metod som fonden tillämpar för att välja in.

Fonden väljer bort

Fonden placerar inte i bolag som är involverade i följande produkter och tjänster. Högst fem procent av omsättningen i det bolag där placeringen sker får avse verksamhet som är hänförlig till den angivna produkten eller tjänsten.

Produkter och tjänster

- Klusterbomber, personminor
 Kemiska och biologiska vapen
 Kärnvapen
 Tobak
 Kol
 Fondbolagets kommentar: Fonden investerar inte i bolag som utvinner kol.
 Övrigt
 Fondbolagets kommentar: Fonden investerar inte i bolag som är involverade i cannabis för rekreativ bruk och vi har en mycket restriktiv hållning gentemot bolag involverade i medicinsk cannabis.

Internationella normer

Internationella normer avser internationella konventioner, lagar och överenskommelser såsom FN Global Compact och OECD:s riktlinjer för multinationella företag som rör frågor om miljö, mänskliga rättigheter, arbetsvillkor och affärsetik.

- Fonden investerar inte i bolag som inte vidtar åtgärder för att komma tillrätta med identifierade problem eller där fonden bedömer att bolagen inte kommer att komma tillrätta med problemen under en tid som fondbolaget bedömer som rimligt i det enskilda fallet. Detta alternativ avser fonder som tar fram en handlingsplan för ifrågasatta bolag, som exkluderas om angivna villkor inte uppfylls under utsatt tidsperiod.

Fondbolaget påverkar

Fondbolaget använder sitt inflytande för att påverka bolag i hållbarhetsfrågor.
 Fondbolaget har kontakt med bolag i syfte att påverka dem i en mer hållbar riktning.

- Bolagspåverkan genom externa leverantörer/konsulter
 Röstar på bolagsstämmor

Hållbarhetsarbete Skandia Global Exponering

Fonden har valt bort

Skandia Fonder har valt att inte investera i ett antal bolag som avviker från internationella hållbarhetsrelaterade normer, är involverade i kontroversiella vapen, producerar tobak eller utvinner kol. Skandia Fonder investerar inte heller i bolag som är involverade i cannabis för rekreativ bruk och har en mycket restriktiv hållning gentemot bolag involverade i medicinsk cannabis.

Följande bolag är uteslutna från investering i Skandia Global Exponering under 2019:

<u>Bolag</u>	<u>Orsak</u>
Airbus	Kontroversiella vapen
Altria Group Inc	Tobaksproduktion
Anglo American	Kolutvinning
Aurora Cannabis Inc	Cannabisproduktion-/distribution
BAE Systems PLC	Kontroversiella vapen
Barrick Gold Corporation	Internationella normer
Bhp Billiton Limited	Kolutvinning
Bhp Group Plc	Kolutvinning
Boeing Co	Kontroversiella vapen
British American Tobacco PLC	Tobaksproduktion
Canopy Growth Corporation	Cannabisproduktion-/distribution
Cronos Group Inc	Cannabisproduktion-/distribution
Elbit Systems Ltd	Internationella normer
Enbridge Inc	Internationella normer
Freeport-McMoRan Inc	Internationella normer
General Dynamics Corp	Kontroversiella vapen
Honeywell International Inc	Kontroversiella vapen
Huntington Ingalls Industries	Kontroversiella vapen
Imperial Brands PLC	Tobaksproduktion
Incitec Pivot Ltd	Internationella normer
Jacobs Engineering Group Inc	Kontroversiella vapen
Japan Tobacco Inc	Tobaksproduktion
Leonardo SpA	Kontroversiella vapen
Lockheed Martin Corp	Kontroversiella vapen
Marathon Petroleum Corp	Internationella normer
Northrop Grumman Corp	Kontroversiella vapen
Philip Morris International Inc	Tobaksproduktion
Phillips 66	Internationella normer
Raytheon Co	Kontroversiella vapen
Safran SA	Kontroversiella vapen
South32 Ltd	Kolutvinning
Swedish Match AB	Tobaksproduktion
Textron Inc	Kontroversiella vapen
Washington H. Soul Pattinson	Kolutvinning

Skandia Global Exponerings förvaltning är indexnära och följer sitt jämförelseindex MSCI World Net. Ovanstående bolag finns i jämförelseindex, men har valts bort ur fonden då de strider mot Skandias ägarpolicy.

Inga överträdelser mot Skandias exkluderingskriterier har skett under 2019.

Fondbolaget har påverkat

Skandia Fonder använder sitt ägarinflytande för att påverka bolag i hållbarhetsfrågor. Vi har under 2019 haft kontakt med ett antal bolag i Skandia Global Exponering för att påverka dem i en mer hållbar riktning.

Påverkansarbetet kan antingen ske reaktivt, det vill säga när en incident inträffat, proaktivt i förebyggande syfte eller genom att rösta på bolagsstämmor.

Skandia Fonder har under 2019 varit i kontakt med 94 bolag, för Skandia Global Exponerings räkning, i syfte att påverka dem i en hållbar riktning. Följande bolag har kontaktats:

<u>Bolag</u>	<u>Typ av påverkan</u>
AB Volvo	reaktiv
AB Volvo	bolagsstämma, tematisk
AbbVie Inc.	reaktiv
Alfa Laval AB	bolagsstämma
Amazon.com, Inc.	proaktiv, reaktiv
Andritz AG	reaktiv
Anheuser-Busch InBev SA/NV	reaktiv
Apple Inc	bolagsstämma, tematisk
Assa Abloy AB	bolagsstämma
AstraZeneca PLC	bolagsstämma, proaktiv
Atlantia SpA	reaktiv
Atlas Copco AB	bolagsstämma, proaktiv
Autoliv	proaktiv
Bayer AG	bolagsstämma, reaktiv
Biogen, Inc.	reaktiv
BP Plc	reaktiv
Bunge Limited	reaktiv, tematisk
Campbell Soup Company	tematisk
Carrefour Group	tematisk
CBS Corporation	reaktiv
Chipotle Mexican Grill, Inc.	tematisk
Coca-Cola Amatil	reaktiv
Daimler AG	reaktiv
Deutsche Bank AG	reaktiv
Domino's Pizza Inc	tematisk
DowDuPont Inc.	reaktiv
Electrolux	bolagsstämma, reaktiv
Enagas S.A.	reaktiv
Enel SpA	reaktiv
Eni SpA	reaktiv
Entergy Corporation	reaktiv
Epiroc AB	bolagsstämma
Essity Aktiebolag	bolagsstämma
Evergy, Inc.	reaktiv
Exxon Mobil Corporation	reaktiv
Facebook, Inc.	reaktiv
Fiat Chrysler Automobiles NV	reaktiv
First Quantum Minerals Ltd	reaktiv
G4S Plc	reaktiv
Glencore Plc	proaktiv, reaktiv
Golden Agri-Resources Ltd.	reaktiv
H&M Hennes & Mauritz AB	bolagsstämma, proaktiv, reaktiv
HeidelbergCement	reaktiv
Hershey Company	tematisk
Hexagon AB	bolagsstämma, proaktiv
Husqvarna AB	bolagsstämma, proaktiv
ICA Gruppen	tematisk
Industrivärden AB	bolagsstämma
ING Groep N.V.	reaktiv
Investor AB	bolagsstämma
Kinnevik AB	bolagsstämma
Kroger Company	tematisk
L E Lundbergföretagen AB	bolagsstämma
LafargeHolcim Ltd	reaktiv
Lundin Petroleum AB	bolagsstämma, proaktiv
Mattel, Inc.	reaktiv
McDonald's Corporation	tematisk
Metro Inc.	tematisk
Nestlé S.A.	tematisk
NextEra Energy, Inc.	reaktiv
Nordea Bank Oyj	bolagsstämma, proaktiv

Novartis International AG	reaktiv
PepsiCo, Inc.	tematisk
Porsche Automobil Holding SE	reaktiv
Renault SA	reaktiv
Restaurant Brands International	tematisk
Royal Dutch Shell	reaktiv
Sandvik Aktiebolag	bolagsstämma, proaktiv
Sanofi	reaktiv
Securitas AB	bolagsstämma
Seven & I Holdings Co.	tematisk
Skandinaviska Enskilda Banken AB	bolagsstämma, proaktiv
Skanska AB	bolagsstämma
SKF AB	bolagsstämma
SNAM SpA	reaktiv
Stora Enso AB	proaktiv
Sumitomo Corporation	reaktiv
Swedbank AB	bolagsstämma, reaktiv
Svenska Handelsbanken AB	bolagsstämma
Tele 2 AB	bolagsstämma
Telefonaktiebolaget LM Ericsson	bolagsstämma
Telia Company AB	bolagsstämma
Tesla, Inc.	reaktiv
The Goldman Sachs Group, Inc.	reaktiv
Tokyo Electric Power Co. Holdings	reaktiv
Unilever	tematisk
UnitedHealth Group, Inc.	reaktiv
Walmart Inc	reaktiv
Vestas Wind Systems A/S	bolagsstämma, reaktiv
Weyerhaeuser Co.	reaktiv
Volkswagen AG	reaktiv
Woolsorts Group	tematisk
Yahoo! Japan Corporation	reaktiv
Yum! Brands International	tematisk

Här följer tre exempel beskrivet utifrån miljö-, socialt eller bolagsstyrningsaspekter.

- **AB Volvo** (miljö) Volvo har många hållbarhetsutmaningar kopplat till både klimatomställningen och tillverknigen. Specifikt är utmaningen att gå från fordon som drivs av fossila bränslen till fossilfria och elektrifierade fordon samt producera dem på ett ansvarsfullt sätt.

Under året har Skandia Fonder haft flera möten med Volvo kring dessa frågor. Under året har Volvo tydliggjort sin strategi för att bli klimatneutrala till år 2040. Dialogen sker dels enskilt och inom internationella investerarsamarbeten.

- **Amazon.com, Inc.** (socialt) Som ett av världens största e-handelsbolag med distribution av olika varor samt färsk mat så har Amazon många hållbarhetsutmaningar, dels hur distributionen och arbetet utförs samt hur varorna tillverkas.

Skandia Fonder har genom ett investerarsamarbete uppmuntrat bolaget att skaffa policy, mål och processer för att säkerställa hållbara proteinkällor i sitt erbjudande, både ur ett klimat och ett hälsoperspektiv. Bolaget uppmanas att använda klimatscenarioanalys i linje med TCFD för att säkerställa att bolaget är i linje med Parisavtalet i sin inköpsstrategi och sitt produkt erbjudande.

- **AB Elektrolux** (bolagsstyrning) Inför Electrolux årsstämma 2019 lade bolagets styrelse fram ett förslag om att införa ett långsiktigt rörligt ersättningsprogram. Programmet riktade sig till maximalt 350 ledande befattningshavare och nyckelpersoner. Det föreslagna programmet hade samma utformning som föregående års program, med kvarstående positiva och negativa aspekter.

Brister med programmet var att mätperioden endast är ett år samt att målnivåer för prestationsparametrarna ej

redovisas i förväg. Programmet hade heller ingen egen investering från programdeltagarna.

Eftersom programmet inte uppfyller Skandias krav på eget risktagande/egen investering från programdeltagarna samt att det inte finns tydliga mål med vad programdeltagarna ska uppnå för att få tilldelning framförde Skandia Fonder detta till bolagets styrelse inför bolagsstämman. Vi angav att förslaget avviker från Skandias vägledande principer rörande bolags incitamentsprogram.

Skandia Fonder anser att programdeltagare bör investera i bolagets aktier och därmed ta egen risk, vilket ökar intressegemenskapen med övriga aktieägare. Skandia Fonder anser även att målnivåerna i ersättningsprogrammet bör redovisas i förslag till beslut. Skandia Fonder närvarande på årsstämman och röstade mot förslaget om långsiktigt incitamentsprogram.

Genomförda påverkansaktiviteter är i linje med förköpsinformationen. Ingen avvikelse mot vad som angetts i informationsbroschyren har skett under 2019.

Skandia Fonder har för fonden använt Nordic Investor Services (NIS) som röstningsrådgivare för att analysera förslag till beslut inför bolagsstämmor. NIS har utgått från Skandia Fonders policy för ägarstyrning och vägledande principer vid sin rådgivning.

Hållbarhetsinformation Skandia Idéer för Livet

- Hållbarhetsaspekter beaktas i förvaltningen av fonden.
 Hållbarhetsaspekter beaktas inte i förvaltningen av fonden.

Hållbarhetsaspekter som beaktas i förvaltningen av fonden

- Miljöaspekter (t.ex. bolagens inverkan på miljö och klimat).
 Sociala aspekter (t.ex. mänskliga rättigheter, arbetstagar rättigheter och likabehandling).
 Bolagsstyrningsaspekter (t.ex. aktieägares rättigheter, frågor om ersättningar till ledande befattningshavare och motverkande av korruption).
 Andra hållbarhetsaspekter.

Metoder som används för hållbarhetsarbetet

Fonden väljer in

- Hållbarhetsaspekter är avgörande för förvaltarens val av bolag.
 Fonden har specifika och uttalade kriterier för att välja in bolag utifrån miljö, sociala och affärsetiska frågor. Analys av bolagens arbete med hållbarhet är avgörande för valet av bolag i fonden.
 Fondens förvaltare tar hänsyn till hållbarhetsfrågor. Hållbarhetsaspekter beaktas i ekonomiska bolagsanalyser och investeringsbeslut, vilket får effekt men behöver inte vara avgörande för vilka bolag som väljs in i fonden.
 Annan metod som fonden tillämpar för att välja in.

Fonden väljer bort

Fonden placerar inte i bolag som är involverade i följande produkter och tjänster. Högst fem procent av omsättningen i det bolag där placeringen sker får avse verksamhet som är hänförlig till den angivna produkten eller tjänsten.

Produkter och tjänster

- Klusterbomber, personminor
 Kemiska och biologiska vapen
 Kärnvapen
 Vapen och/eller krigsmateriel
 Alkohol
 Tobak
 Kol

Fondbolagets kommentar: Fonden investerar inte i bolag som utvinner kol.

- Övrigt
 Fondbolagets kommentar: Fonden investerar inte i bolag som är involverade i cannabis för rekreativ bruk och vi har en mycket restriktiv hållning gentemot bolag involverade i medicinsk cannabis.

Internationella normer

Internationella normer avser internationella konventioner, lagar och överenskommelser såsom

FN Global Compact och OECD:s riktlinjer för multinationella företag som rör frågor om miljö, mänskliga rättigheter, arbetsvillkor och affärsetik.

- Fonden investerar inte i bolag som inte vidtar åtgärder för att komma tillrätta med identifierade problem eller där fonden bedömer att bolagen inte kommer att komma tillrätta med problemen under en tid som fondbolaget bedömer som rimligt i det enskilda fallet. Detta alternativ avser fonder som tar fram en handlingsplan för ifrågasatta bolag, som exkluderas om angivna villkor inte uppfylls under utsatt tidsperiod.

Fondbolaget påverkar

Fondbolaget använder sitt inflytande för att påverka bolag i hållbarhetsfrågor.

Fondbolaget har kontakt med bolag i syfte att påverka dem i en mer hållbar riktning.

- Bolagspåverkan genom externa leverantörer/konsulter
 Röstar på bolagsstämmor

Hållbarhetsarbete Skandia Idéer för Livet

Fonden har valt in

Skandia Idéer för Livet är en matarfond som investerar i mottagarfonden Skandia Norden. Fonden har därför samma inriktning som Skandia Norden. Hållbarhetsaspekter beaktas i ekonomiska bolagsanalyser och investeringsbeslut i Skandia Nordens förvaltning, vilket får effekt men behöver inte vara avgörande för vilka bolag som väljs in i fonden. Portföljförvaltaren är medveten om vilka hållbarhetsrisker och möjligheter en investering medför och beaktar detta. Ingen avvikelse mot vad som angetts i informationsbroschyren har skett under 2019.

Skandia Norden har dedikerade hållbarhetsanalytiker som stöd i integreringsprocessen, där de påvisar potentiella hållbarhetsrisker och -möjligheter. De ger även bolagsspecifika rekommendationer vad gäller avyttring eller investering. I tillägg har förvaltaren i möten med bolag, tack vare sin styrka som ägare, inblick i bolagsstyrningsfrågor och även sociala frågor. Exempel på detta är kvalitén på bolagsledning, datasäkerhet och integritet, hantering av försörjningskedjor, korruption samt tillgång till telekommunikation. Detta tas med som en naturlig del i överväganden av hållbarhetsrisker och -möjligheter i investeringsprocessen.

Hållbarhetsinformation är inbyggt i förvaltarens portföljhanteringssystem. I och med detta har förvaltaren möjlighet att göra ytterligare djupgående analys av potentiella risker och möjligheter samt hitta den ekonomiska effekten av detta. Förvaltaren använder informationen till bolagsriskbedömningar, finansiella modeller och beslutsfattande inför en bolagsinvestering. Detta sker på två huvudsakliga sätt: Det ena är övervägandet om man ska investera i ett bolag eller inte. Det andra är vid portföljkonstruktionen, då hållbarhetsfaktorerna påverkar storleken på investeringen.

Exempel på genomförda överväganden kopplade till positiva urval under 2019 är:

- **Bonheur ASA** har över tid ändrat sin strategi från ett brett fokus på energi till ett huvudfokus på förnybar energi. De första investeringarna i vindkraft gjordes 1996 och Bonheur har nu en portfölj av vindkraftverk i Skandinavien och Storbritannien. Dessutom har företaget under senare år expanderat inom vindkraftsleverantörsindustrin med flera fartyg för installation och service av vindkraftverk. Fonden köpte aktier i bolaget under 2019, som en hållbar aktie med stor värdepotential.
- **Zealand Pharma A/S** utvecklar mediciner för sjukdomar som samhället idag inte har lösningar på. Detta gäller särskilt metabola sjukdomar, såsom diabetes och fetma samt mage och tarmsjukdomar. Bolaget har flera produkter under klinisk prövning och dessa är baserade på dess breda expertis inom peptider. Fonden köpte aktier i bolaget under 2019. Aktiekursen steg kraftigt under året, men det finns fortfarande potential om bolaget lyckas kommersialisera sina innovativa produkter.
- **Holmen AB** har en strategi som kan hjälpa till att lösa klimatutmaningar genom att ha en positiv effekt på utsläppen av växthusgaser. En stor del av värdena i Holmen AB är relaterade till skogen med ca 1 miljon hektar produktiv mark. Skogen växer ungefär 1% per år, vilket

absorberar cirka 1,3 miljoner ton CO₂e varje år enligt bolaget. Dessutom ersätter företagens träbaserade produkter användningen av fossila bränslen, plast, cement och stål. Värdet på bolagets skog tycktes underskattad när fonden köpte aktier 2019.

Fonden har valt bort

Skandia Idéer för Livet har valt att inte investera i ett antal bolag som avviker från internationella hållbarhetsrelaterade normer, är involverade i kontroversiella vapen, producerar tobak, alkohol, vapen eller utvinner kol. Vidare investerar fonden inte i bolags som är involverade i cannabis för rekreativ bruk och har en mycket restriktiv hållning gentemot bolag involverade i medicinsk cannabis.

Följande bolag är uteslutna från investering i Skandia Idéer för Livet under 2019:

Bolag	Orsak
Arcus ASA	Alkoholproduktion
Carlsberg A/S	Alkoholproduktion
Data Respons ASA	Vapenproduktion
Kitron ASA	Vapenproduktion
Kongsberg Gruppen Asa	Vapenproduktion
Prevas	Vapenproduktion
Royal Unibrew A/S	Alkoholproduktion
SAAB	Vapenproduktion
Swedish Match	Tobaksproduktion

Skandia Idéer för Livet är en matarfond som investerar i mottagarfonden Skandia Norden. Fonden har därför samma inriktning som Skandia Norden, vilket är danska, finska, norska och svenska aktier. På dessa aktiemarknader har ovanstående bolag identifierats att strida mot Skandia Idéer för Livets hållbarhetskriterier och har därmed valts bort ur fonden.

Inga överträdelser mot Skandia Idéer för Livets exkluderingskriterier har skett under 2019.

Fondbolaget har påverkat

Skandia Idéer för Livet är en matarfond som investerar i mottagarfonden Skandia Norden. Fonden har därför samma inriktning och samma innehav som Skandia Norden.

Skandia Fonder använder sitt ägarinflytande för att påverka bolag i hållbarhetsfrågor. Vi har under 2019 haft kontakt med ett antal bolag i Skandia Norden/Skandia Idéer för Livet för att påverka dem i en mer hållbar riktning.

Påverkansarbetet kan antingen ske reaktivt, det vill säga när en incident inträffat, proaktivt i förebyggande syfte eller genom att rösta på bolagsstämmor.

Skandia Fonder har under 2019 varit i kontakt med 15 bolag, för Skandia Nordens/Skandia Idéer för Livets räkning, i syfte att påverka dem i en hållbar riktning. Följande bolag har kontaktats:

Bolag	Typ av påverkan
AstraZeneca PLC	bolagsstämma, proaktiv
Electrolux	bolagsstämma, reaktiv
Essity Aktiebolag	bolagsstämma
H&M Hennes & Mauritz AB	bolagsstämma, proaktiv, reaktiv
Holmen Aktiebolag	bolagsstämma
Investor AB	bolagsstämma
Lundin Petroleum AB	bolagsstämma, proaktiv
Nordea Bank Oyj	bolagsstämma, proaktiv
Skandinaviska Enskilda Banken	bolagsstämma, proaktiv
SSAB AB	bolagsstämma, tematisk
Stora Enso AB	proaktiv
Svenska Cellulosa Aktiebolaget	bolagsstämma, proaktiv
Tele 2 AB	bolagsstämma

Telefonaktiebolaget LM Ericsson bolagsstämma
Vestas Wind Systems A/S bolagsstämma, reaktiv

Här följer tre exempel beskrivet utifrån miljö-, socialt eller bolagsstyrningsaspekter.

- **Svenska Cellulosa Aktiebolaget SCA (miljö)** Bolaget har flera hållbarhetsutmaningar och möjligheter kopplat till klimatomställningen där bolaget både kan vara en positivt bidragande aktör, men där det även finns risker som kan bidra negativt till klimatet.

Skandia har under året adresserat detta i dialog med bolaget, där vi särskilt fokuserat på vikten av att bolaget förtydligar sin riskanalys och rapportering kopplat till klimat. Vi har även uppmanat bolaget att rapportera i enlighet med TCFD-ramverket.

- **H&M Hennes & Mauritz AB (socialt)** Bolaget har många hållbarhetsutmaningar gällande både arbetsvillkoren i bolaget och i leverantörsleden främst kopplat till kvinnliga medarbetare samt negativ klimatpåverkan i bolagets verksamhet och tillverkning.

Skandia har under året haft dialog med bolaget kring dessa frågor och det är tydligt att H&M Hennes & Mauritz har högt ställda ambitioner för att adressera dessa hållbarhetsutmaningar. Bolaget har uttryckt att investerardialogen är viktig i det fortsatta hållbarhetsarbetet. De har klargjort att Skandia är den enda investeraren som adresserat vissa av de frågeställningar som tagits upp under året, främst kopplat till kvinnors arbetsvillkor och jämställdhet. Dialogen fortsätter under 2020.

- **Essity Aktiebolag (bolagsstyrning)** Inför årsstämman i Essity Aktiebolag 2019 lade bolagets styrelse fram ett förslag på riktlinjer för ersättning till ledande befattningshavare. Det som presenterades var en bred och generellt formulerad ersättningspolicy som är i linje med svensk praxis. Precis som föregående år redovisas inga tak för rörlig ersättning. Bolaget tillämpar dock i praktiken ett gemensamt tak för både kort- och långsiktig rörlig ersättning om 100% av fast lön. Denna begränsning är undantagen för två affärsenhetschefer i Amerika som istället har ett tak om 110–130%.

Det kortsiktiga incitamentsprogrammet är begränsad till 40–80% baserad på position, där chefer i Amerika återigen erhåller en maximumgräns i den högre delen av skalan. För VD uppgår bonustaket till 50% av fast lön. Resterande andel av den rörliga ersättningen utgörs av ett långsiktigt incitamentsprogram, där 50% av utfallet ska investeras i Essity-aktier som därefter ska vara inlåsta i tre år. Den föreslagna ersättningspolicyn tar hänsyn till lokal praxis och är marknadsmässig.

Skandia Fonder anser att detta förslag i huvudsak inte bryter mot Skandias riktlinjer för ersättning. Ersättningspolicyn tar hänsyn till lokal praxis både i Sverige och i USA. Skandia Fonder närvarade på bolagsstämman och röstade för föreslagen ersättningspolicy.

Genomförda påverkansaktiviteter är i linje med förköpsinformationen. Ingen avvikelse mot vad som angetts i informationsbroschyren har skett under 2019.

Skandia Fonder har för fonden använt Nordic Investor Services (NIS) som röstningsrådgivare för att analysera förslag till beslut inför bolagsstämmor. NIS har utgått från Skandia Fonders policy för ägarstyrning och vägledande principer vid sin rådgivning.

Hållbarhetsinformation Skandia Japan Exponering

- Hållbarhetsaspekter beaktas i förvaltningen av fonden.
 Hållbarhetsaspekter beaktas inte i förvaltningen av fonden.

Hållbarhetsaspekter som beaktas i förvaltningen av fonden

- Miljöaspekter (t.ex. bolagens inverkan på miljö och klimat).
 Sociala aspekter (t.ex. mänskliga rättigheter, arbetstagarättigheter och likabehandling).
 Bolagsstyrningsaspekter (t.ex. aktieägares rättigheter, frågor om ersättningar till ledande befattningshavare och motverkande av korruption).
 Andra hållbarhetsaspekter.

Metoder som används för hållbarhetsarbetet

Fonden väljer in

- Hållbarhetsaspekter är avgörande för förvaltarens val av bolag.
 Fonden har specifika och uttalade kriterier för att välja in bolag utifrån miljö, sociala och affärsetiska frågor. Analys av bolagens arbete med hållbarhet är avgörande för valet av bolag i fonden.
 Fondens förvaltare tar hänsyn till hållbarhetsfrågor. Hållbarhetsaspekter beaktas i ekonomiska bolagsanalyser och investeringsbeslut, vilket får effekt men behöver inte vara avgörande för vilka bolag som väljs in i fonden.
 Annan metod som fonden tillämpar för att välja in.

Fonden väljer bort

Fonden placerar inte i bolag som är involverade i följande produkter och tjänster. Högst fem procent av omsättningen i det bolag där placeringen sker får avse verksamhet som är hänförlig till den angivna produkten eller tjänsten.

Produkter och tjänster

- Klusterbomber, personminor
 Kemiska och biologiska vapen
 Kärnvapen
 Tobak
 Kol
 Övrigt

Fondbolagets kommentar: Fonden investerar inte i bolag som utvinner kol.

Fondbolagets kommentar: Fonden investerar inte i bolag som är involverade i cannabis för rekreativ bruk och vi har en mycket restriktiv hållning gentemot bolag involverade i medicinsk cannabis.

Internationella normer

Internationella normer avser internationella konventioner, lagar och överenskommelser såsom FN Global Compact och OECD:s riktlinjer för multinationella företag som rör frågor om miljö, mänskliga rättigheter, arbetsvillkor och affärsetik.

- Fonden investerar inte i bolag som inte vidtar åtgärder för att komma tillrätta med identifierade problem eller där fonden bedömer att bolagen inte kommer att komma tillrätta med problemen under en tid som fondbolaget bedömer som rimligt i det enskilda fallet. Detta alternativ avser fonder som tar fram en handlingsplan för ifrågasatta bolag, som exkluderas om angivna villkor inte uppfylls under utsatt tidsperiod.

Fondbolaget påverkar

Fondbolaget använder sitt inflytande för att påverka bolag i hållbarhetsfrågor.

Fondbolaget har kontakt med bolag i syfte att påverka dem i en mer hållbar riktning.

Hållbarhetsarbete Skandia Japan Exponering

Fonden har valt bort

Skandia Fonder har valt att inte investera i ett antal bolag som avviker från internationella hållbarhetsrelaterade normer, är involverade i kontroversiella vapen, producerar tobak eller utvinner kol. Skandia Fonder investerar inte heller i bolag som är involverade i cannabis för rekreativ bruk och har en mycket restriktiv hållning gentemot bolag involverade i medicinsk cannabis.

Följande bolag är uteslutna från investering i Skandia Japan Exponering under 2019:

Bolag	Orsak
Japan Tobacco Inc	Tobaksproduktion

Skandia Japan Exponerings förvaltning är indexnära och följer sitt jämförelseindex MSCI Japan Net. Ovanstående bolag finns i jämförelseindex, men har valts bort ur fonden då de strider mot Skandias ägarpolicy.

Inga överträdelser mot Skandias exkluderingskriterier har skett under 2019.

Fondbolaget har påverkat

Skandia Fonder använder sitt ägarinflytande för att påverka bolag i hållbarhetsfrågor. Vi har under 2019 haft kontakt med ett antal bolag i Skandia Japan Exponering för att påverka dem i en mer hållbar riktning.

Påverkansarbetet kan antingen ske reaktivt, det vill säga när en incident inträffat, proaktivt i förebyggande syfte eller genom att rösta på bolagsstämmor.

Skandia Fonder har under 2019 varit i kontakt med sju bolag, för Skandia Japan Exponerings räkning, i syfte att påverka dem i en hållbar riktning. Följande bolag har kontaktats:

Bolag	Typ av påverkan
Nissan Motors Company	bolagsstämma
Seven & I Holdings Co.	tematisk
Sumitomo Corporation	reaktiv
Takeda Pharmaceutical	bolagsstämma
Tokyo Electric Power Co. Holdings, Inc.	reaktiv
Toyota Motor Corporation	bolagsstämma
Yahoo! Japan Corporation	reaktiv

Här följer tre exempel beskrivet utifrån miljö- och sociala aspekter.

- Tokyo Electric Power Co. Holdings, Inc.** (miljö) Bolaget arbetar med att stärka sitt arbete för att kunna bedriva energiproduktion på ett säkert sätt efter den förödande naturkatastrofen 2011, som ledde till haveriet av kärnkraftverket Fukushima. De arbetar även för att adekvata åtgärder vidtas för att hantera avfallet och efterföljderna av haveriet. Det har dock rapporterats om eventuella missvisande rapporter kring kontamineringen och vidare utsläpp på olycksplatsen.

Skandia Fonder har fört dialog med bolaget under flera år. Bolaget har kontinuerligt stärkt sitt arbete och vidtar många åtgärder för att säkerställa uppställningen efter haveriet. Det är ett omfattande arbete som kommer fortgå under en längre tid framöver. Det är dock viktigt att bolaget ökar sin transparens kring detta arbete.

- Seven & I Holdings Co.** (socialt) Skandia Fonder har i ett investerarsamarbete uppmuntrat bolaget att ytterligare

stärka sitt hållbarhetsarbete generellt men även specifikt kopplat till arbetsvillkoren inom jordbrukssektorn inom några av de produkter med högst risk för undermåliga arbetsvillkor i leverantörskedjan: kaffe, ris, socker, té och tomat.

Skandia Fonder har under året haft telefonmöte med bolaget och dels varit på plats i Italien för att träffa och möta de olika intressenterna inom just burktomatssektorn. Bolaget kan ytterligare stärka genomlysningen och rapporteringen hur de hanterar riskerna kopplat till undermåliga arbetsvillkor.

- **Toyota Motor Corporation** (bolagsstyrning) Inför Toyota Motor Corporation's årsstämma 2019 lade bolagets styrelse fram ett förslag om ett ersättningsprogram och att godkänna nya tak för maximal ersättning till styrelseledamöter.

Det nya taket skulle innebära en reducering av det kontanta ersättningstaket för styrelseledamöter, men samtidigt skulle ett tillägg av ett nytt aktieprogram för anställda styrelseledamöter ske. Förslaget innebar att ersättningstaket totalt kraftigt skulle höjas med 75% till de anställda ledamöterna. I programmet noterades även att inlåsningsgraden av aktierna var potentiellt mycket lång, mellan 3 och 50 år. Det kan dock noteras att strukturen inte är negativt avvikande från praxis på den japanska marknaden och att nivåerna inte är klart anmärkningsvärda givet bolagets storlek och roll som en av världens två största biltillverkare.

Skandia Fonder hade en representant närvarande på bolagsstämman. På grund av den kraftiga höjningen av ersättningstaket röstade vi mot ersättningsprogrammet.

Genomförda påverkansaktiviteter är i linje med förköpsinformationen. Ingen avvikelse mot vad som angetts i informationsbroschyren har skett under 2019.

Skandia Fonder har inte använt röstningsrådgivare för att analysera förslag till beslut inför bolagsstämmor.

Hållbarhetsinformation Skandia Kapitalmarknadsfond

- Hållbarhetsaspekter beaktas i förvaltningen av fonden.
 Hållbarhetsaspekter beaktas inte i förvaltningen av fonden.

Hållbarhetsaspekter som beaktas i förvaltningen av fonden

- Miljöaspekter (t.ex. bolagens inverkan på miljö och klimat).
 Sociala aspekter (t.ex. mänskliga rättigheter, arbetstagarättigheter och likabehandling).
 Bolagsstyrningsaspekter (t.ex. aktieägares rättigheter, frågor om ersättningar till ledande befattningshavare och motverkande av korruption).
 Andra hållbarhetsaspekter.

Metoder som används för hållbarhetsarbetet

Fonden väljer in

- Hållbarhetsaspekter är avgörande för förvaltarens val av bolag.

Fonden har specifika och uttalade kriterier för att välja in bolag utifrån miljö, sociala och affärsetiska frågor. Analys av bolagens arbete med hållbarhet är avgörande för valet av bolag i fonden.

Fondens förvaltare tar hänsyn till hållbarhetsfrågor. Hållbarhetsaspekter beaktas i ekonomiska bolagsanalyser och investeringsbeslut, vilket får effekt men behöver inte vara avgörande för vilka bolag som väljs in i fonden.

- Annan metod som fonden tillämpar för att välja in.

Fonden väljer bort

Fonden placerar inte i bolag som är involverade i följande produkter och tjänster. Högst fem procent av omsättningen i det bolag där placeringen sker får avse verksamhet som är hänförlig till den angivna produkten eller tjänsten.

Produkter och tjänster

- Klusterbomber, personminor
 Kemiska och biologiska vapen
 Kärnvapen
 Tobak
 Kol

Fondbolagets kommentar: Fonden investerar inte i bolag som utvinner kol.

- Övrigt

Fondbolagets kommentar: Fonden investerar inte i bolag som är involverade i cannabis för rekreativ bruk och vi har en mycket restriktiv hållning gentemot bolag involverade i medicinsk cannabis.

Internationella normer

Internationella normer avser internationella konventioner, lagar och överenskommelser såsom FN Global Compact och OECD:s riktlinjer för multinationella företag som rör frågor om miljö, mänskliga rättigheter, arbetsvillkor och affärsetik.

Fonden investerar inte i bolag som inte vidtar åtgärder för att komma tillrätta med identifierade problem eller där fonden bedömer att bolagen inte kommer att komma tillrätta med problemen under en tid som fondbolaget bedömer som rimligt i det enskilda fallet. Detta alternativ avser fonder som tar fram en handlingsplan för ifrågasatta bolag, som exkluderas om angivna villkor inte uppfylls under utsatt tidsperiod.

- Fondbolaget påverkar

Hållbarhetsarbete Skandia Kapitalmarknadsfond

Fonden har valt in

Hållbarhetsaspekter beaktas i ekonomiska analyser och investeringsbeslut i Skandia Kapitalmarknadsfonds förvaltning, vilket får effekt men behöver inte vara avgörande för vilka obligationer som väljs in i fonden. Ingen avvikelse mot vad som angivits i informationsbroschyren har skett under 2019.

Skandia Kapitalmarknadsfonds förvaltare letar investeringsmöjligheter i gröna och sociala obligationer. I sådana obligationer är kapitalet öronmärkt till olika former av miljö- eller sociala projekt. Projekten kan exempelvis handla om nya tekniker för minskade koldioxidutsläpp, vattenrening eller samhällsinvesteringar.

Förvaltaren har vetenskap och kunskap om samtliga gröna och sociala obligationer som emitteras på den svenska marknaden. Vid varje nyemission införlivas obligationens hållbarhetsanalys med den finansiella analysen samt blir en naturlig och systematisk del i övervägandet i investeringsprocessen. Avgörande för om en grön eller social obligation väljs in i fonden beror slutligen på priset och avkastningen på obligationen i relation till andra obligationer på räntemarknaden. Ränteförvaltningens avsikt är att göra investeringar med positiv inverkan på hållbarhetsfrågor utan att göra avkall på finansiellt värde.

Exempel på emittenter till gröna och sociala obligationer som valts in i under 2019 är;

- **NIB (Nordiska investeringsbanken)** - NIB:s vision är en framgångsrik och hållbar nordisk-baltisk region. NIB finansierar projekt som förbättrar produktiviteten och gynnar miljön i de nordiska och baltiska länderna. En vidare integration av medlemsländernas ekonomier är en viktig del av bankens syfte. Projekt som NIB överväger att finansiera utvärderas från ett hållbarhetsperspektiv.
- **IBRD (Världsbanken)** – är en fristående överstatlig organisation som samverkar inom ramen för FN:s ekonomiska och sociala råd. Den består av fem internationella organisationer som är ansvariga för att finansiellt bistå och ge råd åt länder i syftet att främja ekonomisk utveckling och utrota fattigdom.
- **ADB (African Development Bank)** - det övergripande målet för ADB är att stimulera hållbar ekonomisk utveckling och sociala framsteg i sina regionala medlemsländer, vilket bidrar till att minska fattigdomen.

Fonden har valt bort

Skandia Fonder har valt att inte investera i ett antal bolag som avviker från internationella hållbarhetsrelaterade normer, är involverade i kontroversiella vapen, producerar tobak eller utvinner kol. Skandia Fonder investerar inte heller i bolag som är involverade i cannabis för rekreativ bruk och har en mycket restriktiv hållning gentemot bolag involverade i medicinsk cannabis.

Följande bolag är uteslutna från investering i Skandia Kapitalmarknadsfond under 2019:

Bolag	Orsak
Swedish Match AB	Tobaksproduktion

Skandia Kapitalmarknadsfond investerar i obligationer i svenska kronor med hög kreditvärdighet. På dessa marknader har ovanstående bolag identifierats att strida mot Skandia Fonders ägarpolicy och har därmed valts bort ur fonden.

Inga överträdelser mot Skandia Fonders exkluderingskriterier har skett under 2019.

Hållbarhetsinformation Skandia Korträn- tefond

- Hållbarhetsaspekter beaktas i förvaltningen av fonden.
 Hållbarhetsaspekter beaktas inte i förvaltningen av fonden.

Hållbarhetsaspekter som beaktas i förvaltningen av fonden

- Miljöaspekter (t.ex. bolagens inverkan på miljö och klimat).
 Sociala aspekter (t.ex. mänskliga rättigheter, arbetstagar-
rättigheter och likabehandling).
 Bolagsstyrningsaspekter (t.ex. aktieägares rättigheter, frå-
gor om ersättningar till ledande befattningshavare och mot-
verkande av korruption).
 Andra hållbarhetsaspekter.

Metoder som används för hållbarhetsarbetet

Fonden väljer in

- Hållbarhetsaspekter är avgörande för förvaltarens
val av bolag.
 Fonden har specifika och uttalade kriterier för att välja
in bolag utifrån miljö, sociala och affärsetiska frågor.
 Analys av bolagens arbete med hållbarhet är avgö-
rande för valet av bolag i fonden.
 Fondens förvaltare tar hänsyn till hållbarhetsfrågor.
 Hållbarhetsaspekter beaktas i ekonomiska bolagsana-
lyser och investeringsbeslut, vilket får effekt men be-
höver inte vara avgörande för vilka bolag som väljs in i
fonden.
 Annan metod som fonden tillämpar för att välja in.

Fonden väljer bort

Fonden placerar inte i bolag som är involverade i följande pro-
dukter och tjänster. Högst fem procent av omsättningen i det
bolag där placeringen sker får avse verksamhet som är hänför-
lig till den angivna produkten eller tjänsten.

Produkter och tjänster

- Klusterbomber, personminor
 Kemiska och biologiska vapen
 Kärnvapen
 Tobak
 Kol
 Fondbolagets kommentar: Fonden investerar inte i bo-
lag som utvinner kol.
 Övrigt
 Fondbolagets kommentar: Fonden investerar inte i bo-
lag som är involverade i cannabis för rekreativ bruk
och vi har en mycket restriktiv hållning gentemot bolag
involverade i medicinsk cannabis.

Internationella normer

Internationella normer avser internationella konventioner, lagar
och överenskommelser såsom
 FN Global Compact och OECD:s riktlinjer för multinationella
företag som rör frågor om miljö, mänskliga rättigheter, arbets-
villkor och affärsetik.

- Fonden investerar inte i bolag som inte vidtar åtgär-
der för att komma tillrätta med identifierade problem el-
ler där fonden bedömer att bolagen inte kommer att
komma tillrätta med problemen under en tid som fond-
bolaget bedömer som rimligt i det enskilda fallet.
 Detta alternativ avser fonder som tar fram en hand-
lingsplan för ifrågasatta bolag, som exkluderas om an-
givna villkor inte uppfylls under utsatt tidsperiod.

Fondbolaget påverkar

Hållbarhetsarbete Skandia Korträn- tefond

Fonden har valt in

Hållbarhetsaspekter beaktas i ekonomiska analyser och
investeringsbeslut i Skandia Kapitalmarknadsfonds förvaltning,
vilket får effekt men behöver inte vara avgörande för vilka
obligationer som väljs in i fonden. Ingen avvikelse mot vad
som angivits i informationsbroschyren har skett under 2019.

Skandia Korträn-
tefondens förvaltare letar investeringsmöjligheter
i gröna och sociala obligationer. I sådana obligationer är
kapitalet öronmärkt till olika former av miljö- eller sociala
projekt. Projekten kan exempelvis handla om nya tekniker för
minskade koldioxidutsläpp, vattenrening eller
samarbetsinvesteringar.

Förvaltaren har vetskap och kännedom om samtliga gröna och
sociala obligationer som emitteras på den svenska
marknaden. Vid varje nyemission införlivas obligationens
hållbarhetsanalys med den finansiella analysen samt blir en
naturlig och systematisk del i övervägandet i
investeringsprocessen. Avgörande för om en grön eller social
obligation väljs in i fonden beror slutligen på priset och
avkastningen på obligationen i relation till andra obligationer
på räntemarknaden. Ränteförvaltningens avsikt är att göra
investeringar med positiv inverkan på hållbarhetsfrågor utan att
göra avkall på finansiellt värde.

Exempel på emittenter till gröna och sociala obligationer som
valts in i under 2019 är;

- **Humlegården Fastigheter** är ett fastighetsbolag som
lägger sitt hållbarhetsfokus på energiförbrukning,
miljöcertifiering samt att öka kunskapen om hållbarhet och
arkitektur.
- **Hemsö Fastighets AB** är ett fastighetsbolag som väljer ett
bredare angreppssätt och inkluderar utöver miljö- och
energiaspekter även social hållbarhet i obligationerna.
- **Nykredit** är engagerad i arbetet att bistå sina kunder att
göra hållbara val, vilket bidragit till att de lanserat gröna lån
och obligationer för energieffektiva byggnader.

Fonden har valt bort

Skandia Fonder har valt att inte investera i ett antal bolag som
avviker från internationella hållbarhetsrelaterade normer, är
involverade i kontroversiella vapen, producerar tobak eller
utvinner kol. Skandia Fonder investerar inte heller i bolag som
är involverade i cannabis för rekreativ bruk och har en
mycket restriktiv hållning gentemot bolag involverade i
medicinsk cannabis.

Följande bolag är uteslutna från investering i Skandia
Korträn-
tefond under 2019:

Bolag	Orsak
Swedish Match AB	Tobaksproduktion

Skandia Korträn-
tefond investerar i räntebärande värdepapper i
svenska kronor. Fonden placerar huvudsakligen i svenska
penningmarknadsinstrument och andra skuldförbindelser
utgivna av kreditinstitut och företag. På dessa marknader har
ovanstående bolag identifierats att strida mot Skandia Fonders
ägarpolicy och har därmed valts bort ur fonden.

Inga överträdelser mot Skandia Fonders exkluderingskriterier
har skett under 2019.

Hållbarhetsinformation Skandia Nordamerika Exponering

- Hållbarhetsaspekter beaktas i förvaltningen av fonden.
 Hållbarhetsaspekter beaktas inte i förvaltningen av fonden.

Hållbarhetsaspekter som beaktas i förvaltningen av fonden

- Miljöaspekter (t.ex. bolagens inverkan på miljö och klimat).
 Sociala aspekter (t.ex. mänskliga rättigheter, arbetstagarättigheter och likabehandling).
 Bolagsstyrningsaspekter (t.ex. aktieägares rättigheter, frågor om ersättningar till ledande befattningshavare och motverkande av korruption).
 Andra hållbarhetsaspekter.

Metoder som används för hållbarhetsarbetet

Fonden väljer in

- Hållbarhetsaspekter är avgörande för förvaltarens val av bolag.

Fonden har specifika och uttalade kriterier för att välja in bolag utifrån miljö, sociala och affärsetiska frågor. Analys av bolagens arbete med hållbarhet är avgörande för valet av bolag i fonden.

Fondens förvaltare tar hänsyn till hållbarhetsfrågor. Hållbarhetsaspekter beaktas i ekonomiska bolagsanalyser och investeringsbeslut, vilket får effekt men behöver inte vara avgörande för vilka bolag som väljs in i fonden.

- Annan metod som fonden tillämpar för att välja in.

Fonden väljer bort

Fonden placerar inte i bolag som är involverade i följande produkter och tjänster. Högst fem procent av omsättningen i det bolag där placeringen sker får avse verksamhet som är hänförlig till den angivna produkten eller tjänsten.

Produkter och tjänster

- Klusterbomber, personminor
 Kemiska och biologiska vapen
 Kärnvapen
 Tobak

Kol

Fondbolagets kommentar: Fonden investerar inte i bolag som utvinner kol.

Övrigt

Fondbolagets kommentar: Fonden investerar inte i bolag som är involverade i cannabis för rekreativ bruk och vi har en mycket restriktiv hållning gentemot bolag involverade i medicinsk cannabis.

Internationella normer

Internationella normer avser internationella konventioner, lagar och överenskommelser såsom FN Global Compact och OECD:s riktlinjer för multinationella företag som rör frågor om miljö, mänskliga rättigheter, arbetsvillkor och affärsetik.

Fonden investerar inte i bolag som inte vidtar åtgärder för att komma tillrätta med identifierade problem eller där fonden bedömer att bolagen inte kommer att komma tillrätta med problemen under en tid som fondbolaget bedömer som rimligt i det enskilda fallet. Detta alternativ avser fonder som tar fram en handlingsplan för ifrågasatta bolag, som exkluderas om angivna villkor inte uppfylls under utsatt tidsperiod.

Fondbolaget påverkar

Fondbolaget använder sitt inflytande för att påverka bolag i hållbarhetsfrågor.

Fondbolaget har kontakt med bolag i syfte att påverka dem i en mer hållbar riktning.

- Bolagspåverkan genom externa leverantörer/konsulter
 Röstar på bolagsstämmor

Hållbarhetsarbete Skandia Nordamerika Exponering

Fonden har valt bort

Skandia Fonder har valt att inte investera i ett antal bolag som avviker från internationella hållbarhetsrelaterade normer, är involverade i kontroversiella vapen, producerar tobak eller utvinner kol. Skandia Fonder investerar inte heller i bolag som är involverade i cannabis för rekreativ bruk och har en mycket restriktiv hållning gentemot bolag involverade i medicinsk cannabis.

Följande bolag är uteslutna från investering i Skandia Nordamerika Exponering under 2019:

Bolag

Altria Group Inc
 Aurora Cannabis Inc
 Barrick Gold Corporation
 Boeing Co
 Canopy Growth Corporation
 Cronos Group Inc
 Enbridge Inc
 Freeport-McMoRan Inc
 General Dynamics Corporation
 Honeywell International Inc
 Huntington Ingalls Industries Inc
 Jacobs Engineering Group Inc
 Lockheed Martin Corporation
 Marathon Petroleum Corporation
 Northrop Grumman Corporation
 Philip Morris International Inc
 Phillips 66
 Raytheon Co
 Textron Inc

Orsak

Tobaksproduktion
 Cannabisproduktion/-distribution
 Internationella normer
 Kontroversiella vapen
 Cannabisproduktion/-distribution
 Internationella normer
 Internationella normer
 Kontroversiella vapen
 Kontroversiella vapen
 Kontroversiella vapen
 Kontroversiella vapen
 Internationella normer
 Kontroversiella vapen
 Tobaksproduktion
 Internationella normer
 Kontroversiella vapen
 Kontroversiella vapen

Skandia Nordamerika Exponerings förvaltning är indexnära och följer sitt jämförelseindex MSCI North America Net. Ovanstående bolag finns i jämförelseindex, men har valts bort ur fonden då de strider mot Skandias ägarpolicy.

Inga överträdelser mot Skandias exkluderingskriterier har skett under 2019.

Fondbolaget har påverkat

Skandia Fonder använder sitt ägarinflytande för att påverka bolag i hållbarhetsfrågor. Vi har under 2019 haft kontakt med ett antal bolag i Skandia Nordamerika Exponering för att påverka dem i en mer hållbar riktning.

Påverkansarbetet kan antingen ske reaktivt, det vill säga när en incident inträffat, proaktivt i förebyggande syfte eller genom att rösta på bolagsstämmor.

Skandia Fonder har under 2019 varit i kontakt med 32 bolag, för Skandia Nordamerika Exponerings räkning, i syfte att påverka dem i en hållbar riktning. Följande bolag har kontaktats:

Bolag

AbbVie Inc.
 Amazon.com, Inc.
 Apple Inc
 Atlantia SpA
 Autoliv

Typ av påverkan

reaktiv
 proaktiv, reaktiv
 bolagsstämma, tematisk
 reaktiv
 proaktiv

Biogen, Inc.	reaktiv
Bunge Limited	reaktiv, tematisk
Campbell Soup Company	tematisk
CBS Corporation	reaktiv
Chipotle Mexican Grill, Inc.	tematisk
Cisco Systems, Inc.	bolagsstämma
Domino's Pizza Inc	tematisk
DowDuPont Inc.	reaktiv
Entergy Corporation	reaktiv
Evergy, Inc.	reaktiv
Exxon Mobil Corporation	reaktiv
Facebook, Inc.	reaktiv
First Quantum Minerals Ltd	reaktiv
Hershey Company	tematisk
Kroger Company	tematisk
Mattel, Inc.	reaktiv
McDonald's Corporation	tematisk
Metro Inc.	tematisk
NextEra Energy, Inc.	reaktiv
PepsiCo, Inc.	tematisk
Restaurant Brands International	tematisk
Tesla, Inc.	reaktiv
The Goldman Sachs Group, Inc.	reaktiv
UnitedHealth Group, Inc.	reaktiv
Walmart Inc	reaktiv
Weyerhaeuser Co.	reaktiv
Yum! Brands International	tematisk

bidragit till att säkerställa en stark oberoende och aktiv styrelse, samtidigt som Robbins visat på bra ledarskap under sin period på Cisco. Hans förmåga som styrelseordförande och verkställande direktör ger ett starkt enhetligt ledarskap för Cisco."

Skandia Fonder anser att styrelsen ska ha en övervakande funktion och bör därför vara skild från den operativa ledningen. Skandia Fonder hade en representant närvarande på Cisco Systems Inc.'s bolagsstämma och röstade emot förslaget på grund av ovanstående anledning.

Genomförda påverkansaktiviteter är i linje med förköpsinformationen. Ingen avvikelser mot vad som angetts i informationsbroschyren har skett under 2019.

Skandia Fonder har för fonden använt Nordic Investor Services (NIS) som röstningsrådgivare för att analysera förslag till beslut inför bolagsstämmor. NIS har utgått från Skandia Fonders policy för ägarstyrning och vägledande principer vid sin rådgivning.

Här följer tre exempel beskrivet utifrån miljö-, socialt eller bolagsstyrningsaspekter.

- **NextEra Energy, Inc.** (miljö) NextEra Energy har flera hållbarhetsutmaningar kopplat till både klimatomställningen och till miljöaspekter kopplat till känsliga infrastrukturprojekt. Utmaningarna är att gå från att framställa energi baserad på fossila bränslen till att framställa fossilfri energi på ett ansvarsfullt sätt samt att stärka intressentdialogen i känsliga projekt.

Under året har Skandia Fonder adresserat ovanstående till bolaget genom flera internationella investerarsamarbeten. Bolagets ambition är att vara ett av de ledande energibolagen som kontinuerligt och tydligt minskar sina absoluta koldioxidutsläpp i sin omställningsstrategi.

- **PepsiCo, Inc.** (socialt) Skandia Fonder har i ett investerarsamarbete uppmuntrat bolaget att ytterligare stärka sitt hållbarhetsarbete generellt men även specifikt kopplat till arbetsvillkoren inom jordbrukssektorn inom några av de produkter med högst risk för undermåliga arbetsvillkor i leverantörskedjan: kaffe, ris, socker, té och tomater. I PepsiCos fall är det främst socker som fokuset ligger på.

Under året har Skandia i ett internationellt investerarsamarbete adresserat och diskuterat bolagets leverantörskedjeansvar och risker. Skandia var även på plats i Italien för att träffa och möta de olika intressenter för jordbruksarbetare. Bolaget kan ytterligare stärka genomlysningen och rapporteringen hur de hanterar riskerna kopplat till undermåliga arbetsvillkor.

- **Cisco Systems Inc.** (bolagsstyrning) Inför årsstämman 2019 i Cisco Systems Inc. lades ett förslag angående en kombination av rollerna som VD och styrelseordförande fram. Charles Robbins är bolagets VD sedan juli 2015 och valdes till styrelseordförande vid årsstämman 2017. Bolaget vill även 2019 se Robbins som styrelseordförande. Bolagets kommentar till denna struktur är: "Styrelsen anser att denna struktur med en stark oberoende ledamot ger balans och är för närvarande i Cisco's och dess aktieägares intresse. Rollen som oberoende ledamot har

Hållbarhetsinformation Skandia Norden

- Hållbarhetsaspekter beaktas i förvaltningen av fonden.
 Hållbarhetsaspekter beaktas inte i förvaltningen av fonden.

Hållbarhetsaspekter som beaktas i förvaltningen av fonden

- Miljöaspekter (t.ex. bolagens inverkan på miljö och klimat).
 Sociala aspekter (t.ex. mänskliga rättigheter, arbetstagarättigheter och likabehandling).
 Bolagsstyrningsaspekter (t.ex. aktieägares rättigheter, frågor om ersättningar till ledande befattningshavare och motverkande av korruption).
 Andra hållbarhetsaspekter.

Metoder som används för hållbarhetsarbetet

Fonden väljer in

- Hållbarhetsaspekter är avgörande för förvaltarens val av bolag.

Fonden har specifika och uttalade kriterier för att välja in bolag utifrån miljö, sociala och affärsetiska frågor. Analys av bolagens arbete med hållbarhet är avgörande för valet av bolag i fonden.

Fondens förvaltare tar hänsyn till hållbarhetsfrågor. Hållbarhetsaspekter beaktas i ekonomiska bolagsanalyser och investeringsbeslut, vilket får effekt men behöver inte vara avgörande för vilka bolag som väljs in i fonden.

- Annan metod som fonden tillämpar för att välja in.

Fonden väljer bort

Fonden placerar inte i bolag som är involverade i följande produkter och tjänster. Högst fem procent av omsättningen i det bolag där placeringen sker får avse verksamhet som är hänförlig till den angivna produkten eller tjänsten.

Produkter och tjänster

- Klusterbomber, personminor
 Kemiska och biologiska vapen
 Kärnvapen
 Vapen och/eller krigsmateriel
 Alkohol
 Tobak
 Kol

Fondbolagets kommentar: Fonden investerar inte i bolag som utvinner kol.

- Övrigt

Fondbolagets kommentar: Fonden investerar inte i bolag som är involverade i cannabis för rekreativ bruk och vi har en mycket restriktiv hållning gentemot bolag involverade i medicinsk cannabis.

Internationella normer

Internationella normer avser internationella konventioner, lagar och överenskommelser såsom

FN Global Compact och OECD:s riktlinjer för multinationella företag som rör frågor om miljö, mänskliga rättigheter, arbetsvillkor och affärsetik.

Fonden investerar inte i bolag som inte vidtar åtgärder för att komma tillrätta med identifierade problem eller där fonden bedömer att bolagen inte kommer att komma tillrätta med problemen under en tid som fondbolaget bedömer som rimligt i det enskilda fallet.

Detta alternativ avser fonder som tar fram en handlingsplan för ifrågasatta bolag, som exkluderas om angivna villkor inte uppfylls under utsatt tidsperiod.

Fondbolaget påverkar

Fondbolaget använder sitt inflytande för att påverka bolag i hållbarhetsfrågor.

Fondbolaget har kontakt med bolag i syfte att påverka dem i en mer hållbar riktning.

- Bolagspåverkan genom externa leverantörer/konsulter
 Röstar på bolagsstämmor

Hållbarhetsarbete Skandia Norden

Fonden har valt in

Hållbarhetsaspekter beaktas i ekonomiska bolagsanalyser och investeringsbeslut i Skandia Nordens förvaltning, vilket får effekt men behöver inte vara avgörande för vilka bolag som väljs in i fonden. Portföljförvaltaren är medveten om vilka hållbarhetsrisker och möjligheter en investering medför och beaktar detta. Ingen avvikelse mot vad som angetts i informationsbroschyren har skett under 2019.

Skandia Norden har dedikerade hållbarhetsanalytiker som stöd i integreringsprocessen, där de påvisar potentiella hållbarhetsrisker och -möjligheter. De ger även bolagsspecifika rekommendationer vad gäller avyttring eller investering. I tillägg har förvaltaren i möten med bolag, tack vare sin styrka som ägare, inblick i bolagsstyrningsfrågor och även sociala frågor. Exempel på detta är kvalitén på bolagsledning, datasäkerhet och integritet, hantering av försörjningskedjor, korruption samt tillgång till telekommunikation. Detta tas med som en naturlig del i överväganden av hållbarhetsrisker och -möjligheter i investeringsprocessen.

Hållbarhetsinformation är inbyggt i förvaltarens portföljhanteringssystem. I och med detta har förvaltaren möjlighet att göra ytterligare djupgående analys av potentiella risker och möjligheter samt hitta den ekonomiska effekten av detta. Förvaltaren använder informationen till bolagsriskbedömningar, finansiella modeller och beslutsfattande inför en bolagsinvestering. Detta sker på två huvudsakliga sätt: Det ena är övervägandet om man ska investera i ett bolag eller inte. Det andra är vid portföljkonstruktionen, då hållbarhetsfaktorerna påverkar storleken på investeringen.

Exempel på genomförda överväganden kopplade till positiva urval under 2019 är:

- **Bonheur ASA** har över tid ändrat sin strategi från ett brett fokus på energi till ett huvudfokus på förnybar energi. De första investeringarna i vindkraft gjordes 1996 och Bonheur har nu en portfölj av vindkraftverk i Skandinavien och Storbritannien. Dessutom har företaget under senare år expanderat inom vindkraftsleverantörsindustrin med flera fartyg för installation och service av vindkraftverk. Fonden köpte aktier i bolaget under 2019, som en hållbar aktie med stor värdepotential.
- **Zealand Pharma A/S** utvecklar mediciner för sjukdomar som samhället idag inte har lösningar på. Detta gäller särskilt metabola sjukdomar, såsom diabetes och fetma samt mage och tarmsjukdomar. Bolaget har flera produkter under klinisk prövning och dessa är baserade på dess breda expertis inom peptider. Fonden köpte aktier i bolaget under 2019. Aktiekursen steg kraftigt under året, men det finns fortfarande potential om bolaget lyckas kommersialisera sina innovativa produkter.
- **Holmen AB** har en strategi som kan hjälpa till att lösa klimatutmaningar genom att ha en positiv effekt på utsläppen av växthusgaser. En stor del av värdena i Holmen AB är relaterade till skogen med ca 1 miljon hektar produktiv mark. Skogen växer ungefär 1% per år, vilket absorberar cirka 1,3 miljoner ton CO₂e varje år enligt bolaget. Dessutom ersätter företaget träbaserade produkter användningen av fossila bränslen, plast, cement

och stål. Värdet på bolagets skog tycktes underskattad när fonden köpte aktier 2019.

Fonden har valt bort

Skandia Norden har valt att inte investera i ett antal bolag som avviker från internationella hållbarhetsrelaterade normer, är involverade i kontroversiella vapen, producerar tobak, alkohol, vapen eller utviner kol. Vidare investerar fonden inte i bolags som är involverade i cannabis för rekreativ bruk och har en mycket restriktiv hållning gentemot bolag involverade i medicinsk cannabis.

Följande bolag är uteslutna från investering i Skandia Norden under 2019:

<u>Bolag</u>	<u>Orsak</u>
Arcus ASA	Alkoholproduktion
Carlsberg A/S	Alkoholproduktion
Data Respons ASA	Vapenproduktion
Kitron ASA	Vapenproduktion
Kongsberg Gruppen Asa	Vapenproduktion
Prevas	Vapenproduktion
Royal Unibrew A/S	Alkoholproduktion
SAAB	Vapenproduktion
Swedish Match	Tobaksproduktion

Skandia Norden investerar i danska, finska, norska och svenska aktier. På dessa aktiemarknader har ovanstående bolag identifierats att strida mot Skandia Nordens hållbarhetskriterier och har därmed valts bort ur fonden.

Inga överträdelser mot Skandia Nordens exkluderingskriterier har skett under 2019.

Fondbolaget har påverkat

Skandia Fonder använder sitt ägarinflytande för att påverka bolag i hållbarhetsfrågor. Vi har under 2019 haft kontakt med ett antal bolag i Skandia Norden för att påverka dem i en mer hållbar riktning.

Påverkansarbetet kan antingen ske reaktivt, det vill säga när en incident inträffat, proaktivt i förebyggande syfte eller genom att rösta på bolagsstämmor.

Skandia Fonder har under 2019 varit i kontakt med 15 bolag, för Skandia Nordens räkning, i syfte att påverka dem i en hållbar riktning. Följande bolag har kontaktats:

<u>Bolag</u>	<u>Typ av påverkan</u>
AstraZeneca PLC	bolagsstämman, proaktiv
Electrolux	bolagsstämman, reaktiv
Essity Aktiebolag	bolagsstämman
H&M Hennes & Mauritz AB	bolagsstämman, proaktiv, reaktiv
Holmen Aktiebolag	bolagsstämman
Investor AB	bolagsstämman
Lundin Petroleum AB	bolagsstämman, proaktiv
Nordea Bank Oyj	bolagsstämman, proaktiv
Skandinaviska Enskilda Banken	bolagsstämman, proaktiv
SSAB AB	bolagsstämman, tematisk
Stora Enso AB	proaktiv
Svenska Cellulosa Aktiebolaget	bolagsstämman, proaktiv
Tele 2 AB	bolagsstämman
Telefonaktiebolaget LM Ericsson	bolagsstämman
Vestas Wind Systems A/S	bolagsstämman, reaktiv

Här följer tre exempel beskrivet utifrån miljö-, socialt eller bolagsstyrningsaspekter.

- **Svenska Cellulosa Aktiebolaget SCA** (miljö) Bolaget har flera hållbarhetsutmaningar och möjligheter kopplat till klimatomställningen där bolaget både kan vara en positivt

bidragande aktör, men där det även finns risker som kan bidra negativt till klimatet.

Skandia har under året adresserat detta i dialog med bolaget, där vi särskilt fokuserat på vikten av att bolaget förtydligar sin riskanalys och rapportering kopplat till klimat. Vi har även uppmanat bolaget att rapportera i enlighet med TCFD-ramverket.

- **H&M Hennes & Mauritz AB** (socialt) Bolaget har många hållbarhetsutmaningar gällande både arbetsvillkoren i bolaget och i leverantörsleden främst kopplat till kvinnliga medarbetare samt negativ klimatpåverkan i bolagets verksamhet och tillverkning.

Skandia har under året haft dialog med bolaget kring dessa frågor och det är tydligt att H&M Hennes & Mauritz har högt ställda ambitioner för att adressera dessa hållbarhetsutmaningar. Bolaget har uttryckt att investerardialogen är viktig i det fortsatta hållbarhetsarbetet. De har klargjort att Skandia är den enda investeraren som adresserat vissa av de frågeställningar som tagits upp under året, främst kopplat till kvinnors arbetsvillkor och jämställdhet. Dialogen fortsätter under 2020.

- **Essity Aktiebolag** (bolagsstyrning) Inför årsstämman i Essity Aktiebolag 2019 lade bolagets styrelse fram ett förslag på riktlinjer för ersättning till ledande befattningshavare. Det som presenterades var en bred och generellt formulerad ersättningspolicy som är i linje med svensk praxis. Precis som föregående år redovisas inga tak för rörlig ersättning. Bolaget tillämpar dock i praktiken ett gemensamt tak för både kort- och långsiktig rörlig ersättning om 100% av fast lön. Denna begränsning är undantagen för två affärsenhetschefer i Amerika som istället har ett tak om 110–130%.

Det kortsiktiga incitamentsprogrammet är begränsat till 40–80% baserat på position, där chefer i Amerika återigen erhåller en maximumgräns i den högre delen av skalan. För VD uppgår bonustaket till 50% av fast lön. Resterande andel av den rörliga ersättningen utgörs av ett långsiktigt incitamentsprogram, där 50% av utfallet ska investeras i Essity-aktier som därefter ska vara inlåsta i tre år. Den föreslagna ersättningspolicy tar hänsyn till lokal praxis och är marknadsmässig.

Skandia Fonder anser att detta förslag i huvudsak inte bryter mot Skandias riktlinjer för ersättning. Ersättningspolicy tar hänsyn till lokal praxis både i Sverige och i USA. Skandia Fonder närvarade på bolagsstämman och röstade för föreslagen ersättningspolicy.

Genomförda påverkansaktiviteter är i linje med förköpsinformationen. Ingen avvikelse mot vad som angetts i informationsbroschyren har skett under 2019.

Skandia Fonder har för fonden använt Nordic Investor Services (NIS) som röstningsrådgivare för att analysera förslag till beslut inför bolagsstämmor. NIS har utgått från Skandia Fonders policy för ägarstyrning och vägledande principer vid sin rådgivning.

Hållbarhetsinformation Skandia Realröntefond

- Hållbarhetsaspekter beaktas i förvaltningen av fonden.
 Hållbarhetsaspekter beaktas inte i förvaltningen av fonden.

Hållbarhetsaspekter som beaktas i förvaltningen av fonden

- Miljöaspekter (t.ex. bolagens inverkan på miljö och klimat).
 Sociala aspekter (t.ex. mänskliga rättigheter, arbetstagarättigheter och likabehandling).
 Bolagsstyrningsaspekter (t.ex. aktieägares rättigheter, frågor om ersättningar till ledande befattningshavare och motverkande av korruption).
 Andra hållbarhetsaspekter.

Metoder som används för hållbarhetsarbetet

Fonden väljer in

- Hållbarhetsaspekter är avgörande för förvaltarens val av bolag.
 Fonden har specifika och uttalade kriterier för att välja in bolag utifrån miljö, sociala och affärsetiska frågor. Analys av bolagens arbete med hållbarhet är avgörande för valet av bolag i fonden.
 Fondens förvaltare tar hänsyn till hållbarhetsfrågor. Hållbarhetsaspekter beaktas i ekonomiska bolagsanalyser och investeringsbeslut, vilket får effekt men behöver inte vara avgörande för vilka bolag som väljs in i fonden.
 Annan metod som fonden tillämpar för att välja in.

Fonden väljer bort

Fonden placerar inte i bolag som är involverade i följande produkter och tjänster. Högst fem procent av omsättningen i det bolag där placeringen sker får avse verksamhet som är hänförlig till den angivna produkten eller tjänsten.

Produkter och tjänster

- Klusterbomber, personminor
 Kemiska och biologiska vapen
 Kärnvapen
 Tobak
 Kol
 Fondbolagets kommentar: Fonden investerar inte i bolag som utvinner kol.
 Övrigt
 Fondbolagets kommentar: Fonden investerar inte i bolag som är involverade i cannabis för rekreativ bruk och vi har en mycket restriktiv hållning gentemot bolag involverade i medicinsk cannabis.

Internationella normer

Internationella normer avser internationella konventioner, lagar och överenskommelser såsom FN Global Compact och OECD:s riktlinjer för multinationella företag som rör frågor om miljö, mänskliga rättigheter, arbetsvillkor och affärsetik.

- Fonden investerar inte i bolag som inte vidtar åtgärder för att komma tillrätta med identifierade problem eller där fonden bedömer att bolagen inte kommer att komma tillrätta med problemen under en tid som fondbolaget bedömer som rimligt i det enskilda fallet. Detta alternativ avser fonder som tar fram en handlingsplan för ifrågasatta bolag, som exkluderas om angivna villkor inte uppfylls under utsatt tidsperiod.

Fondbolaget påverkar

Hållbarhetsarbete Skandia Realröntefond

Fonden har valt bort

Skandia Fonder har valt att inte investera i ett antal bolag som avviker från internationella hållbarhetsrelaterade normer, är involverade i kontroversiella vapen, producerar tobak eller utvinner kol. Skandia Fonder investerar inte heller i bolag som är involverade i cannabis för rekreativ bruk och har en mycket restriktiv hållning gentemot bolag involverade i medicinsk cannabis.

Följande bolag är uteslutna från investering i Skandia Realröntefond under 2019:

Bolag	Orsak
Swedish Match AB	Tobaksproduktion

Skandia Realröntefond investerar i obligationer i svenska kronor med hög kreditvärdighet. På dessa marknader har ovanstående bolag identifierats att strida mot Skandia Fonders ägarpolicy och har därmed valts bort ur fonden.

Inga överträdelser mot Skandia Fonders exkluderingskriterier har skett under 2019.

Hållbarhetsinformation Skandia SMART Balanserad

- Hållbarhetsaspekter beaktas i förvaltningen av fonden.
 Hållbarhetsaspekter beaktas inte i förvaltningen av fonden.

Hållbarhetsaspekter som beaktas i förvaltningen av fonden

- Miljöaspekter (t.ex. bolagens inverkan på miljö och klimat).
 Sociala aspekter (t.ex. mänskliga rättigheter, arbetstagarättigheter och likabehandling).
 Bolagsstyrningsaspekter (t.ex. aktieägares rättigheter, frågor om ersättningar till ledande befattningshavare och motverkande av korruption).
 Andra hållbarhetsaspekter.

Metoder som används för hållbarhetsarbetet

Fonden väljer in

- Hållbarhetsaspekter är avgörande för förvaltarens val av bolag.
 Fonden har specifika och uttalade kriterier för att välja in bolag utifrån miljö, sociala och affärsetiska frågor. Analys av bolagens arbete med hållbarhet är avgörande för valet av bolag i fonden.
 Fondens förvaltare tar hänsyn till hållbarhetsfrågor. Hållbarhetsaspekter beaktas i ekonomiska bolagsanalyser och investeringsbeslut, vilket får effekt men behöver inte vara avgörande för vilka bolag som väljs in i fonden.
 Annan metod som fonden tillämpar för att välja in.

Fonden väljer bort

Fonden placerar inte i bolag som är involverade i följande produkter och tjänster. Högst fem procent av omsättningen i det bolag där placeringen sker får avse verksamhet som är hänförlig till den angivna produkten eller tjänsten.

Produkter och tjänster

- Klusterbomber, personminor
 Kemiska och biologiska vapen
 Kärnvapen
 Tobak
 Kol

Fondbolagets kommentar: Fonden investerar inte i bolag som utvinner kol.

Övrigt

Fondbolagets kommentar: Fonden investerar inte i bolag som är involverade i cannabis för rekreativ bruk och vi har en mycket restriktiv hållning gentemot bolag involverade i medicinsk cannabis.

Internationella normer

Internationella normer avser internationella konventioner, lagar och överenskommelser såsom FN Global Compact och OECD:s riktlinjer för multinationella företag som rör frågor om miljö, mänskliga rättigheter, arbetsvillkor och affärsetik.

- Fonden investerar inte i bolag som inte vidtar åtgärder för att komma tillrätta med identifierade problem eller där fonden bedömer att bolagen inte kommer att komma tillrätta med problemen under en tid som fondbolaget bedömer som rimligt i det enskilda fallet. Detta alternativ avser fonder som tar fram en handlingsplan för ifrågasatta bolag, som exkluderas om angivna villkor inte uppfylls under utsatt tidsperiod.

Fondbolaget påverkar

Fondbolaget använder sitt inflytande för att påverka bolag i hållbarhetsfrågor.

Fondbolaget har kontakt med bolag i syfte att påverka dem i en mer hållbar riktning.

- Bolagspåverkan i egen regi
 Bolagspåverkan genom externa leverantörer/konsulter
 Röstar på bolagsstämmor

Hållbarhetsarbete Skandia SMART Balanserad

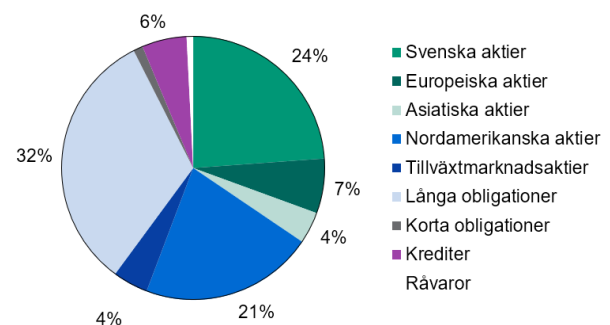
Fonden har valt in

Hållbarhetsaspekter beaktas i ekonomiska analyser och investeringsbeslut i Skandia SMART Balanserad förvaltning, vilket får effekt men behöver inte vara avgörande för vilka investeringar som väljs in i fonden. Ingen avvikelse mot vad som angivits i informationsbroschyren har skett under 2019.

Skandia SMART Balanserad förvaltning innehåller flera tillgångsslag och flera förvaltningsstrategier, där varje strategi har en egen metod för att inkludera hållbarhetsfaktorer. Olika förvaltningsstrategier i Skandia SMART Balanserad har olika förutsättningar att arbeta med dessa frågeställningar. Det beror framförallt på vilket tillgångsslag och vilken geografisk region strategierna investerar i samt vilken investeringsfilosofi och process de olika strategierna verkar utifrån. Det beror även på vilka förutsättningar olika värdepappersmarknader har avseende hållbara investeringar.

En del av Skandia SMART Balanserad strategier har hållbarhet som en integrerad kvalitativ eller kvantitativ process i arbetet kring en investering, där frågorna naturligt hanteras vid varje nytt individuellt investeringsbeslut. Andra strategier har svårt att integrera hållbarhet på ett meningsfullt sätt på grund av tillgångsslaget man investerar i. Ytterligare andra strategier investerar inte i specifika företagsrisker, utan i bredare marknadsexponeringar och där man bedömer hållbarhetsrisker och möjligheter avseende den bredare exponeringen (tex råvaruterminsmarknader, valutamarknader, statsobligationsmarknader).

Skandia SMART Balanserad integrerar hållbarhetsrisker och -möjligheter i strategier som innehåller svenska och utländska aktier, korta och långa obligationer samt krediter. Per årsskiftet sker hållbarhetsintegrering i Skandia SMART Balanserad till den andel som visas i illustrationen nedan. Det motsvarar cirka 99 procent av fondens totala investeringar.

Resterande del av fonden innehåller råvaruterminer.

Portföljförvaltarna för de strategier som integrerar hållbarhet i inventeringsarbetet, enligt ovan, är väl medvetna om vilka hållbarhetsrisker och -möjligheter en investering medför och beaktar detta. Exempel på investeringar som fallit bra ut i de olika strategierna under 2019 är:

- **Neste** (utländsk aktie) är ett delvis statsägt petroleumbolag i Finland. Neste utvecklar hållbara alternativ för transportbranschens, företagens och konsumenternas behov,

såsom fossilfria bränslen, biobaserade plaster, kemikalier och förnybara lösningsmedel.

- **Vasakronan** (obligation) är äger, förvaltar och utvecklar centralt belägna kontors- och butiksfastigheter i Stockholm, Göteborg, Malmö och Uppsala. Vasakronan erbjuder gröna företagscertifikat där likviden är öronmärkt till gröna tillgångar.
- **Assa Abloy** (svensk aktie) är en multinationell koncern inom lås-, säkerhet och dörlösningar. Assa Abloy erbjuder miljöanpassade och energieffektiva produkter. Bolagets anläggningar strävar att minimera avfallet i produktion.

Fonden har valt bort

Skandia Fonder har valt att inte investera i ett antal bolag som avviker från internationella hållbarhetsrelaterade normer, är involverade i kontroversiella vapen, producerar tobak eller utviner kol. Skandia Fonder investerar inte heller i bolag som är involverade i cannabis för rekreativ bruk och har en mycket restriktiv hållning gentemot bolag involverade i medicinsk cannabis.

Följande bolag är uteslutna från investering i Skandia SMART Balanserad under 2019:

<u>Bolag</u>	<u>Orsak</u>	
Adani Enterprises	Kolutvinning	
Adani Power Ltd.	Kolutvinning	
Aecom Technology Corp	Kontroversiella vapen	
AgriTrade Resources	Kolutvinning	
Airbus (EADS)	Kontroversiella vapen	
Alliance Holding	Kolutvinning	
Alliance Resource Partners	Kolutvinning	
Alpha Natural Resources Inc	Kolutvinning	
Altria Group	Tobaksproduktion	
Anglo American plc	Kolutvinning	
Aphria Inc	Cannabisproduktion-/distribution	
Arch Coal Inc	Kolutvinning	
Areojet Rocketdyne Holding	Kontroversiella vapen	
Aryt Industries Ltd.	Kontroversiella vapen	
Atlas Resources	Kolutvinning	
Aurora Cannabis	Cannabisproduktion-/distribution	
BAE Systems	Kontroversiella vapen	
Banpu Public Co., Ltd.	Kolutvinning	
Barrick Gold Corporation	Internationella normer	
Bathurst Resources Ltd.	Kolutvinning	
Beijing Haohua Energy Resource Co., Ltd.	Kolutvinning	
Belon	Kolutvinning	
Berau Coal Energy	Kolutvinning	
BHP Group	Kolutvinning	
Bisichi Mining	Kolutvinning	
Boeing Co	Kontroversiella vapen	
British American Tobacco	Tobaksproduktion	
British American Tobacco Malaysia Bhd	Tobaksproduktion	
BWX Technologies	Kontroversiella vapen	
Canopy Growth	Cannabisproduktion-/distribution	
China Coal Energy Company	Kolutvinning	
China Qinfa	Kolutvinning	
China Shenhua Energy Co., Ltd.	Kolutvinning	
Cloud Peak Energy Inc	Kolutvinning	
Coal Asia Holdings	Kolutvinning	
Coal India Ltd	Kolutvinning	
Coal of Africa Ltd.	Kolutvinning	
Cockatoo Coal Ltd.	Kolutvinning	
CONSOL Energy Inc	Kolutvinning	
Continental Coal	Kolutvinning	
Corsa Coal Corp	Kolutvinning	
Cronos Group Inc	Cannabisproduktion-/distribution	
DMCI Holdings Inc		Kolutvinning
Eastern Tobacco		Tobaksproduktion
Elbit Systems		Internationella normer
Enbridge		Internationella normer
Enbridge Energy Partners		Internationella normer
Energy Transfer Equity		Internationella normer
Energy Transfer Partners		Internationella normer
Exxaro Resources Ltd.		Kolutvinning
Fluor Corp		Kontroversiella vapen
Foresight Energy		Kolutvinning
Freeport McMoRan Copper		Internationella normer
Garda Tujuh		Kolutvinning
General Dynamics Corporation		Kontroversiella vapen
Golden Eagle		Kolutvinning
Gudang Garam		Tobaksproduktion
Guizhou Panjiang Refined Coal		Kolutvinning
Haci Ömer Sabanci		Tobaksproduktion
Hallador Energy Co.		Kolutvinning
Hanjaya Mandala Sampoerna		Tobaksproduktion
Hanwha Corp		Kontroversiella vapen
HEXO Corp		Cannabisproduktion-/distribution
Hidili Industry International Development		Kolutvinning
Honeywell International		Kontroversiella vapen
Huabao International Holdings		Tobaksproduktion
Huntington Ingalls Industries		Kontroversiella vapen
IJM Corporation Bhd		Internationella normer
IJM Plantations		Internationella normer
Imperial Brands Plc (fd Imperial Tobacco)		Tobaksproduktion
Inner Mongolia Yitai Coal Co.		Kolutvinning
ITC LTD		Tobaksproduktion
Jacobs Engineering Group		Kontroversiella vapen
Japan Tobacco		Tobaksproduktion
Jastrzebska Spolka Weglowa		Kolutvinning
Kaisun Energy		Kolutvinning
Kangaroo Resources		Kolutvinning
KT&G Corp		Tobaksproduktion
Kuzbasskaya Toplivnaya Kompaniya PJSC		Kolutvinning
Larsen & Toubro		Kontroversiella vapen
Leonardo Spa		Kontroversiella vapen
Lockheed Martin Corp		Kontroversiella vapen
LT Group		Tobaksproduktion
Lubelski Wegiel Bogdanka SA		Kolutvinning
Marathon Petroleum		Internationella normer
Metro Mining Ltd.		Kolutvinning
Mitrabara Adiper		Kolutvinning
Motovilicha Plants PJSC		Kontroversiella vapen
MPLX		Internationella normer
New World Resources Plc		Kolutvinning
Neyveli Lignite Corp Ltd.		Kolutvinning
Norilsk Nickel OAO		Internationella normer
Northrop Grumman		Kontroversiella vapen
Peabody Energy Corp		Kolutvinning
Philip Morris International Inc		Tobaksproduktion
Phillips 66		Internationella normer
Poongsan Corporation		Kontroversiella vapen
Poongsan Holdings Corp		Kontroversiella vapen
POSCO		Internationella normer
PT Adaro Energy Tbk		Kolutvinning
PT Bumi Resources Tbk		Kolutvinning
PT Indo Tambangraya Megah		Kolutvinning
PT Tambang Batubara Bukit Asam		Kolutvinning
PT United Tractors Tbk		Kolutvinning
Qinghai Jinrui		Kolutvinning
Raytheon		Kontroversiella vapen
Reinet Investments SCA		Tobaksproduktion
Renuka Caolindo		Kolutvinning
Resource Alam		Kolutvinning

Reynolds American	Tobaksproduktion	AB Volvo	bolagsstämma, tematisk
Rosan Resources	Kolutvinning	ABB Ltd	bolagsstämma
S&T Dynamics Co., Ltd	Kontroversiella vapen	AbbVie Inc.	reaktiv
Sadovaya Group	Kolutvinning	Addlife AB	bolagsstämma
Safran	Kontroversiella vapen	Addtech AB	bolagsstämma
Schweitzer Mauduit International	Tobaksproduktion	Alfa Laval AB	bolagsstämma
SDIC Xinji	Kolutvinning	Andritz AG	reaktiv
Semirara Mining and Power Corporation	Kolutvinning	Arjo AB	bolagsstämma
Serco Group	Kontroversiella vapen	Assa Abloy AB	bolagsstämma
Shaanxi Coal Industry Co., Ltd.	Kolutvinning	AstraZeneca PLC	bolagsstämma, proaktiv
Shanghai Ind Holdings	Tobaksproduktion	Atlantia SpA	reaktiv
Shanxi Coal International Energy	Kolutvinning	Atlas Copco AB	bolagsstämma, proaktiv
Shanxi Lanhua Sci-Tech Venture Co., Ltd.	Kolutvinning	Atrium Ljungberg AB	bolagsstämma
Shanxi Lu'An Environmental Energy	Kolutvinning	Attendo AB	bolagsstämma
Shanxi Xishan Coal & Electricity Power Co	Kolutvinning	Autoliv	proaktiv
South32	Kolutvinning	Axfood Aktiebolag	bolagsstämma, tematisk
SouthGobi Resources Ltd.	Kolutvinning	Balder Fastigheter	proaktiv
Sunoco Logistics Partners	Internationella normer	Bayer AG	bolagsstämma, reaktiv
Swedish Match	Tobaksproduktion	Beijer Alma AB	bolagsstämma
Tata Power Co Ltd	Kontroversiella vapen	Beijer Ref AB	bolagsstämma
Textron	Kontroversiella vapen	Bergman & Beving AB	bolagsstämma
Tilray Inc	Cannabisproduktion-/distribution	Betsson AB	bolagsstämma
Toba bara Sejaht	Kolutvinning	BillerudKorsnäs AB	bolagsstämma
U.S. China Mining	Kolutvinning	Biogen, Inc.	reaktiv
Universal Coal	Kolutvinning	Bonava AB	bolagsstämma
Universal Corp	Tobaksproduktion	BP Plc	reaktiv
Vale Overseas Limited	Internationella normer	Bunge Limited	reaktiv, tematisk
Vale SA	Internationella normer	Castellum AB	bolagsstämma
Vector Group Ltd	Tobaksproduktion	Catena AB	bolagsstämma
Westmoreland Coal Co.	Kolutvinning	Coca-Cola Amatil	reaktiv
Westmoreland Resources	Kolutvinning	Corem Property Group AB	bolagsstämma
White Energy Co., Ltd.	Kolutvinning	Daimler AG	reaktiv
Whitehaven Coal Ltd.	Kolutvinning	Diös Fastigheter AB	bolagsstämma
Wintime Energy Co., Ltd.	Kolutvinning	Dometic Group AB	bolagsstämma
Volcan Compania Minera SAA	Internationella normer	Domino's Pizza Inc	tematisk
Wtk Holdings	Internationella normer	DowDuPont Inc.	reaktiv
Yancoal Australia Ltd.	Kolutvinning	Electrolux	bolagsstämma, reaktiv
Yang Quan Coal Industry Co.,	Kolutvinning	Elekta Instrument AB	bolagsstämma
Yanzhou Coal Mining Co., Ltd.	Kolutvinning	Enea AB	bolagsstämma, proaktiv
Zijin Mining Group Co Ltd	Internationella normer	Enel SpA	reaktiv
		Eni SpA	reaktiv
		Epiroc AB	bolagsstämma
		Essity Aktiebolag	bolagsstämma
		Evolution Gaming Group AB	bolagsstämma, proaktiv
		Fabege AB	bolagsstämma
		Fastighets AB Balder	bolagsstämma
		Fiat Chrysler Automobiles NV	reaktiv
		Getinge AB	bolagsstämma
		Glencore Plc	proaktiv, reaktiv
		H&M Hennes & Mauritz AB	bolagsstämma, proaktiv, reaktiv
		HEBA Fastigheter AB	bolagsstämma
		Hemfosa Fastigheter AB	bolagsstämma
		Hershey Company	tematisk
		Hexagon AB	bolagsstämma, proaktiv
		Hexpol AB	bolagsstämma
		HiQ International AB	bolagsstämma
		HMS Network AB	bolagsstämma, proaktiv
		Holmen Aktiebolag	bolagsstämma
		Hufvudstaden AB	bolagsstämma
		Husqvarna AB	bolagsstämma, proaktiv
		ICA Gruppen	tematisk
		Industrivärden AB	bolagsstämma
		Indutrade Aktiebolag	bolagsstämma, proaktiv
		ING Groep N.V.	reaktiv
		Investment AB Latour	proaktiv
		Investor AB	bolagsstämma
		JM AB	bolagsstämma
		Kindred Group plc	bolagsstämma
		Kinnevik AB	bolagsstämma
		Klövern AB	bolagsstämma

Skandia SMART Balanserad investerar i svenska och globala aktier, svenska och utländska obligationer, valutor, alternativa tillgångar samt penningmarknadsinstrument. På dessa marknader har ovanstående bolag identifierats att strida mot Skandia Fonders ägarpolicy och har därmed valts bort ur fonden.

Inga överträdelser mot Skandia Fonders exkluderingskriterier har skett under 2019.

Fondbolaget har påverkat

Skandia Fonder använder sitt ägarinflytande för att påverka bolag i hållbarhetsfrågor. Vi har under 2019 haft kontakt med ett antal bolag i Skandia SMART Balanserad för att påverka dem i en mer hållbar riktning.

Påverkansarbetet kan antingen ske reaktivt, det vill säga när en incident inträffat, proaktivt i förebyggande syfte eller genom att rösta på bolagsstämmor.

Skandia Fonder har under 2019 varit i kontakt med 131 bolag, för Skandia SMART Balanserads räkning, i syfte att påverka dem i en hållbar riktning. Följande bolag har kontaktats:

<u>Bolag</u>	<u>Typ av påverkan</u>
AAK AB	bolagsstämma
AB Volvo	reaktiv

Kroger Company	tematisk
Kungsleden AB	bolagsstämma
L E Lundbergföretagen AB	bolagsstämma
Leroy Seafood	bolagsstämma, proaktiv
Lifco AB	bolagsstämma
Lindab International AB	bolagsstämma
Loomis AB	bolagsstämma, reaktiv
Lundin Petroleum AB	bolagsstämma, proaktiv
McDonald's Corporation	tematisk
Modern Times Group MTG AB	bolagsstämma
Momentum Group AB	bolagsstämma
Mycronic AB	bolagsstämma
NCC AB	bolagsstämma
Nestlé S.A.	tematisk
NetEnt AB	bolagsstämma, proaktiv
NextEra Energy, Inc.	reaktiv
Nordea Bank Oyj	bolagsstämma, proaktiv
Nordic Entertainment Group AB	bolagsstämma, proaktiv
Novartis International AG	reaktiv
Nyfosa AB	bolagsstämma
Pandox Aktiebolag	bolagsstämma
Peab AB	reaktiv
Ratos AB	bolagsstämma
Renault SA	reaktiv
Resurs Holding AB	bolagsstämma
Royal Dutch Shell	reaktiv
Ryanair Holdings Plc	reaktiv
Saab AB	bolagsstämma
Sagax AB	bolagsstämma
Sandvik Aktiebolag	bolagsstämma, proaktiv
Sanofi	reaktiv
Securitas AB	bolagsstämma
Seven & I Holdings Co.	tematisk
SimCorp	proaktiv
Skandinaviska Enskilda Banken	bolagsstämma, proaktiv
Skanska AB	bolagsstämma
SKF AB	bolagsstämma
SSAB AB	bolagsstämma, tematisk
Stora Enso AB	proaktiv
Sumitomo Corporation	reaktiv
Sweco AB	bolagsstämma
Swedbank AB	bolagsstämma, reaktiv
Swedish Orphan Biovitrum AB	bolagsstämma
Svenska Cellulosa Aktiebolaget	bolagsstämma, proaktiv
Svenska Handelsbanken AB	bolagsstämma
Tele 2 AB	bolagsstämma
Telefonaktiebolaget LM Ericsson	bolagsstämma
Telia Company AB	bolagsstämma
The Goldman Sachs Group, Inc.	reaktiv
Thule Group AB	bolagsstämma
Tokyo Electric Power Co. Holdings, Inc.	reaktiv
Trelleborg AB	bolagsstämma, proaktiv
Unilever	tematisk
Wallenstam AB	bolagsstämma
Wihlborgs Fastigheter AB	bolagsstämma
Vitrolife AB	bolagsstämma
Volkswagen AG	reaktiv
Woolsorths Group	tematisk
ÅF Pöyry AB	bolagsstämma

Här följer tre exempel beskrivet utifrån miljö-, socialt eller bolagsstyrningsaspekter.

- **AAK AB** (miljö) Bolaget har många hållbarhetsutmaningar främst kopplat till produktionen av olika livsmedelsoljor. Inom produktionen av palmolja finns många klimat och miljömässiga utmaningar.

AAK är väl medvetna om dessa utmaningar och har under många år adresserat och arbetat med dessa, samtidigt

finns det utrymme för att ytterligare stärka både policyer, processer och rapportering kopplat till klimat och miljörisikerna. Detta har Skandia adresserat till bolaget och bolaget har klargjort att de uppskattar en konstruktiv investerdialog.

- **Leroy Seafood** (socialt) Bolaget har flera hållbarhetsutmaningar och möjligheter kopplat till klimatomställningen där bolaget både kan vara en positivt bidragande aktör men där det även finns risker som kan bidra negativt till klimatet och proteinproduktionen.

Skandia har under året adresserat detta i dialog med bolaget. Vi har särskilt fokuserat på vikten av att bolaget förtydligar sin riskanalys och rapportering kopplat till dessa risker.

- **Nordea Bank Oyj** (bolagsstyrning) – Inför Nordea Banks årsstämma lades ett förslag fram om att utöka gränsen för maximal rörlig ersättning till vissa nyckelpersoner baserade inom EU från 100% till 200% av fast ersättning. Förslaget motiverades av konkurrensförhållanden och att bolaget vill ha möjlighet att erbjuda ersättningsprogram som inte avviker från internationell marknadspraxis.

Skandia Fonder hade en representant närvarande på bolagsstämman. På grund av den kraftiga höjningen av ersättningstaket röstade vi mot den föreslagna rörliga ersättningen.

Genomförda påverkansaktiviteter är i linje med förköpsinformationen. Ingen avvikelse mot vad som angetts i informationsbroschyren har skett under 2019.

Skandia Fonder har för fonden använt Nordic Investor Service (NIS) som röstningsrådgivare för att analysera förslag till beslut inför bolagsstämmor. NIS har utgått från Skandia Fonders policy för ägarstyrning och vägledande principer vid sin rådgivning.

Hållbarhetsinformation Skandia SMART Försiktig

- Hållbarhetsaspekter beaktas i förvaltningen av fonden.
 Hållbarhetsaspekter beaktas inte i förvaltningen av fonden.

Hållbarhetsaspekter som beaktas i förvaltningen av fonden

- Miljöaspekter (t.ex. bolagens inverkan på miljö och klimat).
 Sociala aspekter (t.ex. mänskliga rättigheter, arbetstagar rättigheter och likabehandling).
 Bolagsstyrningsaspekter (t.ex. aktieägares rättigheter, frågor om ersättningar till ledande befattningshavare och motverkande av korruption).
 Andra hållbarhetsaspekter.

Metoder som används för hållbarhetsarbetet

Fonden väljer in

- Hållbarhetsaspekter är avgörande för förvaltarens val av bolag.
 Fonden har specifika och uttalade kriterier för att välja in bolag utifrån miljö, sociala och affärsetiska frågor. Analys av bolagens arbete med hållbarhet är avgörande för valet av bolag i fonden.
 Fondens förvaltare tar hänsyn till hållbarhetsfrågor. Hållbarhetsaspekter beaktas i ekonomiska bolagsanalyser och investeringsbeslut, vilket får effekt men behöver inte vara avgörande för vilka bolag som väljs in i fonden.
 Annan metod som fonden tillämpar för att välja in.

Fonden väljer bort

Fonden placerar inte i bolag som är involverade i följande produkter och tjänster. Högst fem procent av omsättningen i det bolag där placeringen sker får avse verksamhet som är hänförlig till den angivna produkten eller tjänsten.

Produkter och tjänster

- Klusterbomber, personminor
 Kemiska och biologiska vapen
 Kärnvapen
 Tobak
 Kol

Fondbolagets kommentar: Fonden investerar inte i bolag som utvinner kol.

Övrigt

Fondbolagets kommentar: Fonden investerar inte i bolag som är involverade i cannabis för rekreativ bruk och vi har en mycket restriktiv hållning gentemot bolag involverade i medicinsk cannabis.

Internationella normer

Internationella normer avser internationella konventioner, lagar och överenskommelser såsom FN Global Compact och OECD:s riktlinjer för multinationella företag som rör frågor om miljö, mänskliga rättigheter, arbetsvillkor och affärsetik.

- Fonden investerar inte i bolag som inte vidtar åtgärder för att komma tillrätta med identifierade problem eller där fonden bedömer att bolagen inte kommer att komma tillrätta med problemen under en tid som fondbolaget bedömer som rimligt i det enskilda fallet. Detta alternativ avser fonder som tar fram en handlingsplan för ifrågasatta bolag, som exkluderas om angivna villkor inte uppfylls under utsatt tidsperiod.

Fondbolaget påverkar

Fondbolaget använder sitt inflytande för att påverka bolag i hållbarhetsfrågor. Fondbolaget har kontakt med bolag i syfte att påverka dem i en mer hållbar riktning.

- Bolagspåverkan i egen regi
 Bolagspåverkan genom externa leverantörer/konsulter
 Röstar på bolagsstämmor

Hållbarhetsarbete Skandia SMART Försiktig

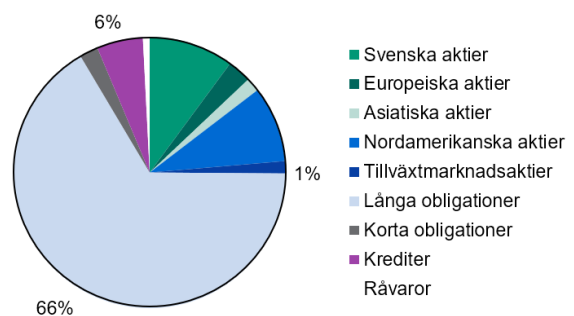
Fonden har valt in

Hållbarhetsaspekter beaktas i ekonomiska analyser och investeringsbeslut i Skandia SMART Försiktigs förvaltning, vilket får effekt men behöver inte vara avgörande för vilka investeringar som väljs in i fonden. Ingen avvikelse mot vad som angivits i informationsbroschyren har skett under 2019.

Skandia SMART Försiktigs förvaltning innehåller flera tillgångsslag och flera förvaltningsstrategier, där varje strategi har en egen metod för att inkludera hållbarhetsfaktorer. Olika förvaltningsstrategier i Skandia SMART Försiktig har olika förutsättningar att arbeta med dessa frågeställningar. Det beror framförallt på vilket tillgångsslag och vilken geografisk region strategierna investerar i samt vilken investeringsfilosofi och process de olika strategierna verkar utifrån. Det beror även på vilka förutsättningar olika värdepappersmarknader har avseende hållbara investeringar.

En del av Skandia SMART Försiktigs strategier har hållbarhet som en integrerad kvalitativ eller kvantitativ process i arbetet kring en investering, där frågorna naturligt hanteras vid varje nytt individuellt investeringsbeslut. Andra strategier har svårt att integrera hållbarhet på ett meningsfullt sätt på grund av tillgångsslaget man investerar i. Ytterligare andra strategier investerar inte i specifika företagsrisker, utan i bredare marknads-exponeringar och där man bedömer hållbarhetsrisker och möjligheter avseende den bredare exponeringen (tex råvaruterminsmarknader, valutamarknader, statsobligationsmarknader).

Skandia SMART Försiktig integrerar hållbarhetsrisker och -möjligheter i strategier som innehåller svenska och utländska aktier, korta och långa obligationer samt krediter. Per årsskiftet sker hållbarhetsintegrering i Skandia SMART Balanserad till den andel som visas i illustrationen nedan. Det motsvarar cirka 99 procent av fondens totala investeringar.

Resterande del av fonden innehåller råvaruterminer.

Portföljförvaltarna för de strategier som integrerar hållbarhet i inventeringsarbetet, enligt ovan, är väl medvetna om vilka hållbarhetsrisker och -möjligheter en investering medför och beaktar detta. Exempel på investeringar som fallit bra ut i de olika strategierna under 2019 är;

- **Humlegården Fastigheter** är ett fastighetsbolag som lägger sitt hållbarhetsfokus på energiförbrukning, miljöcertifiering samt att öka kunskapen om hållbarhet och arkitektur.

- **Vasakronan** (obligation) är äger, förvaltar och utvecklar centralt belägna kontors- och butiksfastigheter i Stockholm, Göteborg, Malmö och Uppsala. Vasakronan erbjuder gröna företagscertifikat där likviden är örnmärkt till gröna tillgångar.
- **Assa Abloy** (svensk aktie) är en multinationell koncern inom lås-, säkerhet och dörrlösningar. Assa Abloy erbjuder miljöanpassade och energieffektiva produkter. Bolagets anläggningar strävar att minimera avfallet i produktion.

Fonden har valt bort

Skandia Fonder har valt att inte investera i ett antal bolag som avviker från internationella hållbarhetsrelaterade normer, är involverade i kontroversiella vapen, producerar tobak eller utviner kol. Skandia Fonder investerar inte heller i bolag som är involverade i cannabis för rekreativ bruk och har en mycket restriktiv hållning gentemot bolag involverade i medicinsk cannabis.

Följande bolag är uteslutna från investering i Skandia SMART Försiktig under 2019:

<u>Bolag</u>	<u>Orsak</u>		
Adani Enterprises	Kolutvinning	Enbridge	Internationella normer
Adani Power Ltd.	Kolutvinning	Enbridge Energy Partners	Internationella normer
Aecom Technology Corp	Kontroversiella vapen	Energy Transfer Equity	Internationella normer
Agritrade Resources	Kolutvinning	Energy Transfer Partners	Internationella normer
Airbus (EADS)	Kontroversiella vapen	Exxaro Resources Ltd.	Kolutvinning
Alliance Holding	Kolutvinning	Fluor Corp	Kontroversiella vapen
Alliance Resource Partners	Kolutvinning	Foresight Energy	Kolutvinning
Alpha Natural Resources Inc	Kolutvinning	Freeport McMoRan Copper	Internationella normer
Altria Group	Tobaksproduktion	Garda Tujuh	Kolutvinning
Anglo American plc	Kolutvinning	General Dynamics Corporation	Kontroversiella vapen
Aphria Inc	Cannabisproduktion-/distribution	Golden Eagle	Kolutvinning
Arch Coal Inc	Kolutvinning	Gudang Garam	Tobaksproduktion
Areojet Rocketdyne Holding	Kontroversiella vapen	Guizhou Panjiang Refined Coal	Kolutvinning
Aryt Industries Ltd.	Kontroversiella vapen	Haci Ömer Sabanci	Tobaksproduktion
Atlas Resources	Kolutvinning	Hallador Energy Co.	Kolutvinning
Aurora Cannabis	Cannabisproduktion-/distribution	Hanjaya Mandala Sampoerna	Tobaksproduktion
BAE Systems	Kontroversiella vapen	Hanwha Corp	Kontroversiella vapen
Banpu Public Co., Ltd.	Kolutvinning	HEXO Corp	Cannabisproduktion-/distribution
Barrick Gold Corporation	Internationella normer	Hidili Industry International	
Bathurst Resources Ltd.	Kolutvinning	Development	Kolutvinning
Beijing Haohua Energy Resource Co., Ltd.	Kolutvinning	Honeywell International	Kontroversiella vapen
Belon	Kolutvinning	Huabao International Holdings Ltd	
Berau Coal Energy	Kolutvinning	Huntington Ingalls Industries	Tobaksproduktion
BHP Group	Kolutvinning	IJM Corporation Bhd	Kontroversiella vapen
Bisichi Mining	Kolutvinning	IJM Plantations	Internationella normer
Boeing Co	Kontroversiella vapen	Imperial Brands Plc (fd Imperial Tobacco)	Internationella normer
British American Tobacco	Tobaksproduktion	Inner Mongolia Yitai Coal Co. ITC LTD	Tobaksproduktion
British American Tobacco Malaysia Bhd	Tobaksproduktion	Jacobs Engineering Group	Kolutvinning
BWX Technologies	Kontroversiella vapen	Japan Tobacco	Tobaksproduktion
Canopy Growth	Cannabisproduktion-/distribution	Jastrzebska Spolka Weglowa	Kolutvinning
China Coal Energy Company	Kolutvinning	Kaisun Energy	Kolutvinning
China Qinfa	Kolutvinning	Kangaroo Resources	Kolutvinning
China Shenhua Energy Co., Ltd.	Kolutvinning	KT&G Corp	Tobaksproduktion
Cloud Peak Energy Inc	Kolutvinning	Kuzbasskaya Toplivnaya Kompaniya PJSC	
Coal Asia Holdings	Kolutvinning	Larsen & Toubro	Kolutvinning
Coal India Ltd	Kolutvinning	Leonardo Spa	Kontroversiella vapen
Coal of Africa Ltd.	Kolutvinning	Lockheed Martin Corp	Kontroversiella vapen
Cockatoo Coal Ltd.	Kolutvinning	LT Group	Tobaksproduktion
CONSOL Energy Inc	Kolutvinning	Lubelski Wegiel Bogdanka SA	Kolutvinning
Continental Coal	Kolutvinning	Marathon Petroleum	Internationella normer
Corsa Coal Corp	Kolutvinning	Metro Mining Ltd.	Kolutvinning
Cronos Group Inc	Cannabisproduktion-/distribution	Mitrabara Adiper	Kolutvinning
DMCI Holdings Inc	Kolutvinning	Motovilicha Plants PJSC	Kontroversiella vapen
Eastern Tobacco	Tobaksproduktion	MPLX	Internationella normer
Elbit Systems	Internationella normer	New World Resources Plc	Kolutvinning
		Neyveli Lignite Corp Ltd.	Kolutvinning
		Norilsk Nickel OAO	Internationella normer
		Northrop Grumman	Kontroversiella vapen
		Peabody Energy Corp	Kolutvinning
		Philip Morris International Inc	Tobaksproduktion
		Phillips 66	Internationella normer
		Poongsan Corporation	Kontroversiella vapen
		Poongsan Holdings Corp	Kontroversiella vapen
		POSCO	Internationella normer
		PT Adaro Energy Tbk	Kolutvinning
		PT Bumi Resources Tbk	Kolutvinning
		PT Indo Tambangraya Megah	Kolutvinning
		PT Tambang Batubara Bukit Asam	
		PT United Tractors Tbk	Kolutvinning
		Qinghai Jinrui	Kolutvinning
		Raytheon	Kontroversiella vapen
		Reinet Investments SCA	Tobaksproduktion
		Renuka Caolino	Kolutvinning
		Resource Alam	Kolutvinning
		Reynolds American	Tobaksproduktion
		Rosan Resources	Kolutvinning

S&T Dynamics Co., Ltd	Kontroversiella vapen	Alfa Laval AB	bolagsstämma
Sadovaya Group	Kolutvinning	Amazon.com, Inc.	proaktiv, reaktiv
Safran	Kontroversiella vapen	Anheuser-Busch InBev	reaktiv
Schweitzer Mauduit International	Tobaksproduktion	Apple Inc	bolagsstämma, tematisk
SDIC Xinji	Kolutvinning	Arjo AB	bolagsstämma
Semirara Mining and Power Corporation	Kolutvinning	Assa Abloy AB	bolagsstämma
Serco Group	Kontroversiella vapen	AstraZeneca PLC	bolagsstämma, proaktiv
Shaanxi Coal Industry Co., Ltd.	Kolutvinning	Atlantia SpA	reaktiv
Shanghai Ind Holdings	Tobaksproduktion	Atlas Copco AB	bolagsstämma, proaktiv
Shanxi Coal International Energy	Kolutvinning	Atrium Ljungberg AB	bolagsstämma
Shanxi Lanhua Sci-Tech Venture Co., Ltd.	Kolutvinning	Attendo AB	bolagsstämma
Shanxi Lu'An Environmental Energy	Kolutvinning	Autoliv	proaktiv
Shanxi Xishan Coal & Electricity Power Co	Kolutvinning	Axfood Aktiebolag	bolagsstämma, tematisk
South32	Kolutvinning	Balder Fastigheter	proaktiv
SouthGobi Resources Ltd.	Kolutvinning	Beijer Alma AB	bolagsstämma
Sunoco Logistics Partners	Internationella normer	Beijer Ref AB	bolagsstämma
Swedish Match	Tobaksproduktion	Betsson AB	bolagsstämma
Tata Power Co Ltd	Kontroversiella vapen	BillerudKorsnäs AB	bolagsstämma
Textron	Kontroversiella vapen	Biogen, Inc.	reaktiv
Tilray Inc	Cannabisproduktion/-distribution	Bonava AB	bolagsstämma
Toba bara Sejaht	Kolutvinning	BP Plc	reaktiv
U.S. China Mining	Kolutvinning	Bunge Limited	reaktiv, tematisk
Universal Coal	Kolutvinning	Castellum AB	bolagsstämma
Universal Corp	Tobaksproduktion	Daimler AG	reaktiv
Vale Overseas Limited	Internationella normer	Dometic Group AB	bolagsstämma
Vale SA	Internationella normer	DowDuPont Inc.	reaktiv
Vector Group Ltd	Tobaksproduktion	Electrolux	bolagsstämma, reaktiv
Westmoreland Coal Co.	Kolutvinning	Elekta Instrument AB	bolagsstämma
Westmoreland Resources	Kolutvinning	Enea AB	bolagsstämma, proaktiv
White Energy Co., Ltd.	Kolutvinning	Epiroc AB	bolagsstämma
Whitehaven Coal Ltd.	Kolutvinning	Essity Aktiebolag	bolagsstämma
Wintime Energy Co., Ltd.	Kolutvinning	Evolution Gaming Group AB	bolagsstämma, proaktiv
Volcan Compania Minera SAA	Internationella normer	Exxon Mobil Corporation	reaktiv
Wtk Holdings	Internationella normer	Fabege AB	bolagsstämma
Yancoal Australia Ltd.	Kolutvinning	Facebook, Inc.	reaktiv
Yang Quan Coal Industry Co.,	Kolutvinning	Fastighets AB Balder	bolagsstämma
Yanzhou Coal Mining Co., Ltd.	Kolutvinning	Getinge AB	bolagsstämma
Zijin Mining Group Co Ltd	Internationella normer	H&M Hennes & Mauritz AB	bolagsstämma, proaktiv, reaktiv

Skandia SMART Försiktig investerar i svenska och globala aktier, svenska och utländska obligationer, valutor, alternativa tillgångar samt penningmarknadsinstrument. På dessa marknader har ovanstående bolag identifierats att strida mot Skandias Fonders ägarpolicy och har därmed valts bort ur fonden.

Inga överträdelser mot Skandias Fonders exkluderingskriterier har skett under 2019.

Fondbolaget har påverkat

Skandia Fonder använder sitt ägarinflytande för att påverka bolag i hållbarhetsfrågor. Vi har under 2019 haft kontakt med ett antal bolag i Skandia SMART Försiktig för att påverka dem i en mer hållbar riktning.

Påverkansarbetet kan antingen ske reaktivt, det vill säga när en incident inträffat, proaktivt i förebyggande syfte eller genom att rösta på bolagsstämmor.

Skandia Fonder har under 2019 varit i kontakt med 103 bolag, för Skandia SMART Försiktigs räkning, i syfte att påverka dem i en hållbar riktning. Följande bolag har kontaktats:

Bolag

AAK AB
AB Volvo
AB Volvo
AbbVie Inc.

Typ av påverkan

bolagsstämma
reaktiv
bolagsstämma, tematisk
reaktiv

bolagsstämma
proaktiv, reaktiv
reaktiv
bolagsstämma, tematisk
bolagsstämma
bolagsstämma
bolagsstämma, proaktiv
reaktiv
bolagsstämma, proaktiv
bolagsstämma
bolagsstämma
proaktiv
bolagsstämma, tematisk
proaktiv
bolagsstämma
bolagsstämma
bolagsstämma
bolagsstämma
bolagsstämma
reaktiv
bolagsstämma
reaktiv, tematisk
bolagsstämma
reaktiv
bolagsstämma
reaktiv
bolagsstämma, reaktiv
bolagsstämma
bolagsstämma, proaktiv
bolagsstämma
bolagsstämma
bolagsstämma
bolagsstämma
bolagsstämma
bolagsstämma
bolagsstämma
bolagsstämma
bolagsstämma
bolagsstämma, reaktiv
bolagsstämma, proaktiv
tematisk
bolagsstämma
bolagsstämma, proaktiv
bolagsstämma
bolagsstämma
bolagsstämma
bolagsstämma
bolagsstämma, reaktiv
bolagsstämma, proaktiv
tematisk
bolagsstämma
bolagsstämma
bolagsstämma
tematisk
bolagsstämma, proaktiv
reaktiv
bolagsstämma, proaktiv
reaktiv
bolagsstämma
reaktiv

Ratos AB	bolagsstämma
Royal Dutch Shell	reaktiv
Saab AB	bolagsstämma
Sagax AB	bolagsstämma
Sandvik Aktiebolag	bolagsstämma, proaktiv
Securitas AB	bolagsstämma
Skandinaviska Enskilda Banken AB	bolagsstämma, proaktiv
Skanska AB	bolagsstämma
SKF AB	bolagsstämma
SSAB AB	bolagsstämma, tematisk
Sweco AB	bolagsstämma
Swedbank AB	bolagsstämma, reaktiv
Swedish Orphan Biovitrum	bolagsstämma
Svenska Handelsbanken AB	bolagsstämma
Tele 2 AB	bolagsstämma
Telefonaktiebolaget LM Ericsson	bolagsstämma
Telia Company AB	bolagsstämma
The Goldman Sachs Group	reaktiv
Thule Group AB	bolagsstämma
Trelleborg AB	bolagsstämma, proaktiv
Troax Nordic AB	proaktiv
UnitedHealth Group, Inc.	reaktiv
Wallenstam AB	bolagsstämma
Walmart Inc	reaktiv
Vestas Wind Systems A/S	bolagsstämma, reaktiv
Wihlborgs Fastigheter AB	bolagsstämma
Vitrolife AB	bolagsstämma
Woolsorths Group	tematisk
ÅF Pöyry AB	bolagsstämma

Här följer tre exempel beskrivet utifrån miljö-, socialt eller bolagsstyrningsaspekter.

- **Trelleborg AB** (miljö) Bolaget har flera hållbarhetsutmaningar och möjligheter kopplat till klimatomställningen där bolaget både kan vara en positivt bidragande aktör men där det även finns risker som kan bidra negativt till klimatet.

Skandia har under året adresserat detta i dialog med bolaget där vi särskilt fokuserat på vikten av att bolaget förtydligar sin riskanalys och rapportering kopplat till klimat och uppmanat bolaget att rapportera i enlighet med TCFD-ramverket.

- **NetEnt AB** (socialt) Bolaget har flera hållbarhetsutmaningar och möjligheter kopplat till ansvarsfullt spelande och marknadsföring samt att säkerställa att minderårigas rättigheter stärks i bolagets utbud och digitala plattformar.

Under året har Skandia adresserat dessa hållbarhetsaspekter och risker och har tydliggjort vikten av att stärka policyer, processer och rapportering kring detta.

- **ÅF Pöyry AB** (bolagsstyrning) Inför bolagets årsstämma lade styrelsen fram ett förslag om ett bemyndigande att få besluta om nyemission av aktier. Förslaget gäller nyemission av B-aktier mot betalning med apportegendom eller med företrädesrätt för aktieägarna mot kontant betalning. Antalet nyemitterade aktier ska högst motsvara 10% av totalt antal aktier. Bemyndigandet till styrelsen gäller fram till nästa årsstämma.

Skandia Fonder anser att emissionsbemyndigandet är marknadsmässigt och baserat på Skandias riktlinjer och ägarstyrningspolicy förefaller förslaget föredömligt. Skandia Fonder närvarade på bolagsstämman röstade för förslaget.

Genomförda påverkansaktiviteter är i linje med förköpsinformationen. Ingen avvikelse mot vad som angetts i informationsbroschyren har skett under 2019.

Skandia Fonder har för fonden använt Nordic Investor Services (NIS) som röstningsrådgivare för att analysera förslag till beslut inför bolagsstämmor. NIS har utgått från Skandia Fonders policy för ägarstyrning och vägledande principer vid sin rådgivning.

Hållbarhetsinformation Skandia SMART Offensiv

- Hållbarhetsaspekter beaktas i förvaltningen av fonden.
 Hållbarhetsaspekter beaktas inte i förvaltningen av fonden.

Hållbarhetsaspekter som beaktas i förvaltningen av fonden

- Miljöaspekter (t.ex. bolagens inverkan på miljö och klimat).
 Sociala aspekter (t.ex. mänskliga rättigheter, arbetstagarättigheter och likabehandling).
 Bolagsstyrningsaspekter (t.ex. aktieägares rättigheter, frågor om ersättningar till ledande befattningshavare och motverkande av korruption).
 Andra hållbarhetsaspekter.

Metoder som används för hållbarhetsarbetet

Fonden väljer in

- Hållbarhetsaspekter är avgörande för förvaltarens val av bolag.
 Fonden har specifika och uttalade kriterier för att välja in bolag utifrån miljö, sociala och affärsetiska frågor. Analys av bolagens arbete med hållbarhet är avgörande för valet av bolag i fonden.
 Fondens förvaltare tar hänsyn till hållbarhetsfrågor. Hållbarhetsaspekter beaktas i ekonomiska bolagsanalyser och investeringsbeslut, vilket får effekt men behöver inte vara avgörande för vilka bolag som väljs in i fonden.
 Annan metod som fonden tillämpar för att välja in.

Fonden väljer bort

Fonden placerar inte i bolag som är involverade i följande produkter och tjänster. Högst fem procent av omsättningen i det bolag där placeringen sker får avse verksamhet som är hänförlig till den angivna produkten eller tjänsten.

Produkter och tjänster

- Klusterbomber, personminor
 Kemiska och biologiska vapen
 Kärnvapen
 Tobak
 Kol

Fondbolagets kommentar: Fonden investerar inte i bolag som utvinner kol.

Övrigt

Fondbolagets kommentar: Fonden investerar inte i bolag som är involverade i cannabis för rekreativ bruk och vi har en mycket restriktiv hållning gentemot bolag involverade i medicinsk cannabis.

Internationella normer

Internationella normer avser internationella konventioner, lagar och överenskommelser såsom FN Global Compact och OECD:s riktlinjer för multinationella företag som rör frågor om miljö, mänskliga rättigheter, arbetsvillkor och affärsetik.

- Fonden investerar inte i bolag som inte vidtar åtgärder för att komma tillrätta med identifierade problem eller där fonden bedömer att bolagen inte kommer att komma tillrätta med problemen under en tid som fondbolaget bedömer som rimligt i det enskilda fallet. Detta alternativ avser fonder som tar fram en handlingsplan för ifrågasatta bolag, som exkluderas om angivna villkor inte uppfylls under utsatt tidsperiod.

Fondbolaget påverkar

Fondbolaget använder sitt inflytande för att påverka bolag i hållbarhetsfrågor. Fondbolaget har kontakt med bolag i syfte att påverka dem i en mer hållbar riktning.

- Bolagspåverkan i egen regi
 Bolagspåverkan genom externa leverantörer/konsulter
 Röstar på bolagsstämmor

Hållbarhetsarbete Skandia SMART Offensiv

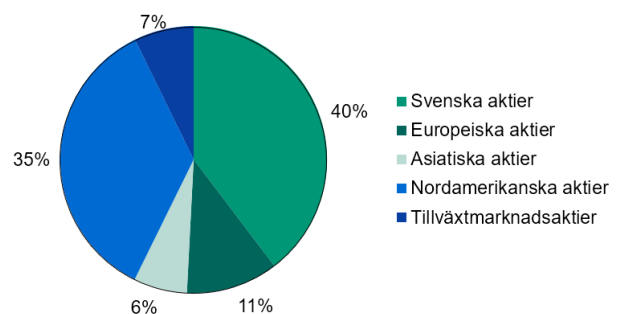
Fonden har valt in

Hållbarhetsaspekter beaktas i ekonomiska analyser och investeringsbeslut i Skandia SMART Offensiv förvaltning, vilket får effekt men behöver inte vara avgörande för vilka investeringar som väljs in i fonden. Ingen avvikelse mot vad som angivits i informationsbroschyren har skett under 2019.

Skandia SMART Offensiv förvaltning innehåller flera tillgångslag och flera förvaltningsstrategier, där varje strategi har en egen metod för att inkludera hållbarhetsfaktorer. Olika förvaltningsstrategier i Skandia SMART Offensiv har olika förutsättningar att arbeta med dessa frågeställningar. Det beror framförallt på vilket tillgångsslag och vilken geografisk region strategierna investerar i samt vilken investeringsfilosofi och process de olika strategierna verkar utifrån. Det beror även på vilka förutsättningar olika värdepappersmarknader har avseende hållbara investeringar.

En del av Skandia SMART Offensiv strategier har hållbarhet som en integrerad kvalitativ eller kvantitativ process i arbetet kring en investering, där frågorna naturligt hanteras vid varje nytt individuellt investeringsbeslut. Andra strategier har svårt att integrera hållbarhet på ett meningsfullt sätt på grund av tillgångsslaget man investerar i. Ytterligare andra strategier investerar inte i specifika företagsrisker, utan i bredare marknads-exponeringar och där man bedömer hållbarhetsrisker och möjligheter avseende den bredare exponeringen (tex råvarumarknader, valutamarknader, statsobligationsmarknader).

Skandia SMART Offensiv integrerar hållbarhetsrisker och -möjligheter i strategier som innehåller svenska och utländska aktier samt krediter. Per årsskiftet sker hållbarhetsintegrering i Skandia SMART Offensiv till den andel som visas i illustrationen nedan. Det motsvarar cirka 100 procent av fondens totala investeringar.

Portföljförvaltarna är väl medvetna om vilka hållbarhetsrisker och -möjligheter en investering medför och beaktar detta. Exempel på investeringar som fallit bra ut i de olika strategierna under 2019 är;

- **Neste** (europeisk aktie) är ett delvis statsägt petroleumbolag i Finland. Neste utvecklar hållbara alternativ för transportbranschens, företagens och konsumenternas behov, såsom fossilfria bränslen, biobaserade plaster, kemikalier och förnybara lösningsmedel.
- **Assa Abloy** (svensk aktie) är en multinationell koncern inom lås-, säkerhet och dörrlösningar. Assa Abloy erbjuder

miljöanpassade och energieffektiva produkter. Bolagets anläggningar strävar att minimera avfallet i produktion.

- **Northern Trust Emerging Markets ESG Index** (tillväxtmarknadsaktier) är en hållbar indexfond som följer MSCI Emerging Markets Custom ESG Index.

Fonden har valt bort

Skandia Fonder har valt att inte investera i ett antal bolag som avviker från internationella hållbarhetsrelaterade normer, är involverade i kontroversiella vapen, producerar tobak eller utviner kol. Skandia Fonder investerar inte heller i bolag som är involverade i cannabis för rekreativ bruk och har en mycket restriktiv hållning gentemot bolag involverade i medicinsk cannabis.

Följande bolag är uteslutna från investering i Skandia SMART Offensiv under 2019:

Bolag	Orsak	
Adani Enterprises	Kolutvinning	
Adani Power Ltd.	Kolutvinning	
Aecom Technology Corp	Kontroversiella vapen	
Agritrade Resources	Kolutvinning	
Airbus (EADS)	Kontroversiella vapen	
Alliance Holding	Kolutvinning	
Alliance Resource Partners	Kolutvinning	
Alpha Natural Resources Inc	Kolutvinning	
Altria Group	Tobaksproduktion	
Anglo American plc	Kolutvinning	
Aphria Inc	Cannabisproduktion-/distribution	
Arch Coal Inc	Kolutvinning	
Areojet Rocketdyne Holding	Kontroversiella vapen	
Aryt Industries Ltd.	Kontroversiella vapen	
Atlas Resources	Kolutvinning	
Aurora Cannabis	Cannabisproduktion-/distribution	
BAE Systems	Kontroversiella vapen	
Banpu Public Co., Ltd.	Kolutvinning	
Barrick Gold Corporation	Internationella normer	
Bathurst Resources Ltd.	Kolutvinning	
Beijing Haohua Energy Resource Co., Ltd.	Kolutvinning	
Belon	Kolutvinning	
Berau Coal Energy	Kolutvinning	
BHP Group	Kolutvinning	
Bisichi Mining	Kolutvinning	
Boeing Co	Kontroversiella vapen	
British American Tobacco	Tobaksproduktion	
British American Tobacco Malaysia Bhd	Tobaksproduktion	
BWX Technologies	Kontroversiella vapen	
Canopy Growth	Cannabisproduktion-/distribution	
China Coal Energy Company	Kolutvinning	
China Qinfa	Kolutvinning	
China Shenhua Energy Co., Ltd.	Kolutvinning	
Cloud Peak Energy Inc	Kolutvinning	
Coal Asia Holdings	Kolutvinning	
Coal India Ltd	Kolutvinning	
Coal of Africa Ltd.	Kolutvinning	
Cockatoo Coal Ltd.	Kolutvinning	
CONSOL Energy Inc	Kolutvinning	
Continental Coal	Kolutvinning	
Corsa Coal Corp	Kolutvinning	
Cronos Group Inc	Cannabisproduktion-/distribution	
DMCI Holdings Inc	Kolutvinning	
Eastern Tobacco	Tobaksproduktion	
Elbit Systems	Internationella normer	
Enbridge	Internationella normer	
Enbridge Energy Partners	Internationella normer	
Energy Transfer Equity	Internationella normer	
Energy Transfer Partners	Internationella normer	
Exxaro Resources Ltd.	Kolutvinning	
Fluor Corp	Kontroversiella vapen	
Foresight Energy	Kolutvinning	
Freeport McMoRan Copper	Internationella normer	
Garda Tuijuh	Kolutvinning	
General Dynamics Corporation	Kontroversiella vapen	
Golden Eagle	Kolutvinning	
Gudang Garam	Tobaksproduktion	
Guizhou Panjiang Refined Coal	Kolutvinning	
Haci Ömer Sabanci	Tobaksproduktion	
Hallador Energy Co.	Kolutvinning	
Hanjaya Mandala Sampoerna	Tobaksproduktion	
Hanwha Corp	Kontroversiella vapen	
HEXO Corp	Cannabisproduktion-/distribution	
Hidili Industry International Development	Kolutvinning	
Honeywell International	Kontroversiella vapen	
Huabao International Holdings Ltd	Tobaksproduktion	
Huntington Ingalls Industries	Kontroversiella vapen	
IJM Corporation Bhd	Internationella normer	
IJM Plantations	Internationella normer	
Imperial Brands Plc (fd Imperial Tobacco)	Tobaksproduktion	
Inner Mongolia Yitai Coal Co.	Kolutvinning	
ITC LTD	Tobaksproduktion	
Jacobs Engineering Group	Kontroversiella vapen	
Japan Tobacco	Tobaksproduktion	
Jastrzebska Spolka Weglowa	Kolutvinning	
Kaisun Energy	Kolutvinning	
Kangaroo Resources	Kolutvinning	
KT&G Corp	Tobaksproduktion	
Kuzbasskaya Toplivnaya Kompaniya PJSC	Kolutvinning	
Larsen & Toubro	Kontroversiella vapen	
Leonardo Spa	Kontroversiella vapen	
Lockheed Martin Corp	Kontroversiella vapen	
LT Group	Tobaksproduktion	
Lubelski Wegiel Bogdanka SA	Kolutvinning	
Marathon Petroleum	Internationella normer	
Metro Mining Ltd.	Kolutvinning	
Mitrabara Adiper	Kolutvinning	
Motovilicha Plants PJSC	Kontroversiella vapen	
MPLX	Internationella normer	
New World Resources Plc	Kolutvinning	
Neyveli Lignite Corp Ltd.	Kolutvinning	
Norilsk Nickel OAO	Internationella normer	
Northrop Grumman	Kontroversiella vapen	
Peabody Energy Corp	Kolutvinning	
Philip Morris International Inc	Tobaksproduktion	
Phillips 66	Internationella normer	
Poongsan Corporation	Kontroversiella vapen	
Poongsan Holdings Corp	Kontroversiella vapen	
POSCO	Internationella normer	
PT Adaro Energy Tbk	Kolutvinning	
PT Bumi Resources Tbk	Kolutvinning	
PT Indo Tambangraya Megah	Kolutvinning	
PT Tambang Batubara Bukit Asam	Kolutvinning	
PT United Tractors Tbk	Kolutvinning	
Qinghai Jinrui	Kolutvinning	
Raytheon	Kontroversiella vapen	
Reinet Investments SCA	Tobaksproduktion	
Renuka Caolindo	Kolutvinning	
Resource Alam	Kolutvinning	
Reynolds American	Tobaksproduktion	
Rosan Resources	Kolutvinning	
S&T Dynamics Co., Ltd	Kontroversiella vapen	
Sadovaya Group	Kolutvinning	
Safran	Kontroversiella vapen	
Schweitzer Mauduit International	Tobaksproduktion	

SDIC Xinji	Kolutvinning	Andritz AG	reaktiv
Semirara Mining and Power Corporation	Kolutvinning	Arjo AB	bolagsstämma
Sercos Group	Kontroversiella vapen	Assa Abloy AB	bolagsstämma
Shaanxi Coal Industry Co., Ltd.	Kolutvinning	AstraZeneca PLC	bolagsstämma, proaktiv
Shanghai Ind Holdings	Tobaksproduktion	Atlantia SpA	reaktiv
Shanxi Coal International Energy	Kolutvinning	Atlas Copco AB	bolagsstämma, proaktiv
Shanxi Lanhua Sci-Tech Venture Co., Ltd.	Kolutvinning	Atrium Ljungberg AB	bolagsstämma
Shanxi Lu'An Environmental Energy	Kolutvinning	Attendo AB	bolagsstämma
Shanxi Xishan Coal & Electricity Power Co	Kolutvinning	Autoliv	proaktiv
South32	Kolutvinning	Axfood Aktiebolag	bolagsstämma, tematisk
SouthGobi Resources Ltd.	Kolutvinning	Balder Fastigheter	proaktiv
Sunoco Logistics Partners	Internationella normer	Bayer AG	bolagsstämma, reaktiv
Swedish Match	Tobaksproduktion	Beijer Alma AB	bolagsstämma
Tata Power Co Ltd	Kontroversiella vapen	Beijer Ref AB	bolagsstämma
Textron	Kontroversiella vapen	Bergman & Beving AB	bolagsstämma
Tilray Inc	Cannabisproduktion-/distribution	Betsson AB	bolagsstämma
Toba bara Sejaht	Kolutvinning	BillerudKorsnäs AB	bolagsstämma
U.S. China Mining	Kolutvinning	Biogen, Inc.	reaktiv
Universal Coal	Kolutvinning	Bonava AB	bolagsstämma
Universal Corp	Tobaksproduktion	BP Plc	reaktiv
Vale Overseas Limited	Internationella normer	Bunge Limited	reaktiv, tematisk
Vale SA	Internationella normer	Castellum AB	bolagsstämma
Vector Group Ltd	Tobaksproduktion	Catena AB	bolagsstämma
Westmoreland Coal Co.	Kolutvinning	Coca-Cola Amatil	reaktiv
Westmoreland Resources	Kolutvinning	Corem Property Group AB	bolagsstämma
White Energy Co., Ltd.	Kolutvinning	Daimler AG	reaktiv
Whitehaven Coal Ltd.	Kolutvinning	Diös Fastigheter AB	bolagsstämma
Wintime Energy Co., Ltd.	Kolutvinning	Dometic Group AB	bolagsstämma
Volcan Compania Minera SAA	Internationella normer	DowDuPont Inc.	reaktiv
Wtk Holdings	Internationella normer	Electrolux	bolagsstämma, reaktiv
Yancoal Australia Ltd.	Kolutvinning	Elekt Instrument AB	bolagsstämma
Yang Quan Coal Industry Co.,	Kolutvinning	Enea AB	bolagsstämma, proaktiv
Yanzhou Coal Mining Co., Ltd.	Kolutvinning	Enel SpA	reaktiv
Zijin Mining Group Co Ltd	Internationella normer	Eni SpA	reaktiv
		Epiroc AB	bolagsstämma
		Essity Aktiebolag	bolagsstämma
		Evolution Gaming Group AB	bolagsstämma, proaktiv
		Fabege AB	bolagsstämma
		Fastighets AB Balder	bolagsstämma
		Fiat Chrysler Automobiles NV	reaktiv
		Getinge AB	bolagsstämma
		Glencore Plc	proaktiv, reaktiv
		H&M Hennes & Mauritz AB	bolagsstämma, proaktiv, reaktiv
		HEBA Fastigheter AB	bolagsstämma
		Hemfosa Fastigheter AB	bolagsstämma
		Hershey Company	tematisk
		Hexagon AB	bolagsstämma, proaktiv
		Hexpol AB	bolagsstämma
		HiQ International AB	bolagsstämma
		HMS Network AB	bolagsstämma, proaktiv
		Holmen Aktiebolag	bolagsstämma
		Hufvudstaden AB	bolagsstämma
		Husqvarna AB	bolagsstämma, proaktiv
		ICA Gruppen	tematisk
		Industrivärden AB	bolagsstämma
		Indutrade Aktiebolag	bolagsstämma, proaktiv
		ING Groep N.V.	reaktiv
		Investment AB Latour	proaktiv
		Investor AB	bolagsstämma
		ITAB Shop Concept AB	bolagsstämma
		JM AB	bolagsstämma
		Kindred Group plc	bolagsstämma
		Kinnevik AB	bolagsstämma
		Klöver AB	bolagsstämma
		Kungsleden AB	bolagsstämma
		L E Lundbergföretagen AB	bolagsstämma
		Leroy Seafood	bolagsstämma, proaktiv
		Lifco AB	bolagsstämma
		Lindab International AB	bolagsstämma
		Loomis AB	bolagsstämma, reaktiv

Skandia SMART Offensiv investerar i svenska och globala aktier, svenska och utländska obligationer, valutor, alternativa tillgångar samt penningmarknadsinstrument. På dessa marknader har ovanstående bolag identifierats att strida mot Skandia Fonders ägarpolicy och har därmed valts bort ur fonden.

Inga överträdelser mot Skandia Fonders exkluderingskriterier har skett under 2019.

Fondbolaget har påverkat

Skandia Fonder använder sitt ägarinflytande för att påverka bolag i hållbarhetsfrågor. Vi har under 2019 haft kontakt med ett antal bolag i Skandia SMART Offensiv för att påverka dem i en mer hållbar riktning.

Påverkansarbetet kan antingen ske reaktivt, det vill säga när en incident inträffat, proaktivt i förebyggande syfte eller genom att rösta på bolagsstämmor.

Skandia Fonder har under 2019 varit i kontakt med 129 bolag, för Skandia SMART Offensivs räkning, i syfte att påverka dem i en hållbar riktning. Följande bolag har kontaktats:

Bolag

AAK AB
AB Volvo
AB Volvo
ABB Ltd
AbbVie Inc.
Addlife AB
Addtech AB
Alfa Laval AB

Typ av påverkan

bolagsstämma
reaktiv
bolagsstämma, tematisk
bolagsstämma
reaktiv
bolagsstämma
bolagsstämma
bolagsstämma

Lundin Petroleum AB	bolagsstämma, proaktiv
McDonald's Corporation	tematisk
Modern Times Group MTG AB	bolagsstämma
Momentum Group AB	bolagsstämma
Mycronic AB	bolagsstämma
NCC AB	bolagsstämma
Nestlé S.A.	tematisk
NetEnt AB	bolagsstämma, proaktiv
Nordea Bank Oyj	bolagsstämma, proaktiv
Nordic Entertainment Group AB	bolagsstämma, proaktiv
Novartis International AG	reaktiv
Nyfosa AB	bolagsstämma
Pandox Aktiebolag	bolagsstämma
Peab AB	reaktiv
Ratos AB	bolagsstämma
Renault SA	reaktiv
Resurs Holding AB	bolagsstämma
Royal Dutch Shell	reaktiv
Ryanair Holdings Plc	reaktiv
Saab AB	bolagsstämma
Sagax AB	bolagsstämma
Sandvik Aktiebolag	bolagsstämma, proaktiv
Sanofi	reaktiv
Securitas AB	bolagsstämma
Seven & I Holdings Co.	tematisk
SimCorp	proaktiv
Skandinaviska Enskilda Banken	bolagsstämma, proaktiv
Skanska AB	bolagsstämma
SKF AB	bolagsstämma
SSAB AB	bolagsstämma, tematisk
Stora Enso AB	proaktiv
Sumitomo Corporation	reaktiv
Sweco AB	bolagsstämma
Swedbank AB	bolagsstämma, reaktiv
Swedish Orphan Biovitrum AB	bolagsstämma
Svenska Cellulosa Aktiebolaget	bolagsstämma, proaktiv
Svenska Handelsbanken AB	bolagsstämma
Tele 2 AB	bolagsstämma
Telefonaktiebolaget LM Ericsson	bolagsstämma
Telia Company AB	bolagsstämma
The Goldman Sachs Group, Inc.	reaktiv
Thule Group AB	bolagsstämma
Tokyo Electric Power Co. Holdings, Inc.	reaktiv
Trelleborg AB	bolagsstämma, proaktiv
Unilever	tematisk
Wallenstam AB	bolagsstämma
Wihlborgs Fastigheter AB	bolagsstämma
Vitrolife AB	bolagsstämma
Volkswagen AG	reaktiv
Woolsorths Group	tematisk
ÅF Pöyry AB	bolagsstämma

Här följer tre exempel beskrivet utifrån miljö-, socialt eller bolagsstyrningsaspekter.

- **SSAB AB** (miljö) Bolaget har flera hållbarhetsutmaningar och möjligheter kopplat till klimatomställningen där bolaget både kan vara en positivt bidragande aktör men där det även finns risker som kan bidra negativt till klimatet.

Skandia har under året adresserat detta i dialog med bolaget där Skandia särskilt förtydligat vikten av att bolaget förtydligar sin riskanalys och rapportering kopplat till klimat och uppmanat bolaget att rapportera i enlighet med TCFD-ramverket.

- **Bayer AG** (socialt) Bolaget har flera hållbarhetsutmaningar och möjligheter främst kopplat till läkemedel och jordbruk där bolaget både kan vara en positivt bidragande

aktör men där det även finns risker som kan bidra negativt till hälsa och miljö.

Skandia har under året adresserat detta i dialog med bolaget där Skandia särskilt förtydligat vikten av att bolaget förtydligar sin riskanalys för hur bolagets produkter påverkar klimat och natur.

- **HiQ International AB** (bolagsstyrning) Inför HiQ International AB:s årsstämma lade bolagets styrelse fram ett förslag om att införa ett teckningsoptionsbaserat incitamentsprogram som riktade sig till nyckelpersoner och övriga anställda i bolaget. Positiva inslag i incitamentsprogrammet var att samtliga anställda omfattas och att en initial investering motsvarande marknadspris krävdes. Negativa aspekter inkluderade möjligheten till subvention motsvarande den erlagda investeringen vid fortsatt anställning. För nyckelpersoner fanns prestationskrav kopplade till lönsamhetsmål för 50 procent av subventionen. Om dessa ej uppnåddes uppgick subventionen till 50 procent av erlagd optionspremie istället för 100 procent. Vidare skulle nyckelpersoner erhålla vederlagsfritt ytterligare optioner per initialt förvärvat option, vilket med bakgrund av subventionering bedömdes vara mycket generöst. Slutligen uppmärksammades att utspädningen från föreslagna program tillsammans med befintliga program skulle uppgå till 6,2 procent av aktiekapitalet, vilket är att betrakta i det högsta laget för denna typ av program.

Skandia Fonder påpekade i ett brev till HiQ Internationals styrelse inför årsstämman att incitamentsprogrammet skulle innebära en utspädning av aktiekapitalet för det här nya föreslagna programmet till 1,8 procent, vilket ansågs vara en för hög andel. Även kombinationen av en kostnadsfri matchningsoption och möjligheten till subvention av optionspremien ansågs vara för generös och Skandia Fonder uppmanade att programdeltagaren skulle ta en betydande egen risk i deltagandet.

Skandia Fonder närvarade på bolagsstämma och röstade mot förslaget.

Genomförda påverkansaktiviteter är i linje med förköpsinformationen. Ingen avvikelse mot vad som angetts i informationsbroschyren har skett under 2019.

Skandia Fonder har för fonden använt Nordic Investor Services (NIS) som röstningsrådgivare för att analysera förslag till beslut inför bolagsstämmor. NIS har utgått från Skandia Fonders policy för ägarstyrning och vägledande principer vid sin rådgivning.

Hållbarhetsinformation Skandia Småbolag Sverige

- Hållbarhetsaspekter beaktas i förvaltningen av fonden.
 Hållbarhetsaspekter beaktas inte i förvaltningen av fonden.

Hållbarhetsaspekter som beaktas i förvaltningen av fonden

- Miljöaspekter (t.ex. bolagens inverkan på miljö och klimat).
 Sociala aspekter (t.ex. mänskliga rättigheter, arbetstagar rättigheter och likabehandling).
 Bolagsstyrningsaspekter (t.ex. aktieägares rättigheter, frågor om ersättningar till ledande befattningshavare och motverkande av korruption).
 Andra hållbarhetsaspekter.

Metoder som används för hållbarhetsarbetet

Fonden väljer in

- Hållbarhetsaspekter är avgörande för förvaltarens val av bolag.
 Fonden har specifika och uttalade kriterier för att välja in bolag utifrån miljö, sociala och affärsetiska frågor. Analys av bolagens arbete med hållbarhet är avgörande för valet av bolag i fonden.
 Fondens förvaltare tar hänsyn till hållbarhetsfrågor. Hållbarhetsaspekter beaktas i ekonomiska bolagsanalyser och investeringsbeslut, vilket får effekt men behöver inte vara avgörande för vilka bolag som väljs in i fonden.
 Annan metod som fonden tillämpar för att välja in.

Fonden väljer bort

Fonden placerar inte i bolag som är involverade i följande produkter och tjänster. Högst fem procent av omsättningen i det bolag där placeringen sker får avse verksamhet som är hänförlig till den angivna produkten eller tjänsten.

Produkter och tjänster

- Klusterbomber, personminor
 Kemiska och biologiska vapen
 Kärnvapen
 Tobak
 Kol
 Fondbolagets kommentar: Fonden investerar inte i bolag som utvinnet kol.
 Övrigt
 Fondbolagets kommentar: Fonden investerar inte i bolag som är involverade i cannabis för rekreativ bruk och vi har en mycket restriktiv hållning gentemot bolag involverade i medicinsk cannabis.

Internationella normer

Internationella normer avser internationella konventioner, lagar och överenskommelser såsom FN Global Compact och OECD:s riktlinjer för multinationella företag som rör frågor om miljö, mänskliga rättigheter, arbetsvillkor och affärsetik.

- Fonden investerar inte i bolag som inte vidtar åtgärder för att komma tillrätta med identifierade problem eller där fonden bedömer att bolagen inte kommer att komma tillrätta med problemen under en tid som fondbolaget bedömer som rimligt i det enskilda fallet.
 Detta alternativ avser fonder som tar fram en handlingsplan för ifrågasatta bolag, som exkluderas om angivna villkor inte uppfylls under utsatt tidsperiod.

Fondbolaget påverkar

Fondbolaget använder sitt inflytande för att påverka bolag i hållbarhetsfrågor.

Fondbolaget har kontakt med bolag i syfte att påverka dem i en mer hållbar riktning.

- Röstar på bolagsstämmor
 Deltar i valberedningar för att påverka styrelsens sammansättning

Hållbarhetsarbete Skandia Småbolag Sverige

Fonden har valt in

Hållbarhetsaspekter beaktas i ekonomiska bolagsanalyser och investeringsbeslut i Skandia Småbolag Sveriges förvaltning, vilket får effekt men behöver inte vara avgörande för vilka bolag som väljs in i fonden. Portföljförvaltaren är medveten om vilka hållbarhetsrisker och möjligheter en investering medför och beaktar detta. Ingen avvikelser mot vad som angetts i informationsbroschyren har skett under 2019.

I Skandia Småbolag Sveriges förvaltning införlivas hållbarhetsanalysen med övrig bolagsanalys genom att identifiera potentiella hållbarhetsrelaterade risker och möjligheter baserat på sektor, ägarstruktur eller specifika verksamheter inom bolaget. När förvaltarna analyserar investeringsinformation är potentiella hållbarhetsrisker och -möjligheter normalt identifierade på samma sätt som andra finansiella risker och möjligheter. Exempelvis kan förvaltaren identifiera en hållbarhetsmöjlighet som en del av den finansiella potentialen. Vid behov tar förvaltaren hjälp av Skandias hållbarhetsanalytiker för en utökad analys.

Efter ett investeringsbeslut följs utvecklingen i bolaget löpande. Exempelvis så följs finansiell, bolagsspecifik, marknadsmässig och regulatorisk utveckling. Här ingår även hållbarhetsrelaterade risker, möjligheter, förändringar och incidenter. Dessa kan finnas både på bolagsnivå, men även för en hel bransch. Investeringarnas vikt i fonden avgörs utifrån bland annat övertygelse, storlek på bolaget och likviditet.

Exempel på överväganden kopplade till positiva urval under 2019 är;

- **Midsona** har ett hälsofrämjande produktutbud med växtbaserade mat- och hudvårdsprodukter. Bolaget mäter sin energiförbrukning och avfallshantering samt strävar efter att minska sitt CO₂-avtryck. De arbetar med att förbättra varutransporterna genom bland annat ECO-drivning och strävar efter att alla transportresor ska vara fossilfria till 2025. Bolaget arbetar med specifika hållbarhetsplaner för varje varumärke. De lägger även fokus på nya förpackningar som är mindre miljöbelastande. Aktien köptes in i fonden under 2019.
- **Sweco** erbjuder tekniska konsulttjänster inom teknik, miljö och arkitektur. Bolaget har ett aktivt internt hållbarhetsarbete för att kunna nå ut till kunderna. Miljöfrågor är en central del av erbjudandet och bolaget har bra möjligheter att genom sin verksamhet och sina projekt rådgå kunderna inom bra miljöanpassande lösningar som minskar utsläppen. Aktien finns i fonden.
- **Beijer Ref** är en teknikinriktad handelskoncern med verksamhet inom kyla, luftkonditionering och värmepumpar, som arbetar aktivt med att byta ut köldmedier. Organisationen är decentraliserad och har central hållbarhetskompetens för att stödja dotterbolagen. Varje bolag har en hållbarhetsansvarig. De har identifierat fokusområden och genomför ut åtgärder. Bolaget samarbetar med partners och leverantörer för att utveckla energieffektiva produkter. Aktien finns i fonden.

Fonden har valt bort

Skandia Fonder har valt att inte investera i ett antal bolag som avviker från internationella hållbarhetsrelaterade normer, är involverade i kontroversiella vapen, producerar tobak eller utvinner kol. Skandia Fonder investerar inte heller i bolag som är involverade i cannabis för rekreativ bruk och har en mycket restriktiv hållning gentemot bolag involverade i medicinsk cannabis. Följande bolag var uteslutna från investering i Skandia Småbolag Sverige under 2019:

Bolag	Orsak
Swedish Match AB	Tobaksproduktion

Skandia Småbolag Sverige investerar huvudsakligen i svenska aktier, men kan även investera upp till tio procent av fondens värde på aktiemarknaderna i Danmark, Finland och Norge. Ovanstående bolag har identifierats att strida mot Skandia Fonders ägarpolicy och har därmed valts bort ur fonden. Inga överträdelser mot Skandia Fonders exkluderingskriterier har skett under 2019.

Fondbolaget har påverkat

Skandia Fonder använder sitt ägarinflytande för att påverka bolag i hållbarhetsfrågor. Vi har under 2019 haft kontakt med ett antal bolag i Skandia Småbolag Sverige för att påverka dem i en mer hållbar riktning. Påverkansarbetet kan antingen ske reaktivt, det vill säga när en incident inträffat, proaktivt i förebyggande syfte eller genom att rösta på bolagsstämmor. Ett påverkansarbete kan även ske genom att fonden representeras i ett bolags valberedning.

Skandia Fonder har under 2019 varit i kontakt med 46 bolag, för Skandia Småbolag Sveriges räkning, i syfte att påverka dem i en hållbar riktning. Följande bolag har kontaktats:

Bolag	Typ av påverkan
AAK AB	bolagsstämma
Actic Group AB	bolagsstämma
Addlife AB	bolagsstämma
Addtech AB	bolagsstämma
Beijer Alma AB	bolagsstämma
Beijer Ref AB	bolagsstämma
CLX Communications AB	bolagsstämma
Concentric AB	bolagsstämma
Elekta Instrument AB	bolagsstämma
Enea AB	bolagsstämma, proaktiv
Fabege AB	bolagsstämma
Gränges AB	bolagsstämma
Hemfosa Fastigheter AB	bolagsstämma
Hexpol AB	bolagsstämma
Hufvudstaden AB	bolagsstämma
Husqvarna AB	bolagsstämma, proaktiv
Indutrade Aktiefbolag	bolagsstämma, proaktiv
Instalco Intressenter AB	bolagsstämma
Investement AB Latour	proaktiv
Inwido AB	bolagsstämma
ITAB Shop Concept AB	bolagsstämma
Jetpak Top Holding AB	bolagsstämma, proaktiv
Kindred Group plc	bolagsstämma
Klövern AB	bolagsstämma
Kungsleden AB	bolagsstämma
Midsummer AB	bolagsstämma
MIPS AB	bolagsstämma
Modern Times Group MTG AB	bolagsstämma
Mycronic AB	bolagsstämma
NCC AB	bolagsstämma
NetEnt AB	bolagsstämma, proaktiv
Nordic Entertainment Group AB	bolagsstämma, proaktiv
Nyfosa AB	bolagsstämma
Proact IT Group AB	bolagsstämma

Resurs Holding AB	bolagsstämma
Saab AB	bolagsstämma
Sectra AB	bolagsstämma
Securitas AB	bolagsstämma
Stillfront Group AB	bolagsstämma, proaktiv
Sweco AB	bolagsstämma
Swedish Orphan Biovitrum AB	bolagsstämma
Svenska Cellulosa Aktiefbolaget SCA	bolagsstämma, proaktiv
Tele 2 AB	bolagsstämma
TF Bank AB	bolagsstämma
THQ Nordic AB	bolagsstämma, proaktiv
Wihlborgs Fastigheter AB	bolagsstämma

Här följer fem exempel beskrivet utifrån miljö-, socialt eller bolagsstyrningsaspekter.

- **Jetpak Top Holding AB** (miljö) Bolaget har flera hållbarhetsutmaningar och möjligheter kopplat till arbetsvillkor och klimatpåverkan genom verksamheten och logistiken.

Skandia har under året adresserat detta till bolaget och förtydligat vikten av att bolaget stärker policyer, processer och rapportering kring sina främsta hållbarhetsutmaningar.

- **Nordic Entertainment Group AB** (socialt) Bolaget har flera hållbarhetsutmaningar och möjligheter kopplat till yttrandefrihet och personlig integritet samt säkerställa att barns rättigheter stärks i bolagets medieutbud och digitala plattformar.

Under året har Skandia adresserat dessa hållbarhetsaspekter och risker och har tydliggjort vikten av att stärka policyer, processer och rapportering kring detta. Bolaget har under året arbetat aktivt med detta och har även tagit fram processer och program för att stärka barns rättigheter när de använder företagets tjänster och utbud.

- **Modern Times Group MTG AB ("MTG")** (bolagsstyrning) Inför bolagets extrastämma lade dess styrelse fram ett förslag om att bemyndiga dem att kunna besluta om nyemission av aktier. Detta skulle gälla vid ett eller flera tillfällen under tiden fram till årsstämman 2019 för att kunna besluta om emission av B-aktier motsvarande högst 20 procent av det totala antalet B-aktier i MTG. Förslaget innebar man skulle kunna avvika från företrädesrätten för befintliga aktieägare. Bolaget angav att syftet med bemyndigandet, och skälet till den potentiella avvikelser från aktieägarnas företrädesrätt, var att möjliggöra för bolaget att anskaffa kapital enligt en accelererad tidplan för att fullfölja potentiella förvärfsmöjligheter allteftersom de uppkommer och i enlighet med bolagets strategi. Vidare skulle det möjliggöra för MTG att anskaffa kapital från potentiella strategiska investerare inklusive accelererad tillgång till nya marknader.

Skandia Fonder bedömde att bemyndigandet om att kunna emittera 20 procent av bolagets B-aktier utan företrädesrätt för befintliga andelsägare var alltför extensivt. Inför bolagsstämman initierade Skandia Fonder möten och dialog med MTG rörande bolagets kapitalstruktur. Skandia Fonder meddelade även att vi avsåg att rösta mot bemyndigandet på stämman. På bolagsstämman drog MTG:s styrelse tillbaka förslaget.

- **myFC AB** (bolagsstyrning) Skandia Fonder har under året haft en representant i myFC AB:s valberedning.
- **Proact IT Group AB** (bolagsstyrning) Skandia Fonder har under året haft en representant i Proacts valberedning.

Genomförda påverkansaktiviteter är i linje med förköpsinformationen. Ingen avvikelse mot vad som angetts i informationsbroschyren har skett under 2019.

Skandia Fonder har för fonden använt Nordic Investor Services (NIS) som röstrådgivare för att analysera förslag till beslut inför bolagsstämmor. NIS har utgått från Skandia Fonders policy för ägarstyrning och vägledande principer vid sin rådgivning.

Hållbarhetsinformation Skandia Sverige Exponering

- Hållbarhetsaspekter beaktas i förvaltningen av fonden.
 Hållbarhetsaspekter beaktas inte i förvaltningen av fonden.

Hållbarhetsaspekter som beaktas i förvaltningen av fonden

- Miljöaspekter (t.ex. bolagens inverkan på miljö och klimat).
 Sociala aspekter (t.ex. mänskliga rättigheter, arbetstagarättigheter och likabehandling).
 Bolagsstyrningsaspekter (t.ex. aktieägares rättigheter, frågor om ersättningar till ledande befattningshavare och motverkande av korruption).
 Andra hållbarhetsaspekter.

Metoder som används för hållbarhetsarbetet

Fonden väljer in

- Hållbarhetsaspekter är avgörande för förvaltarens val av bolag.
 Fonden har specifika och uttalade kriterier för att välja in bolag utifrån miljö, sociala och affärsetiska frågor. Analys av bolagens arbete med hållbarhet är avgörande för valet av bolag i fonden.
 Fondens förvaltare tar hänsyn till hållbarhetsfrågor. Hållbarhetsaspekter beaktas i ekonomiska bolagsanalyser och investeringsbeslut, vilket får effekt men behöver inte vara avgörande för vilka bolag som väljs in i fonden.
 Annan metod som fonden tillämpar för att välja in.

Fonden väljer bort

Fonden placerar inte i bolag som är involverade i följande produkter och tjänster. Högst fem procent av omsättningen i det bolag där placeringen sker får avse verksamhet som är hänförlig till den angivna produkten eller tjänsten.

Produkter och tjänster

- Klusterbomber, personminor
 Kemiska och biologiska vapen
 Kärnvapen
 Tobak
 Kol

Fondbolagets kommentar: Fonden investerar inte i bolag som utvinner kol.

Övrigt

Fondbolagets kommentar: Fonden investerar inte i bolag som är involverade i cannabis för rekreativ bruk och vi har en mycket restriktiv hållning gentemot bolag involverade i medicinsk cannabis.

Internationella normer

Internationella normer avser internationella konventioner, lagar och överenskommelser såsom FN Global Compact och OECD:s riktlinjer för multinationella företag som rör frågor om miljö, mänskliga rättigheter, arbetsvillkor och affärsetik.

- Fonden investerar inte i bolag som inte vidtar åtgärder för att komma tillrätta med identifierade problem eller där fonden bedömer att bolagen inte kommer att komma tillrätta med problemen under en tid som fondbolaget bedömer som rimligt i det enskilda fallet. Detta alternativ avser fonder som tar fram en handlingsplan för ifrågasatta bolag, som exkluderas om angivna villkor inte uppfylls under utsatt tidsperiod.

Fondbolaget påverkar

Fondbolaget använder sitt inflytande för att påverka bolag i hållbarhetsfrågor.
 Fondbolaget har kontakt med bolag i syfte att påverka dem i en mer hållbar riktning.

- Bolagspåverkan i egen regi
 Bolagspåverkan genom externa leverantörer/konsulter
 Röstas på bolagsstämmor

Hållbarhetsarbete Skandia Sverige Exponering

Fonden har valt bort

Skandia Fonder har valt att inte investera i ett antal bolag som avviker från internationella hållbarhetsrelaterade normer, är involverade i kontroversiella vapen, producerar tobak eller utvinner kol. Skandia Fonder investerar inte heller i bolag som är involverade i cannabis för rekreativ bruk och har en mycket restriktiv hållning gentemot bolag involverade i medicinsk cannabis.

Följande bolag är uteslutna från investering i Skandia Sverige Exponering under 2019:

Bolag	Orsak
Swedish Match AB	Tobaksproduktion

Skandia Sverige Exponerings förvaltning är indexnära och följer sitt jämförelseindex SIX Portfolio Return Index. Ovanstående bolag finns i jämförelseindex, men har valts bort ur fonden då de strider mot Skandias ägarpolicy.

Inga överträdelse mot Skandias exkluderingskriterier har skett under 2019.

Fondbolaget har påverkat

Skandia Fonder använder sitt ägarinflytande för att påverka bolag i hållbarhetsfrågor. Vi har under 2019 haft kontakt med ett antal bolag i Skandia Sverige Exponering för att påverka dem i en mer hållbar riktning.

Påverkansarbetet kan antingen ske reaktivt, det vill säga när en incident inträffat, proaktivt i förebyggande syfte eller genom att rösta på bolagsstämmor.

Skandia Fonder har under 2019 varit i kontakt med 111 bolag, för Skandia Sverige Exponerings räkning, i syfte att påverka dem i en hållbar riktning. Följande bolag har kontaktats:

Bolag	Typ av påverkan
AAK AB	bolagsstämma
AB Volvo	reaktiv
AB Volvo	bolagsstämma, tematisk
ABB Ltd	bolagsstämma
Actic Group AB	bolagsstämma
Addlife AB	bolagsstämma
Addtech AB	bolagsstämma
Alfa Laval AB	bolagsstämma
Arjo AB	bolagsstämma
Assa Abloy AB	bolagsstämma
AstraZeneca PLC	bolagsstämma, proaktiv
Atlantia SpA	reaktiv
Atlas Copco AB	bolagsstämma, proaktiv
Atrium Ljungberg AB	bolagsstämma
Attendo AB	bolagsstämma
Autoliv	proaktiv
Axfood Aktiebolag	bolagsstämma, tematisk
Balder Fastigheter	proaktiv
Beijer Alma AB	bolagsstämma
Beijer Ref AB	bolagsstämma
Bergman & Beving AB	bolagsstämma
Betsson AB	bolagsstämma
BillerudKorsnäs AB	bolagsstämma

Bonava AB	bolagsstämma
Bufab AB	bolagsstämma
Castellum AB	bolagsstämma
Catena AB	bolagsstämma
CLX Communications AB	bolagsstämma
Concentric AB	bolagsstämma
Corem Property Group AB	bolagsstämma
Diös Fastigheter AB	bolagsstämma
Dometic Group AB	bolagsstämma
Electrolux	bolagsstämma, reaktiv
Elekta Instrument AB	bolagsstämma
Enea AB	bolagsstämma, proaktiv
Epiroc AB	bolagsstämma
Essity Aktiebolag	bolagsstämma
Evolution Gaming Group AB	bolagsstämma, proaktiv
Fabege AB	bolagsstämma
Fastighets AB Balder	bolagsstämma
Getinge AB	bolagsstämma
Gränges AB	bolagsstämma
H&M Hennes & Mauritz AB	bolagsstämma, proaktiv, reaktiv
HEBA Fastigheter AB	bolagsstämma
Hemfosa Fastigheter AB	bolagsstämma
Hexagon AB	bolagsstämma, proaktiv
Hexpol AB	bolagsstämma
HiQ International AB	bolagsstämma
HMS Network AB	bolagsstämma, proaktiv
Holmen Aktiebolag	bolagsstämma
Hufvudstaden AB	bolagsstämma
Husqvarna AB	bolagsstämma, proaktiv
ICA Gruppen	tematisk
Industrivärden AB	bolagsstämma
Indutrade Aktiebolag	bolagsstämma, proaktiv
Instalco Intressenter AB	bolagsstämma
Investement AB Latour	proaktiv
Investor AB	bolagsstämma
Inwido AB	bolagsstämma
ITAB Shop Concept AB	bolagsstämma
JM AB	bolagsstämma
Kindred Group plc	bolagsstämma
Kinnevik AB	bolagsstämma
Klövern AB	bolagsstämma
Kungsleden AB	bolagsstämma
L E Lundbergföretagen AB	bolagsstämma
Lindab International AB	bolagsstämma
Loomis AB	bolagsstämma, reaktiv
Lundin Petroleum AB	bolagsstämma, proaktiv
MIPS AB	bolagsstämma
Modern Times Group MTG AB	bolagsstämma
Momentum Group AB	bolagsstämma
Mycronic AB	bolagsstämma
NCC AB	bolagsstämma
NetEnt AB	bolagsstämma, proaktiv
Nordea Bank Oyj	bolagsstämma, proaktiv
Nordic Entertainment Group AB	bolagsstämma, proaktiv
Nyfosa AB	bolagsstämma
Pandox Aktiebolag	bolagsstämma
Peab AB	reaktiv
Proact IT Group AB	bolagsstämma
Ratos AB	bolagsstämma
Resurs Holding AB	bolagsstämma
Saab AB	bolagsstämma
Sagax AB	bolagsstämma
Sandvik Aktiebolag	bolagsstämma, proaktiv
Sectra AB	bolagsstämma
Securitas AB	bolagsstämma
Skandinaviska Enskilda Banken	bolagsstämma, proaktiv
Skanska AB	bolagsstämma
SKF AB	bolagsstämma
SSAB AB	bolagsstämma, tematisk
Stillfront Group AB	bolagsstämma, proaktiv

Stora Enso AB	proaktiv
Sweco AB	bolagsstämma
Swedbank AB	bolagsstämma, reaktiv
Swedish Orphan Biovitrum AB	bolagsstämma
Svenska Cellulosa Aktiebolaget	bolagsstämma, proaktiv
Svenska Handelsbanken AB	bolagsstämma
Tele 2 AB	bolagsstämma
Telefonaktiebolaget LM Ericsson	bolagsstämma
Telia Company AB	bolagsstämma
TF Bank AB	bolagsstämma
Thule Group AB	bolagsstämma
Transtema Group AB	proaktiv
Trelleborg AB	bolagsstämma, proaktiv
Troax Nordic AB	proaktiv
Wallenstam AB	bolagsstämma
Wihlborgs Fastigheter AB	bolagsstämma
Vitrolife AB	bolagsstämma
ÅF Pöyry AB	bolagsstämma

Här följer tre exempel beskrivet utifrån miljö-, socialt eller bolagsstyrningsaspekter.

- **Balder Fastigheter** (miljö) Bolaget har flera hållbarhetsutmaningar och möjligheter främst kopplat till fastighetsförvaltning där bolaget kan vara en positivt bidragande aktör.

Skandia har under året adresserat detta i dialog med bolaget där Skandia särskilt fokuserat på vikten av att bolaget förtydligar sin riskanalys för hur bolagets verksamhet påverkar samhället och klimatet samt att bolaget ytterligare stärker sina policyer och processer kopplat till de största hållbarhetsutmaningarna och möjligheterna.

- **Enea AB** (socialt) Bolaget har flera hållbarhetsutmaningar och möjligheter främst kopplat till personlig integritet och mänskliga rättigheter kopplat till bolagets tekniska plattformar. Samtidigt kan bolaget vara en möjliggörare för att effektivisera digital informationshantering.

Skandia har under året adresserat detta med bolaget och förtydligat vikten av att bolaget stärker policyer, processer och rapportering kring sina främsta hållbarhetsutmaningar.

- **Swedbank AB** (bolagsstyrning) Inför årsstämman i Swedbank meddelade Ekobrottsmyndigheten brottsmisstanke mot Swedbank då bolaget till synes spridit vilseläddande uppgifter till allmänheten och marknaden om vad banken kände till angående misstänkt penningtvätt inom Swedbank i Baltikum. Brottsmisstanken spelade en viktig roll i bedömningen av frågan om ansvarsfrihet för VD och styrelse, vilket var en punkt på dagordningen vid årsstämman.

Anklagelserna mot Swedbank var allvarliga och vi ansåg vid tillfället för årsstämman att de inte bemötts tillräckligt transparent och tydligt av bankens VD och ordförande. Dessutom tillkom nya besvärande uppgifter som ökade anklagelsernas omfattning. Mot den bakgrunden ansåg vi det vara olämpligt att tillstyrka ansvarsfrihet för VD och ordförande för det gångna året. Skandia Fonder närvarade på årsstämman och röstade mot ansvarsfrihet för Swedbanks VD och ordförande.

Genomförda påverkansaktiviteter är i linje med förköpsinformationen. Ingen avvikelser mot vad som angetts i informationsbroschyren har skett under 2019.

Skandia Fonder har för fonden använt Nordic Investor Services (NIS) som röstningsrådgivare för att analysera förslag till beslut inför bolagsstämmor. NIS har utgått från Skandia Fonders policy för ägarstyrning och vägledande principer vid sin rådgivning.

Hållbarhetsinformation Skandia Sverige Hållbar

- Hållbarhetsaspekter beaktas i förvaltningen av fonden.
 Hållbarhetsaspekter beaktas inte i förvaltningen av fonden.

Hållbarhetsaspekter som beaktas i förvaltningen av fonden

- Miljöaspekter (t.ex. bolagens inverkan på miljö och klimat).
 Sociala aspekter (t.ex. mänskliga rättigheter, arbetstagarättigheter och likabehandling).
 Bolagsstyrningsaspekter (t.ex. aktieägares rättigheter, frågor om ersättningar till ledande befattningshavare och motverkande av korruption).
 Andra hållbarhetsaspekter.

Metoder som används för hållbarhetsarbetet

Fonden väljer in

- Hållbarhetsaspekter är avgörande för förvaltarens val av bolag.
 Fonden har specifika och uttalade kriterier för att välja in bolag utifrån miljö, sociala och affärsetiska frågor. Analys av bolagens arbete med hållbarhet är avgörande för valet av bolag i fonden.
 Fondens förvaltare tar hänsyn till hållbarhetsfrågor. Hållbarhetsaspekter beaktas i ekonomiska bolagsanalyser och investeringsbeslut, vilket får effekt men behövs inte vara avgörande för vilka bolag som väljs in i fonden.
 Annan metod som fonden tillämpar för att välja in.

Fonden väljer bort

Fonden placerar inte i bolag som är involverade i följande produkter och tjänster. Högst fem procent av omsättningen i det bolag där placeringen sker får avse verksamhet som är hänförlig till den angivna produkten eller tjänsten.

Produkter och tjänster

- Klusterbomber, personminor
 Kemiska och biologiska vapen
 Kärnvapen
 Vapen och/eller krigsmateriel
 Tobak
 Fossila bränslen (olja, gas, kol)
 Uran
 Genetiskt modifierade organismer (GMO)
 Övrigt

Fondbolagets kommentar: Fonden investerar inte i bolag som är involverade i cannabis för rekreativ bruk och har en mycket restriktiv hållning gentemot bolag involverade i medicinsk cannabis. Fonden iakttar stor försiktighet vid investering i gruvor.

Internationella normer

Internationella normer avser internationella konventioner, lagar och överenskommelser såsom FN Global Compact och OECD:s riktlinjer för multinationella företag som rör frågor om miljö, mänskliga rättigheter, arbetsvillkor och affärsetik.

- Fonden investerar inte i bolag som kränker internationella normer.

Fondbolaget påverkar

Fondbolaget använder sitt inflytande för att påverka bolag i hållbarhetsfrågor.
 Fondbolaget har kontakt med bolag i syfte att påverka dem i en mer hållbar riktning.

- Bolagspåverkan i egen regi
 Bolagspåverkan genom externa leverantörer/konsulter

- Röstar på bolagsstämmor
 Deltar i valberedningar för att påverka styrelsens sammansättning

Hållbarhetsarbete Skandia Sverige Hållbar

Fonden har valt in

För Skandia Sverige Hållbar är hållbarhetsaspekter avgörande för förvaltarens val av bolag. Fonden har specifika och uttalade kriterier för att välja in bolag utifrån miljö, sociala och affärsetiska frågor. Ingen avvikelser mot vad som angetts i informationsbroschyren har skett under 2019.

Fonden söker löpande efter attraktiva investeringsmöjligheter i bolag med en affärsidé som knyter an till hållbar utveckling. Särskilt fokus läggs på miljö och hälsa, vilket knyter an till FN:s globala hållbarhetsmål nr 7 *Hållbar energi för alla*, mål 13 *Bekämpa klimatförändringen*, samt mål 3 *Hälsa och välbefinnande*. Bolag som väljs in i fonden förväntas kunna uppvisa ett trovärdigt och relevant hållbarhetsarbete, inklusive policyer, strategier och relevant rapportering. Bolag vars verksamhet tydligt bidrar till en hållbar utveckling premieras.

I Skandia Sverige Hållbar genomgår alla bolag en hållbarhetsanalys. Analys görs av VAD bolagen producerar och HUR de bedriver sin verksamhet. Bolagens HUR-gradering avgörs av hur väl bolagen hanterar sina hållbarhetsaspekter. Bolagens hållbarhetsarbete bedöms utifrån hållbarhetsrisk, mognad och storlek. Hållbarhetsrisken avgörs bl.a. av bransch, var i världen bolaget är verksamt, affärsmodell etc. Ju högre hållbarhetsrisk ett bolag har desto högre förväntan har vi på att de har ett utvecklat hållbarhetsarbete för att hantera riskerna. Detsamma gäller för större och mognare bolag. Bolagen bedöms i första hand relativt sin bransch och med svensk kontext i åtanke. Fonden eftersträvar att ha en hög andel bolag med starkt hållbarhetsarbete. Bolagens VAD-gradering sätts utifrån hur bolagens verksamhet kan kopplas till en positiv inverkan på hälsa och miljö.

Skandia Sverige Hållbar har en gräns för nivå av bolag med gott hållbarhetsarbete, som är 50 procent av fondens kapital. Per årsskiftet hade Skandia Sverige Hållbar 66,6 procent bolag med gott hållbarhetsarbete. Fonden hade 14,9 procent bolag med fokus på temat miljö och 5,3 procent bolag med fokus på temat hälsa.

Portföljförvaltaren jobbar systematiskt enligt metoden ovan. Exempel på bolag som fallit bra ut i modellen under 2019 är:

- **Powercell** tillverkar bränsleceller för bilar och stationära applikationer, vilket ska gynna miljön. Bolaget är litet och relativt ungt vilket gör att våra förväntningar är lägre på ett välutvecklat hållbarhetsarbete. Bolaget har en uppförandekod och är ISO 14001 certifierat vilket tyder på att det finns ett systematiskt miljöarbete på plats. Aktien finns i fonden.
- **Sweco** erbjuder tekniska konsulttjänster inom teknik, miljö och arkitektur. Bolaget har ett aktivt internt hållbarhetsarbete för att kunna nå ut till kunderna. Miljöfrågor är en central del av erbjudandet och bolaget har bra möjligheter att genom sin verksamhet och sina projekt rådgå kunderna inom bra miljöanpassande lösningar som minskar utsläppen. Aktien finns i fonden.
- **Tomra Systems**, återvinningsbolaget med stor exponering mot hållbarhetstrenden. Bolaget är global marknadsledare inom pantmaskiner för burkar och flaskor. De är även verksamma inom sorteringsmaskiner till bland annat livsmedelsproducenter och avfallssortering. Bolagets

produkter och tjänster är mycket positiva ur ett miljöperspektiv. Aktien finns i fonden.

Fonden har valt bort

Skandia Sverige Hållbar har valt att inte investera i bolag som kränker internationella hållbarhetsrelaterade normer, utvinner fossila bränslen eller uran, producerar tobak, cannabis för rekreativ bruk, vapen, genmodifierade grödor samt genererar kraft från fossila bränslen eller uran. Vidare iakttar fonden stor försiktighet vid investering i gruvbolag.

Följande bolag är uteslutna från investering i Skandia Sverige Hållbar under 2019:

<u>Bolag</u>	<u>Orsak</u>
A.P. Møller - Mærsk A/S	Fossila bränslen och/eller uran
Africa oil corp	Fossila bränslen och/eller uran
Aker BP ASA	Fossila bränslen och/eller uran
Aker Solutions	Fossila bränslen och/eller uran
Blackpearl Resources Inc	Fossila bränslen och/eller uran
Boliden AB	Gruvning
Concordia Maritime B	Fossila bränslen och/eller uran
DNO ASA	Fossila bränslen och/eller uran
Endomines ab	Gruvning
EnQuest PLC	Fossila bränslen och/eller uran
Equinor ASA (f.d. Statoil)	Fossila bränslen och/eller uran
Filo Mining	Gruvning
Fortum Oyj	Fossila bränslen och/eller uran
International Petroleum Corp	Fossila bränslen och/eller uran
International Petroleum Corporation	Fossila bränslen och/eller uran
Kitron ASA	Vapen
Kongsberg Gruppen ASA	Vapen
Lucara Diamond corp	Gruvning
Lundin Gold	Gruvning
Lundin Mining Corporation	Gruvning
Lundin Petroleum	Fossila bränslen och/eller uran
Neste Oyj	Fossila bränslen och/eller uran
Ngex Resources Inc	Gruvning
Nordic Mines AB	Gruvning
Norsk Hydro ASA	Gruvning
Petroleum Geo-Services ASA	Fossila bränslen och/eller uran
Ratos	Fossila bränslen och/eller uran
SAAB	Vapen
Seadrill Ltd	Fossila bränslen och/eller uran
Semafo inc	Gruvning
Shamaran Petroleum	Fossila bränslen och/eller uran
Subsea 7 S.A.	Fossila bränslen och/eller uran
Swedish Match	Fossila bränslen och/eller uran
Tethys oil ab	Fossila bränslen och/eller uran
TGS-NOPEC Geophysical Company ASA	Fossila bränslen och/eller uran
UPM-Kymmene Oyj	Fossila bränslen och/eller uran

Skandia Sverige Hållbar investerar huvudsakligen i svenska aktier, men kan även investera upp till tio procent av fondens värde på aktiemarknaderna i Danmark, Finland och Norge. På dessa aktiemarknader har ovanstående bolag identifierats att strida mot Skandia Sverige Hållbars hållbarhetskriterier och har därmed valts bort ur fonden.

Inga överträdelser mot Skandia Sverige Hållbars exkluderingskriterier har skett under 2019.

Fondbolaget har påverkat

Skandia Fonder använder sitt ägarinflytande för att påverka bolag i hållbarhetsfrågor. Vi har under 2019 haft kontakt med ett antal bolag i Skandia Sverige Hållbar för att påverka dem i en mer hållbar riktning.

Påverkansarbetet kan antingen ske reaktivt, det vill säga när en incident inträffat, proaktivt i förebyggande syfte eller genom att rösta på bolagsstämmor. Ett påverkansarbete kan även ske genom att fonden representeras i ett bolags valberedning.

Skandia Fonder har under 2019 varit i kontakt med 49 bolag, för Skandia Sverige Hållbars räkning, i syfte att påverka dem i en hållbar riktning. Följande bolag har kontaktats:

<u>Bolag</u>	<u>Typ av påverkan</u>
AB Volvo	bolagsstämma, reaktiv, tematisk
Addlife AB	bolagsstämma
Addtech AB	bolagsstämma
Alfa Laval AB	bolagsstämma
Assa Abloy AB	bolagsstämma
AstraZeneca PLC	bolagsstämma, proaktiv
Atlantia SpA	reaktiv
Atlas Copco AB	bolagsstämma, proaktiv
Axfood Aktiebolag	bolagsstämma, tematisk
Bakkafrost	proaktiv
Balder Fastigheter	proaktiv
Bufab AB	bolagsstämma
Climeon AB	bolagsstämma
Electrolux	bolagsstämma, reaktiv
Elektro Instrument AB	bolagsstämma
Epiroc AB	bolagsstämma
Essity Aktiebolag	bolagsstämma
EWPG Holding AB	bolagsstämma
Fabege AB	bolagsstämma
Fastighets AB Balder	bolagsstämma
H&M Hennes & Mauritz AB	bolagsstämma, proaktiv, reaktiv
HMS Network AB	bolagsstämma, proaktiv
Indutrade Aktiebolag	bolagsstämma, proaktiv
Investment AB Latour	proaktiv
Investor AB	bolagsstämma
Jetpak Top Holding AB	bolagsstämma, proaktiv
Leroy Seafood	bolagsstämma, proaktiv
Midsummer AB	bolagsstämma
Nordic Entertainment Group AB	bolagsstämma, proaktiv
Powercell Sweden AB	bolagsstämma
Proact IT Group AB	bolagsstämma
SalMar ASA	bolagsstämma
Sandvik Aktiebolag	bolagsstämma, proaktiv
SimCorp	proaktiv
Skandinaviska Enskilda Banken AB	bolagsstämma, proaktiv
Stora Enso AB	proaktiv
Storytel AB	bolagsstämma, proaktiv
Sweco AB	bolagsstämma
Swedbank AB	bolagsstämma, reaktiv
Swedish Orphan Biovitrum AB	bolagsstämma
Svenska Cellulosa Aktiebolaget SCA	bolagsstämma, proaktiv
Svenska Handelsbanken AB	bolagsstämma
Telefonaktiebolaget LM Ericsson	bolagsstämma
THQ Nordic AB	bolagsstämma, proaktiv
Thule Group AB	bolagsstämma
Tomra Systems ASA	bolagsstämma
Transtema Group AB	proaktiv
Troax Nordic AB	proaktiv
Vestas Wind Systems A/S	bolagsstämma, reaktiv

Här följer fem exempel beskrivet utifrån miljö-, socialt eller bolagsstyrningsaspekter.

- **Bakkafrost** (miljö) Bolaget har flera hållbarhetsutmaningar och möjligheter kopplat till klimatomställningen där bolaget både kan vara en positivt bidragande aktör men där det även finns risker som kan bidra negativt till klimatet och proteinproduktionen.

Skandia har under året adresserat detta i dialog med bolaget där vi särskilt fokuserat på vikten av att bolaget förtydligar sin riskanalys och rapportering kopplat till sina hållbarhetsrisker och möjligheter. Skandia har även besökt bolagets verksamhet på Färöarna för att på så sätt se hela värdekedjansmoment och de olika hållbarhetsutmaningarna och möjligheterna.

- **Embracer Group (fd THQ Nordic)** (socialt) Bolaget har flera hållbarhetsutmaningar och möjligheter kopplat till ansvarsfullt spelande och marknadsföring samt att säkerställa att minderårigas rättigheter stärks i bolagets utbud.

Under året har Skandia adresserat dessa hållbarhetsaspekter och risker och har tydliggjort vikten av att stärka policyer, processer och rapportering kring detta. Bolaget har jobbat med att stärka sitt strategiska hållbarhetsarbete och har speciellt stärkt sitt arbete kopplat till jämställdhet och mångfald, särskilt kopplat till personer med funktionsvariationer och deras möjlighet att använda bolagets produkter.

- **Vestas Wind Systems A/S** (bolagsstyrning) Inför årsstämman lade styrelsen fram ett förslag om bemyndigande för styrelsen att återköpa aktier. Bemyndigandet motsvarande 10% av bolagets aktiekapital plus en gräns på att högst 10% av aktierna får hållas av bolaget självt.

Att ett aktiebolag köper tillbaka sina egna aktier är inget problem i sig. Skandia anser att det är ett bra sätt att distribuera kapital till ägarna. Det är först vid bolagets överlåtelse av de återköpta aktierna som företrädesrätten kan sättas ur spel. Skandia Fonder hade en representant på årsstämman som röstade för förslaget.

- **myFC AB** (bolagsstyrning) - Skandia Fonder har under året haft en representant i myFC AB:s valberedning.
- **Proact IT Group AB** (bolagsstyrning) - Skandia Fonder har under året haft en representant i Proact IT Group AB:s valberedning.

Genomförda påverkansaktiviteter är i linje med förköpsinformationen. Ingen avvikelse mot vad som angetts i informationsbroschyren har skett under 2019.

Skandia Fonder har för fonden använt Nordic Investor Services (NIS) som röstrådgivare för att analysera förslag till beslut inför bolagsstämmor. NIS har utgått från Skandia Fonders policy för ägarstyrning och vägledande principer vid sin rådgivning.

Hållbarhetsinformation Skandia Tillväxtmarknadsfond

- Hållbarhetsaspekter beaktas i förvaltningen av fonden.
 Hållbarhetsaspekter beaktas inte i förvaltningen av fonden.

Hållbarhetsaspekter som beaktas i förvaltningen av fonden

- Miljöaspekter (t.ex. bolagens inverkan på miljö och klimat).
 Sociala aspekter (t.ex. mänskliga rättigheter, arbetstagarättigheter och likabehandling).
 Bolagsstyrningsaspekter (t.ex. aktieägares rättigheter, frågor om ersättningar till ledande befattningshavare och motverkande av korruption).
 Andra hållbarhetsaspekter.

Metoder som används för hållbarhetsarbetet

Fonden väljer in

- Hållbarhetsaspekter är avgörande för förvaltarens val av bolag.
 Fonden har specifika och uttalade kriterier för att välja in bolag utifrån miljö, sociala och affärsetiska frågor. Analys av bolagens arbete med hållbarhet är avgörande för valet av bolag i fonden.
 Fondens förvaltare tar hänsyn till hållbarhetsfrågor.
 Hållbarhetsaspekter beaktas i ekonomiska bolagsanalyser och investeringsbeslut, vilket får effekt men behöver inte vara avgörande för vilka bolag som väljs in i fonden.
 Annan metod som fonden tillämpar för att välja in.

Fonden väljer bort

Fonden placerar inte i bolag som är involverade i följande produkter och tjänster. Högst fem procent av omsättningen i det bolag där placeringen sker får avse verksamhet som är hänförlig till den angivna produkten eller tjänsten.

Produkter och tjänster

- Klusterbomber, personminor
 Kemiska och biologiska vapen
 Kärnvapen
 Tobak
 Kol

Fondbolagets kommentar: Fonden investerar inte i bolag som utvinner kol.

Övrigt

Fondbolagets kommentar: Fonden investerar inte i bolag som är involverade i cannabis för rekreativ bruk och vi har en mycket restriktiv hållning gentemot bolag involverade i medicinsk cannabis.

Internationella normer

Internationella normer avser internationella konventioner, lagar och överenskommelser såsom FN Global Compact och OECD:s riktlinjer för multinationella företag som rör frågor om miljö, mänskliga rättigheter, arbetsvillkor och affärsetik.

- Fonden investerar inte i bolag som inte vidtar åtgärder för att komma tillrätta med identifierade problem eller där fonden bedömer att bolagen inte kommer att komma tillrätta med problemen under en tid som fondbolaget bedömer som rimligt i det enskilda fallet.

Detta alternativ avser fonder som tar fram en handlingsplan för ifrågasatta bolag, som exkluderas om angivna villkor inte uppfylls under utsatt tidsperiod.

Fondbolaget påverkar

Fondbolaget använder sitt inflytande för att påverka bolag i hållbarhetsfrågor.

Fondbolaget har kontakt med bolag i syfte att påverka dem i en mer hållbar riktning.

- Bolagspåverkan genom externa leverantörer/konsulter
 Röstar på bolagsstämmor

Hållbarhetsarbete Skandia Tillväxtmarknadsfond

Fonden har valt in

Hållbarhetsaspekter beaktas i ekonomiska bolagsanalyser och investeringsbeslut i Skandia Tillväxtmarknadsfonds förvaltning, vilket får effekt men behöver inte vara avgörande för vilka bolag som väljs in i fonden. Ingen avvikelse mot vad som angetts i informationsbroschyren har skett under 2019.

Skandia Tillväxtmarknadsfonds förvaltning inkluderar miljö-, sociala och bolagsstyrningsfaktorer systematiskt och explicit i traditionell finansiell analys. Portföljförvaltaren är väl medveten om vilka hållbarhetsrisker och möjligheter en investering medför och beaktar detta.

Förvaltaren inser att hållbarhetsaspekter, bra eller dåliga, kan påverka ett bolags värdering och finansiella resultat. Hållbarhetsanalys är därför en integrerad del av investeringsprocessen. Så här ser Skandia Tillväxtmarknadsfonds

Vid analys av ett bolag sätts ett hållbarhetsbetyg för bolaget. Ju högre hållbarhetsbetyg desto lägre värderingsavdrag.

Om bolaget får ett bra hållbarhetsbetyg blir bolagets finansiella värdering inte lägre och är fortsatt attraktivt att investera i. Om hållbarhetsbetyget är lägre blir den finansiella

integrering av hållbarhet i investeringsprocessen ut:

Hållbarhetsbetyg	Avdrag på värderingspris i %
10	0,0
9	-2,5
8	-5,0
7	-7,5
6	-10,0
5	-12,5
4	-15,0
3	-17,5
2	-20,0
1	-22,5
0	-25,0

Värderingsavdraget är med andra ord en premie för hållbarhetsrisken fonden tar vid en investering.

Fonden investerar inte i bolag med hållbarhetsbetyg 6 eller sämre.

Exempel på bolag som fallit bra ut i modellen under 2019 är:

- **Arca Continental SAB de CV** producerar kolsyrade läskedrycker, flaskvatten, iste och fruktdrycker samt snacks. Förvaltarens hållbarhetsbetyg för bolaget är 10.

Arca driver världens största återvinningsanläggning för livsmedelsförpackningar (kallad PetStar) och levererar återvunnet PET inom Latinamerika. Arca har stora miljöambitioner med målet att återanvända och återvinna 100% av sina plastflaskor och förpackningar fram till 2025. När det gäller vattenförbrukning är Arca ledande på effektiv vattenanvändning. Bolaget har dessutom en strategi på plats för att minska kalorifotavtrycket och öka blandningen av sockerfria alternativ.

- **Budweiser Brewing Company** producerar, importerar, marknadsför och distribuerar över 50 ölmärken inklusive Budweiser, Stella Artois, Corona, Hoegaarden, Beck's, Cass och Harbin. Bolaget rankas 10 av förvaltaren.

Bolagets policyer för företagsstyrning rankas högt. På styrelsenivå är 43% av styrelseledamöterna oberoende och 29% är kvinnor, vilket anses vara högre än konkurrenterna i Asien. Bolaget tar även hanteringen av miljöfrågor, såsom vattenförbrukning, på allvar. Dryckesföretag konsumerar inte bara en betydande mängd vatten direkt i produktionsprocessen utan indirekt i leveranskedjan, eftersom de är en stor köpare av jordbruksprodukter som är vattenintensiva att odla.

- **Taiwan Semiconductor Manufacturing, Co. (TSMC) Spon ADR**, tillverkar och säljer integrerade kretsar och halvledaranordningar. TSMC rankas 10 av förvaltarna.

TSMC anses vara en branschledare inom vattneffektivitet och vattenreducering. De återvinner över 85 procent av sitt vatten och fokuserar även på att sänka sina energikostnader. TSMC har mycket hög kompetens på personalen och en relativt stabil arbetskraft. I styrelsen är 5 av 9 ledamöter oberoende, vilket anses vara bra relativt konkurrenter och andra taiwanesiska företag.

Fonden har valt bort

Skandia Fonder har valt att inte investera i ett antal bolag som avviker från internationella hållbarhetsrelaterade normer, är involverade i kontroversiella vapen, producerar tobak eller utvinner kol. Skandia Fonder investerar inte heller i bolag som är involverade i cannabis för rekreativ bruk och har en mycket restriktiv hållning gentemot bolag involverade i medicinsk cannabis.

Följande bolag är uteslutna från investering i Skandia Tillväxtmarknadsfond under 2019:

Bolag	Orsak
Adani Enterprises	Kolutvinning
Adani Power Ltd	Kolutvinning
Altria Group	Tobaksproduktion
Atlas Resources	Kolutvinning
Banpu Public Co Ltd	Kolutvinning
Beijing Haohua Energy Resource Co	Kolutvinning
Belon	Kolutvinning
Berau Coal Energy	Kolutvinning
Boeing Co	Kontroversiella vapen
British American Tobacco Malaysia	Tobaksproduktion
China Coal Energy Company Ltd	Kolutvinning
China Shenhua Energy Co Ltd	Kolutvinning
Coal Asia Holdings	Kolutvinning
Coal India Ltd	Kolutvinning
DMCI Holdings Inc	Kolutvinning
Eastern Tobacco	Tobaksproduktion
Exxaro Resources Limited	Kolutvinning
Garda Tujuh	Kolutvinning
Golden Eagle	Kolutvinning

Gudang Garam	Tobaksproduktion
Guizhou Panjiang Refined Coal Co Ltd	Kolutvinning
Haci Ömer Sabanci	Tobaksproduktion
Hanjaya Mandala Sampoerna	Tobaksproduktion
Hanwha Corp	Kontroversiella vapen
Honeywell International	Kontroversiella vapen
IJM Corporation Berhad	Internationella normer
IJM Plantations	Internationella normer
Inner Mongolia Yitai Coal Co Ltd	Kolutvinning
ITC LTD	Tobaksproduktion
Jastrzebska Spolka Weglowa S.A	Kolutvinning
KT&G Corp	Tobaksproduktion
Kuzbasskaya Toplivnaya Kompaniya	Kolutvinning
Larsen & Toubro	Kontroversiella vapen
LT Group	Tobaksproduktion
Lubelski Wegiel Bogdanka SA	Kolutvinning
Mitrabara Adiper	Kolutvinning
Motovilicha Plants PJSC	Kontroversiella vapen
Neyveli Lignite Corp Ltd	Kolutvinning
Norilsk Nickel OAO	Internationella normer
Philip Morris International Inc	Tobaksproduktion
Poongsan Corp	Kontroversiella vapen
Poongsan Holding	Kontroversiella vapen
POSCO	Internationella normer
Posco International	Internationella normer
PT Adaro Energy Tbk	Kolutvinning
PT Bumi Resources Tbk	Kolutvinning
PT Indo Tambangraya Megah Tbk	Kolutvinning
PT Tambang Batubara Bukit Asam	Kolutvinning
PT United Tractors Tbk	Kolutvinning
Qinghai Jinrui	Kolutvinning
Renuka Caolindo	Kolutvinning
Resource Alam	Kolutvinning
S&T Dynamics	Kontroversiella vapen
SDIC Xinji	Kolutvinning
Semirara Mining and Power Corpora-	Kolutvinning
Shaanxi Coal Industry Co., Ltd.	Kolutvinning
Shanghai Ind Holdings	Tobaksproduktion
Shanxi Coal International Energy	Kolutvinning
Shanxi Lanhua Sci-Tech Venture Co	Kolutvinning
Shanxi Lu'An Environmental Energy	Kolutvinning
Shanxi Xishan Coal & Electricity Power	Kolutvinning
Tata Power Co Ltd	Kontroversiella vapen
Toba Bara Sejaht	Kolutvinning
Vale Overseas Limited	Internationella normer
Vale SA	Internationella normer
Wintime Energy Co., Ltd.	Kolutvinning
Volcan Compania Minera SAA	Internationella normer
Wtk Holdings	Internationella normer
Yang Quan Coal Industry Co Ltd	Kolutvinning
Yanzhou Coal Mining Co Ltd	Kolutvinning
Zijin Mining Group Co Ltd	Internationella normer

Skandia Tillväxtmarknadsfond investerar i aktier i tillväxt- och utvecklingsekonomier. På dessa aktiemarknader har ovanstående bolag identifierats att strida mot Skandia Fonders ägarpolicy och har därmed valts bort ur fonden.

Inga överträdelse mot Skandia Fonders exkluderingskriterier har skett under 2019.

Fondbolaget har påverkat

Skandia Fonder använder sitt ägarinflytande för att påverka bolag i hållbarhetsfrågor. Vi har under 2019 haft kontakt med ett antal bolag i Skandia Tillväxtmarknadsfond för att påverka dem i en mer hållbar riktning.

Påverkansarbetet kan antingen ske reaktivt, det vill säga när en incident inträffat, proaktivt i förebyggande syfte eller genom att rösta på bolagsstämmor.

Skandia Fonder har under 2019 varit i kontakt med sju bolag, för Skandia Tillväxtmarknadsfonds räkning, i syfte att påverka dem i en hållbar riktning. Följande bolag har kontaktats:

<u>Bolag</u>	<u>Typ av påverkan</u>
Bangkok Bank Public Co. Ltd.	reaktiv
Formosa Plastics Corporation	reaktiv
Grupo Banorte S.A.B.	reaktiv
Kasikornbank Public Co. Ltd.	reaktiv
NetEase Inc	proaktiv
PJSC Lukoil Oil Company	reaktiv
Samsung Electronics Co., Ltd.	reaktiv
Unilever plc	proaktiv

Här följer tre exempel beskrivet utifrån miljö-, socialt eller bolagsstyrningsaspekter.

- **Formosa Plastics Corporation** (miljö) Bolaget har vid sin verksamhet i USA vid ett flertal gånger släppt ut plastföroreningar vilket förorenat närliggande vattendrag. Bolaget har bötfällts för detta och har åtagit sig att sanera förorenade områden.

Skandia Fonder har tillsammans med internationella investerare adresserat de miljö- och hållbarhetsrisker bolaget har. Vi har även tydliggjort våra förväntningar på att bolaget stärker sina policyer, processer och rapportering kopplat till dessa risker.

- **Unilever** (socialt) - Skandia Fonder har i flera investerarsamarbeten uppmuntrat bolaget att ytterligare stärka sitt hållbarhetsarbete generellt men även specifikt kopplat till arbetsvillkoren inom jordbrukssektorn inom några av de produkter med högst risk för undermåliga arbetsvillkor i leverantörskedjan: kaffe, ris, socker, té och tomat. Utöver detta har Skandia Fonder i samarbete med andra internationella investerare adresserat bolagets klimatpåverkan och hur denna bör minska.

Skandia Fonder har under året dels haft möte med bolaget inom ramen för flera påverkansarbeten. Utöver detta har Skandia även varit på plats i Italien för att träffa och möta olika intressenter inom burktomatssektorn. Bolaget kan ytterligare stärka genomlysningen och rapporteringen kring hur de hanterar hållbarhetsrisker generellt, men framförallt kopplat till undermåliga arbetsvillkor och klimatpåverkan.

- **NetEase Inc** (bolagsstyrning) Bolaget är ett ledande kinesiskt it-bolag som tillhandahåller onlinetjänster inklusive content, kommunikation och handel. NetEase har ett antal utmaningar vad gäller bolagsstyrning. En fråga är om styrelsesammansättningen kan tillvarata rättigheterna för minoritetsägare. Bedömningen är även att NetEase har ökande regulatorisk risk, vilket många kinesiska it-bolag har.

Skandia Fonders representant träffade bolagets IR-chef i New York. Under mötet diskuterades bolagets styrelsestruktur samt en alltför lång period med oberoende styrelseledamöter. Skandia Fonder adresserade även frågan kring bolagets arbete med datasäkerhet.

Genomförda påverkansaktiviteter är i linje med förköpsinformationen. Ingen avvikelser mot vad som angetts i informationsbroschyren har skett under 2019.

Hållbarhetsinformation Skandia Time Global

- Hållbarhetsaspekter beaktas i förvaltningen av fonden.
 Hållbarhetsaspekter beaktas inte i förvaltningen av fonden.

Hållbarhetsaspekter som beaktas i förvaltningen av fonden

- Miljöaspekter (t.ex. bolagens inverkan på miljö och klimat).
 Sociala aspekter (t.ex. mänskliga rättigheter, arbetstagar rättigheter och likabehandling).
 Bolagsstyrningsaspekter (t.ex. aktieägares rättigheter, frågor om ersättningar till ledande befattningshavare och motverkande av korruption).
 Andra hållbarhetsaspekter.

Metoder som används för hållbarhetsarbetet

Fonden väljer in

- Hållbarhetsaspekter är avgörande för förvaltarens val av bolag.
 Fonden har specifika och uttalade kriterier för att välja in bolag utifrån miljö, sociala och affärsetiska frågor. Analys av bolagens arbete med hållbarhet är avgörande för valet av bolag i fonden.
 Fondens förvaltare tar hänsyn till hållbarhetsfrågor. Hållbarhetsaspekter beaktas i ekonomiska bolagsanalyser och investeringsbeslut, vilket får effekt men behöver inte vara avgörande för vilka bolag som väljs in i fonden.
 Annan metod som fonden tillämpar för att välja in.

Fonden väljer bort

Fonden placerar inte i bolag som är involverade i följande produkter och tjänster. Högst fem procent av omsättningen i det bolag där placeringen sker får avse verksamhet som är hänförlig till den angivna produkten eller tjänsten.

Produkter och tjänster

- Klusterbomber, personminor
 Kemiska och biologiska vapen
 Kärnvapen
 Tobak
 Kol

Fondbolagets kommentar: Fonden investerar inte i bolag som utvinnet kol.

Övrigt

Fondbolagets kommentar: Fonden investerar inte i bolag som är involverade i cannabis för rekreativ bruk och vi har en mycket restriktiv hållning gentemot bolag involverade i medicinsk cannabis.

Internationella normer

Internationella normer avser internationella konventioner, lagar och överenskommelser såsom FN Global Compact och OECD:s riktlinjer för multinationella företag som rör frågor om miljö, mänskliga rättigheter, arbetsvillkor och affärsetik.

- Fonden investerar inte i bolag som inte vidtar åtgärder för att komma tillrätta med identifierade problem eller där fonden bedömer att bolagen inte kommer att komma tillrätta med problemen under en tid som fondbolaget bedömer som rimligt i det enskilda fallet.

Detta alternativ avser fonder som tar fram en handlingsplan för ifrågasatta bolag, som exkluderas om angivna villkor inte uppfylls under utsatt tidsperiod.

Fondbolaget påverkar

Fondbolaget använder sitt inflytande för att påverka bolag i hållbarhetsfrågor.

Fondbolaget har kontakt med bolag i syfte att påverka dem i en mer hållbar riktning.

- Bolagspåverkan genom externa leverantörer/konsulter
 Röstar på bolagsstämmor

Hållbarhetsarbete Skandia Time Global

Fonden har valt in

Hållbarhetsaspekter beaktas i ekonomiska bolagsanalyser och investeringsbeslut i Skandia Time Globals förvaltning, vilket får effekt men behöver inte vara avgörande för vilka bolag som väljs in i fonden. Portföljförvaltaren är medveten om vilka hållbarhetsrisker och möjligheter en investering medför och beaktar detta. Ingen avvikelse mot vad som angetts i informationsbroschyren har skett under 2019.

Skandia Time Global har dedikerade hållbarhetsanalytiker som stöd i integreringsprocessen, där de påvisar potentiella hållbarhetsrisker och -möjligheter. De ger även bolagsspecifika rekommendationer vad gäller avyttring eller investering. I tillägg har förvaltaren i möten med bolag, tack vare sin styrka som ägare, inblick i bolagsstyrningsfrågor och även sociala frågor. Exempel på detta är kvalitén på bolagsledning, datasäkerhet och integritet, hantering av försörjningskedjor, korruption samt tillgång till telekommunikation. Detta tas med som en naturlig del i överväganden av hållbarhetsrisker och -möjligheter i investeringsprocessen.

Hållbarhetsinformation är inbyggt i förvaltarens portföljhanteringssystem. I och med detta har förvaltaren möjlighet att göra ytterligare djupgående analys av potentiella risker och möjligheter samt hitta den ekonomiska effekten av detta. Förvaltaren använder informationen till bolagsriskbedömningar, finansiella modeller och beslutsfattande inför en bolagsinvestering. Detta sker på två huvudsakliga sätt: Det ena är övervägandet om man ska investera i ett bolag eller inte. Det andra är vid portföljkonstruktionen, då hållbarhetsfaktorerna påverkar storleken på investeringen.

Exempel på genomförda överväganden kopplade till positiva urval under 2019 är:

- **Vodafone** – är en brittisk mobiltelefonoperatör, vari fonden under 2019 ökade innehavet, främst baserat på förbättringar av styrningen inom bolaget. Vodafone utsåg en ny VD som genomförde förändringar i strategin. Den nya ledningen meddelade att bolaget ska konsolidera telekommunikationstorn och dela dessa fysiska tillgångar med andra leverantörer. Dessa åtgärder bör ha positiva miljö fördelar genom minskad energianvändning och förbättrad energieffektivitet samt bör leda till minskade kostnader.
- **Telekommunikationsbranschen** generellt är viktiga bidragsgivare till minskade koldioxidutsläpp genom ökad uppkoppling och digitalisering. Branschen anses allmänt bidra till förbättrad resurs- och energieffektivitet genom ökad uppkoppling och bidrar till att minska behovet av att resa. Branschen är också en viktig katalysator för social och ekonomisk utveckling, särskilt på tillväxtmarknader, vilket ger ökad tillgång till utbildning och tjänster.
- **REC Silicon ASA** producerar kisel till solcellsindustrin. Fonden ökade innehavet i bolaget under 2019. Vi har sett att riskbeloningen för klimattförändringar ökar, i och med ökat politiskt tryck för att vidta åtgärder. Som en av de största producenterna till solindustrin är bolaget väl positionerat för att dra fördel av det förändrade sentimentet.

Fonden har valt bort

Skandia Fonder har valt att inte investera i ett antal bolag som avviker från internationella hållbarhetsrelaterade normer, är involverade i kontroversiella vapen, producerar tobak eller utvinner kol. Skandia Fonder investerar inte heller i bolag som är involverade i cannabis för rekreativ bruk och har en mycket restriktiv hållning gentemot bolag involverade i medicinsk cannabis.

Skandia Time Global investerar globalt i aktier inom TIME-sektorerna telekommunikation, informationsteknologi, media och underhållning (Entertainment). På dessa marknader har inga bolag identifierats att strida mot Skandias ägarpolicy och har därmed kunna väljas bort ur fonden.

Inga överträdelser mot Skandias exkluderingskriterier har skett under 2019.

Fondbolaget har påverkat

Skandia Fonder använder sitt ägarinflytande för att påverka bolag i hållbarhetsfrågor. Vi har under 2019 haft kontakt med ett antal bolag i Skandia Time Global för att påverka dem i en mer hållbar riktning.

Påverkansarbetet kan antingen ske reaktivt, det vill säga när en incident inträffat, proaktivt i förebyggande syfte eller genom att rösta på bolagsstämmor.

Skandia Fonder har under 2019 varit i kontakt med 15 bolag, för Skandia Time Globals räkning, i syfte att påverka dem i en hållbar riktning. Följande bolag har kontaktats:

<u>Bolag</u>	<u>Typ av påverkan</u>
Adva Optical Networking SE	bolagsstämma
Alphabet Inc	bolagsstämma
Apple Inc	bolagsstämma, tematisk
Betsson AB	bolagsstämma
Edgewise AB	bolagsstämma
Facebook, Inc.	Reaktiv
Fitbit Inc.	bolagsstämma
JPJ Group plc	bolagsstämma
Kindred Group plc	bolagsstämma
O2Micro International Ltd	bolagsstämma
Otello Corporation ASA	bolagsstämma
REC Silicon ASA	bolagsstämma
Samsung Electronics Co., Ltd.	Reaktiv
Telefonaktiebolaget LM Ericsson	bolagsstämma
Tomtom N.V.	bolagsstämma

Här följer tre exempel beskrivet utifrån miljö-, socialt eller bolagsstyrningsaspekter.

- **Apple Inc.** (miljö) Bolaget har flera hållbarhetsrisker främst kopplat till arbetsvillkor vid tillverkningsenheter samt längre ner i leverantörskedjan specifikt kopplat till arbetsvillkor och negativ miljöpåverkan kopplat till råvaruutvinningen av sällsynta jordartsmetaller så som kobolt.

Skandia Fonder för dialog med bolaget individuellt samt inom ramen för ett internationellt investerarsamarbete. Fokus ligger på under vilka förhållanden kobolt bryts och hur bolaget kan kartlägga och adressera dessa risker samt stärka policyer, processer och rapportering kopplat till dessa risker.

- **Facebook Inc** (socialt) - Bolaget har flera hållbarhetsutmaningar kopplat till yttrandefrihet, personlig integritet och datasäkerhet.

Under året har Skandia Fonder adresserat dessa hållbarhetsrisker till bolaget och har tydliggjort vikten av att stärka policyer, processer och rapportering generellt.

Framförallt har vi adresserat bolagets efterlevnad av policyer för personlig integritet och datasäkerhet.

- **Fitbit Inc.** (bolagsstyrning) Inför årsstämman 2019 i Fitbit Inc. lades ett förslag angående en kombination av rollerna som VD och styrelseordförande fram. James Park är bolagets VD medgrundare och kontrollerar 34 % av rösterna i bolaget. Bolaget vill även se Park som styrelseordförande. Bolagets kommentar till denna struktur är: "Styrelsen anser att det är i bolagets och våra aktieägares intresse att vår VD och koncernchef, Park, fungerar både som VD och styrelseordförande med tanke på hans kunskap om bolaget, branschen och hans strategiska vision."

Skandia Fonder anser att styrelsen ska ha en övervakande funktion och bör därför vara skild från den operativa ledningen. Skandia Fonder hade en representant närvarande på Fitbit Inc.'s bolagsstämma och röstade emot förslaget på grund av ovanstående anledning.

Genomförda påverkansaktiviteter är i linje med förköpsinformationen. Ingen avvikelser mot vad som angetts i informationsbroschyren har skett under 2019.

Skandia Fonder har för fonden använt Nordic Investor Services (NIS) som röstningsrådgivare för att analysera förslag till beslut inför bolagsstämmor. NIS har utgått från Skandia Fonders policy för ägarstyrning och vägledande principer vid sin rådgivning.

Hållbarhetsinformation Skandia USA

- Hållbarhetsaspekter beaktas i förvaltningen av fonden.
 Hållbarhetsaspekter beaktas inte i förvaltningen av fonden.

Hållbarhetsaspekter som beaktas i förvaltningen av fonden

- Miljöaspekter (t.ex. bolagens inverkan på miljö och klimat).
 Sociala aspekter (t.ex. mänskliga rättigheter, arbetstagarättigheter och likabehandling).
 Bolagsstyrningsaspekter (t.ex. aktieägares rättigheter, frågor om ersättningar till ledande befattningshavare och motverkande av korruption).
 Andra hållbarhetsaspekter.

Metoder som används för hållbarhetsarbetet

Fonden väljer in

- Hållbarhetsaspekter är avgörande för förvaltarens val av bolag.

Fonden har specifika och uttalade kriterier för att välja in bolag utifrån miljö, sociala och affärsetiska frågor. Analys av bolagens arbete med hållbarhet är avgörande för valet av bolag i fonden.

Fondens förvaltare tar hänsyn till hållbarhetsfrågor. Hållbarhetsaspekter beaktas i ekonomiska bolagsanalyser och investeringsbeslut, vilket får effekt men behöver inte vara avgörande för vilka bolag som väljs in i fonden.

- Annan metod som fonden tillämpar för att välja in.

Fonden väljer bort

Fonden placerar inte i bolag som är involverade i följande produkter och tjänster. Högst fem procent av omsättningen i det bolag där placeringen sker får avse verksamhet som är hänförlig till den angivna produkten eller tjänsten.

Produkter och tjänster

- Klusterbomber, personminor
 Kemiska och biologiska vapen
 Kärnvapen
 Tobak
 Kol

Fondbolagets kommentar: Fonden investerar inte i bolag som utvinner kol.

Övrigt

Fondbolagets kommentar: Fonden investerar inte i bolag som är involverade i cannabis för rekreativ bruk och vi har en mycket restriktiv hållning gentemot bolag involverade i medicinsk cannabis.

Internationella normer

Internationella normer avser internationella konventioner, lagar och överenskommelser såsom

FN Global Compact och OECD:s riktlinjer för multinationella företag som rör frågor om miljö, mänskliga rättigheter, arbetsvillkor och affärsetik.

- Fonden investerar inte i bolag som inte vidtar åtgärder för att komma tillrätta med identifierade problem eller där fonden bedömer att bolagen inte kommer att komma tillrätta med problemen under en tid som fondbolaget bedömer som rimligt i det enskilda fallet.

Detta alternativ avser fonder som tar fram en handlingsplan för ifrågasatta bolag, som exkluderas om angivna villkor inte uppfylls under utsatt tidsperiod.

Fondbolaget påverkar

Fondbolaget använder sitt inflytande för att påverka bolag i hållbarhetsfrågor.

Fondbolaget har kontakt med bolag i syfte att påverka dem i en mer hållbar riktning.

- Bolagspåverkan genom externa leverantörer/konsulter

Hållbarhetsarbete Skandia USA

Fonden har valt in

Hållbarhetsaspekter beaktas i ekonomiska bolagsanalyser och investeringsbeslut i Skandia USA:s förvaltning, vilket får effekt men behöver inte vara avgörande för vilka bolag som väljs in i fonden. Portföljförvaltaren är medveten om vilka hållbarhetsrisker och möjligheter en investering medför och beaktar detta. Ingen avvikelser mot vad som angetts i informationsbroschyren har skett under 2019.

Skandia USA:s förvaltning inkluderar miljö-, sociala och bolagsstyrningsfaktorer systematiskt i traditionell finansiell analys. Genom att identifiera och förstå bolags rutiner och kontroverser vad gäller hållbarhetsfrågor är portföljförvaltaren medveten om vilka hållbarhetsrisker och möjligheter en investering medför. Även bolags kultur och beteendemönster ger en bra inblick i hur bolag agerar vad gäller hållbarhet. Portföljförvaltarna beaktar dessa faktorer i beslut om investering.

Även om portföljkonstruktionen inte uteslutande görs utifrån hållbarhetsaspekter ser vi att det finns ett inbördes förhållande mellan hållbarhet och finansiell produktivitet. Enligt vår erfarenhet tenderar bolag med stark finansiell produktivitet att ha attraktiva hållbarhetsegenskaper.

Exempel på bolag som valts in i fonden tack vare goda hållbarhetsaspekter under 2019 är;

- **Danaher** är en ledande global innovatör inom vetenskap och teknik som fokuserar på att hjälpa kunder att lösa komplexa vetenskapliga utmaningar och förbättra livskvaliteten runt om i världen. Danahers breda produktportfölj syftar till att göra världen friskare, säkrare och renare. De bidrar till att forskare runt om i världen kan arbeta på molekylär nivå för att förstå kronisk sjukdom och infektioner, utveckla nya mediciner och testa nya läkemedel. Danaher tillhandahåller verktyg och programvara åt kliniker för att säkerställa patienthälsa och förbättra förtroendet för ställda diagnoser.
- **Microsoft** är ett teknikföretag som tillhandahåller programvara och enheter. Deras plattformar och verktyg möjliggör småbolags produktivitet, stora bolags konkurrenskraft samt effektivitet inom den offentliga sektorn. Microsoft påverkar även utbildning positivt med skapandet av Windows 10 S, ett mjukvaruläge som skapats för att göra Windows mer idealiskt för utbildning genom ytterligare sekretess- och säkerhetsfunktioner. Vi tror att Microsoft bidrar till positiva förändringar med tanke på deras teknikplattformar som möjliggör molntjänster, vilket minskar ett företags energibörda med tanke på optimering av hårdvaruresurser och minskning av gamla fysiska datacenter.

Fonden har valt bort

Skandia Fonder har valt att inte investera i ett antal bolag som avviker från internationella hållbarhetsrelaterade normer, är involverade i kontroversiella vapen, producerar tobak eller utvinner kol. Skandia Fonder investerar inte heller i bolag som är involverade i cannabis för rekreativ bruk och har en mycket restriktiv hållning gentemot bolag involverade i medicinsk cannabis.

Följande bolag är uteslutna från investering i Skandia USA under 2019:

Bolag	Orsak
Aecom Technology Corp	Kontroversiella vapen
Alliance Holding	Kolutvinning
Alliance Resource Partners	Kolutvinning
Alpha Natural Resources Inc	Kolutvinning
Altria Group	Tobaksproduktion
Arch Coal Inc	Kolutvinning
Areojet Rocket Dyne Holdings	Kontroversiella vapen
Boeing Co	Kontroversiella vapen
BWX Technologies	Kontroversiella vapen
Cloud Peak Energy Inc	Kolutvinning
CONSOL Energy Inc	Kolutvinning
Enbridge Energy Partners	Internationella normer
Energy Transfer Equity	Internationella normer
Energy Transfer Partners	Internationella normer
Flour Corp	Kontroversiella vapen
Foresight Energy	Kolutvinning
Freeport McMoRan Copper	Internationella normer
General Dynamics Corporation	Kontroversiella vapen
Hallador Energy Co	Kolutvinning
Honeywell International	Kontroversiella vapen
Huntington Ingalls Industries Inc	Kontroversiella vapen
Jacobs Engineering Group Inc	Kontroversiella vapen
Lockheed Martin Corp	Kontroversiella vapen
Marathon Petroleum Corp	Internationella normer
MPLX	Internationella normer
Northrop Grumman	Kontroversiella vapen
Peabody Energy Corp	Kolutvinning
Philip Morris International Inc	Tobaksproduktion
Phillips 66	Internationella normer
Pyxus International	Tobaksproduktion
Raytheon Co	Kontroversiella vapen
Reynolds American	Tobaksproduktion
RJ REYNOLDS TOBACCO	Tobaksproduktion
Schweitzer Mauduit International	Tobaksproduktion
Sunoco Logistics Partners	Internationella normer
Textron	Kontroversiella vapen
Textron Inc	Kontroversiella vapen
Tilray Inc	Cannabisproduktion-/distribution
U.S. China Mining	Kolutvinning
Universal Corp	Tobaksproduktion
Vector Group Ltd	Tobaksproduktion
Westmoreland Coal Co.	Kolutvinning
Westmoreland Resources	Kolutvinning

Skandia USA investerar i amerikanska aktier. På den aktuella marknaden har ovanstående bolag identifierats att strida mot Skandia Fonders ägarpolicy och har därmed valts bort ur fonden.

Inga överträdelser mot Skandia Fonders exkluderingskriterier har skett under 2019.

Fondbolaget har påverkat

Skandia Fonder använder sitt ägarinflytande för att påverka bolag i hållbarhetsfrågor. Vi har under 2019 haft kontakt med ett antal bolag i Skandia USA för att påverka dem i en mer hållbar riktning.

Påverkansarbetet kan antingen ske reaktivt, det vill säga när en incident inträffat, proaktivt i förebyggande syfte eller genom att rösta på bolagsstämmor.

Skandia Fonder har under 2019 varit i kontakt med 12 bolag, för Skandia USA:s räkning, i syfte att påverka dem i en hållbar riktning. Följande bolag har kontaktats:

Bolag	Typ av påverkan
AbbVie Inc.	reaktiv
Amazon.com, Inc.	proaktiv, reaktiv
Apple Inc	bolagsstämma, tematisk
Biogen, Inc.	reaktiv
Bunge Limited	reaktiv, tematisk
Chipotle Mexican Grill, Inc.	tematisk
Exxon Mobil Corporation	reaktiv
Facebook, Inc.	reaktiv
Kroger Company	tematisk
Microsoft Corporation	bolagsstämma
UnitedHealth Group, Inc.	reaktiv
Yum! Brands International	tematisk

Här följer tre exempel beskrivet utifrån miljö-, socialt eller bolagsstyrningsaspekter.

- **Bunge Limited** (miljö) Skandia Fonder har i ett investerarsamarbete uppmuntrat bolaget att ytterligare stärka sitt hållbarhetsarbete generellt men även specifikt kopplat till arbetsvillkoren inom jordbrukssektorn inom några av de produkter med högst risk för undermåliga arbetsvillkor i leverantörskedjan: kaffe, ris, socker, té och tomater. Utöver detta har Skandia i ett investerarupprop uppmuntrat att bolaget säkerställer att verksamheten inte bidrar till illegala bränder i Amazonas.

Skandia Fonder har genom flera internationella investerarsamarbeten adresserat våra förväntningar på hur bolaget bör hantera sina hållbarhetsrisker. Utöver det har Skandia varit på plats i Italien för att träffa och möta olika intressenter inom burktomatsektorn. Skandia uppmuntrar att bolaget säkerställer att deras policyer, processer och övervakning är tillräckligt robusta för att hantera de olika hållbarhetsrisker som finns i bolagets olika leverantörskedjor.

- **Kroger Company** (socialt) Skandia Fonder har i ett investerarsamarbete uppmuntrat bolaget att ytterligare stärka sitt hållbarhetsarbete generellt men även specifikt kopplat till arbetsvillkoren inom jordbrukssektorn inom några av de produkter med högst risk för undermåliga arbetsvillkor i leverantörskedjan: kaffe, ris, socker, té och tomater. Utöver detta har Skandia Fonder adresserat vikten av att bolaget säkerställer att de har hållbara proteinkällor i sitt produktutbud.

Skandia Fonder har genom flera internationella investerarsamarbeten adresserat Skandias förväntningar på hur bolaget bör hantera sina hållbarhetsrisker. Utöver det har Skandia varit på plats i Italien för att träffa och möta olika intressenter inom burktomatsektorn. Skandia uppmuntrar att bolaget säkerställer att deras policyer, processer och övervakning är tillräckligt robusta för att hantera de olika hållbarhetsrisker som finns i bolagets olika leverantörskedjor.

- **Microsoft Corporation** (bolagsstyrning) På bolagets årsstämma lade styrelsen fram den årliga ersättningsrapporten. De totala ersättningsnivåerna var mycket höga för VD. Bolaget är ett av världens största bolag men i absoluta termer är ersättningarna ändå noterbart höga. Stora tilldelningar av aktierelaterade instrument och en god aktiekursutveckling har även lett till mycket stora intjänade värden inom långsiktigt incitamentsprogram, som dessutom är fortsatt undermåligt utformad då hälften av tilldelningen saknar prestationskrav. I övrigt har bolaget gjort tydliga förbättringar jämfört med för ett par år sedan. Transparensen kring bonusprogrammet är numera mycket god med presenterade intjäningsnivåer och utfall för de finansiella parametrarna och en beskrivning över vad styrelsen har utvärderat under bedömningen av de icke-finansiella målen.

Ägarna hade därefter en rådgivande omröstning kring ledande befattningshavares ersättningar, som de presenteras i den årliga ersättningsrapporten. Skandia Fonder röstade mot att godkänna ersättningsrapporten på årsstämman.

Genomförda påverkansaktiviteter är i linje med förköpsinformationen. Ingen avvikelse mot vad som angetts i informationsbroschyren har skett under 2019.

Skandia Fonder har för fonden använt Nordic Investor Services (NIS) som röstningsrådgivare för att analysera förslag till beslut inför bolagsstämmor. NIS har utgått från Skandia Fonders policy för ägarstyrning och vägledande principer vid sin rådgivning.

Hållbarhetsinformation Skandia Världen

- Hållbarhetsaspekter beaktas i förvaltningen av fonden.
 Hållbarhetsaspekter beaktas inte i förvaltningen av fonden.

Hållbarhetsaspekter som beaktas i förvaltningen av fonden

- Miljöaspekter (t.ex. bolagens inverkan på miljö och klimat).
 Sociala aspekter (t.ex. mänskliga rättigheter, arbetstagarättigheter och likabehandling).
 Bolagsstyrningsaspekter (t.ex. aktieägares rättigheter, frågor om ersättningar till ledande befattningshavare och motverkande av korruption).
 Andra hållbarhetsaspekter.

Metoder som används för hållbarhetsarbetet

Fonden väljer in

- Hållbarhetsaspekter är avgörande för förvaltarens val av bolag.

Fonden har specifika och uttalade kriterier för att välja in bolag utifrån miljö, sociala och affärsetiska frågor. Analys av bolagens arbete med hållbarhet är avgörande för valet av bolag i fonden.

Fondens förvaltare tar hänsyn till hållbarhetsfrågor. Hållbarhetsaspekter beaktas i ekonomiska bolagsanalyser och investeringsbeslut, vilket får effekt men behöver inte vara avgörande för vilka bolag som väljs in i fonden.

- Annan metod som fonden tillämpar för att välja in.

Fonden väljer bort

Fonden placerar inte i bolag som är involverade i följande produkter och tjänster. Högst fem procent av omsättningen i det bolag där placeringen sker får avse verksamhet som är hänförlig till den angivna produkten eller tjänsten.

Produkter och tjänster

- Klusterbomber, personminor
 Kemiska och biologiska vapen
 Kärnvapen
 Tobak
 Kol

Fondbolagets kommentar: Fonden investerar inte i bolag som utvinner kol.

- Övrigt

Fondbolagets kommentar: Fonden investerar inte i bolag som är involverade i cannabis för rekreativ bruk och vi har en mycket restriktiv hållning gentemot bolag involverade i medicinsk cannabis.

Internationella normer

Internationella normer avser internationella konventioner, lagar och överenskommelser såsom

FN Global Compact och OECD:s riktlinjer för multinationella företag som rör frågor om miljö, mänskliga rättigheter, arbetsvillkor och affärsetik.

- Fonden investerar inte i bolag som inte vidtar åtgärder för att komma tillrätta med identifierade problem eller där fonden bedömer att bolagen inte kommer att komma tillrätta med problemen under en tid som fondbolaget bedömer som rimligt i det enskilda fallet.

Detta alternativ avser fonder som tar fram en handlingsplan för ifrågasatta bolag, som exkluderas om angivna villkor inte uppfylls under utsatt tidsperiod.

Fondbolaget påverkar

Fondbolaget använder sitt inflytande för att påverka bolag i hållbarhetsfrågor.

Fondbolaget har kontakt med bolag i syfte att påverka dem i en mer hållbar riktning.

- Bolagspåverkan genom externa leverantörer/konsulter
 Röstar på bolagsstämmor

Hållbarhetsarbete Skandia Världen

Fonden har valt in

Hållbarhetsaspekter beaktas i ekonomiska bolagsanalyser och investeringsbeslut i Skandia Världens förvaltning, vilket får effekt men behöver inte vara avgörande för vilka bolag som väljs in i fonden. Ingen avvikelse mot vad som angetts i informationsbroschyren har skett under 2019.

Skandia Världens förvaltning inkluderar miljö-, sociala och bolagsstyrningsfaktorer systematiskt i traditionell finansiell analys. Portföljförvaltaren är väl medveten om vilka hållbarhetsrisker och möjligheter en investering medför och beaktar detta. Idégenerering sker främst genom fundamental analys, som utförs av investeringsanalytiker. Eftersom varje enskilt bolag står inför en rad olika hållbarhetsmöjligheter och -risker ingår hållbarhetsfrågor i varje del av bolagsanalysen. Hur hållbarhetsanalysen sedan tillämpas på den finansiella modellen varierar. Det beror på om det kan kvantifieras i finansiella prognoser eller om det är kvalitativt och huruvida det skapar ett scenario som påverkar avvägningen av risker. I tillägg ger riskteamet en oberoende analys av fondens underliggande värden, inklusive koldioxidutsläpp och exponering mot hållbarhetsrisker.

Även om portföljkonstruktionen inte uteslutande görs utifrån hållbarhetsaspekter ser vi att det finns ett inbördes förhållande mellan hållbarhet och finansiell produktivitet. Enligt vår erfarenhet tenderar bolag med stark finansiell produktivitet att ha attraktiva hållbarhetssegenskaper. Dessa företag är ofta tillgångslätta, vilket medför låga koldioxidutsläpp. De antas även ha en god strategi och bra kapitalallokeringsbeslut, vilket visar på bra bolagsstyrning.

Exempel på bolag som valts in i fonden tack vare goda hållbarhetsaspekter under 2019 är;

- **Zoetis** är ett amerikanskt djurhälsobolag, som utvecklar medicin och vaccin för boskapsbrukare och veterinärer. En ökande global befolkning driver en ökande köttkonsumtion. Att öka utbudet för att möta världens efterfrågan på kött och mejeri är viktigt utan att försämra miljöpåverkan, varför djurs hälsa är den största stödet för utbudet. Zoetis marknad bör tack vare detta växa.
- **Hexagon**, är svensk concern som levererar system för mätning och positionering av objekt inom såväl mikro- som makrosegmentet. Industrin är en betydande konsument av energi, som till stor del konsumeras av tillverkningen. Hexagons lösningar hjälper till att förbättra effektiviteten i tillverkningen, minska användningen av energi, råmaterial och vatten samt minska avfall och miljöpåverkan. Med ett ökande press på energieffektivitet och lägre kostnader bör Hexagons marknad och möjligheter för ny produktutveckling öka.
- **Taiwan Semiconductor Manufacturing Company** är marknadsledande inom halvledartillverkning. Ökad digitalisering och efterfrågan på längre batteritid driver behovet av snabbare och effektivare halvledare. Taiwan Semiconductor Manufacturing Companys kompetens har en konkurrensfördel som ger en hög finansiell produktivitetsnivå.

Fonden har valt bort

Skandia Fonder har valt att inte investera i ett antal bolag som avviker från internationella hållbarhetsrelaterade normer, är involverade i kontroversiella vapen, producerar tobak eller utvinner kol. Skandia Fonder investerar inte heller i bolag som är involverade i cannabis för rekreationsbruk och har en mycket restriktiv hållning gentemot bolag involverade i medicinsk cannabis.

Följande bolag är uteslutna från investering i Skandia Världen under 2019:

<u>Bolag</u>	<u>Orsak</u>
Adani Enterprises	Kolutvinning
Adani Power Ltd.	Kolutvinning
Aecom Technology Corp	Kontroversiella vapen
AgriTrade Resources	Kolutvinning
Airbus (EADS)	Kontroversiella vapen
Alliance Holding	Kolutvinning
Alliance Resource Partners	Kolutvinning
Alpha Natural Resources Inc	Kolutvinning
Altria Group	Tobaksproduktion
Anglo American plc	Kolutvinning
Aphria Inc	Cannabisproduktion-/distribution
Arch Coal Inc	Kolutvinning
Areojet Rocketdyne Holding	Kontroversiella vapen
Aryt Industries Ltd.	Kontroversiella vapen
Atlas Resources	Kolutvinning
Aurora Cannabis	Cannabisproduktion-/distribution
BAE Systems	Kontroversiella vapen
Banpu Public Co., Ltd.	Kolutvinning
Barrick Gold Corporation	Internationella normer
Bathurst Resources Ltd.	Kolutvinning
Beijing Haohua Energy Resource Co., Ltd.	Kolutvinning
Belon	Kolutvinning
Berau Coal Energy	Kolutvinning
BHP Group	Kolutvinning
Bisichi Mining	Kolutvinning
Boeing Co	Kontroversiella vapen
British American Tobacco	Tobaksproduktion
British American Tobacco Malaysia Bhd	Tobaksproduktion
BWX Technologies	Kontroversiella vapen
Canopy Growth	Cannabisproduktion-/distribution
China Coal Energy Company	Kolutvinning
China Qinfa	Kolutvinning
China Shenhua Energy Co., Ltd.	Kolutvinning
Cloud Peak Energy Inc	Kolutvinning
Coal Asia Holdings	Kolutvinning
Coal India Ltd	Kolutvinning
Coal of Africa Ltd.	Kolutvinning
Cockatoo Coal Ltd.	Kolutvinning
CONSOL Energy Inc	Kolutvinning
Continental Coal	Kolutvinning
Corsa Coal Corp	Kolutvinning
Cronos Group Inc	Cannabisproduktion-/distribution
DMCI Holdings Inc	Kolutvinning
Eastern Tobacco	Tobaksproduktion
Elbit Systems	Internationella normer
Enbridge	Internationella normer
Enbridge Energy Partners	Internationella normer
Energy Transfer Equity	Internationella normer
Energy Transfer Partners	Internationella normer
Exxaro Resources Ltd.	Kolutvinning
Fluor Corp	Kontroversiella vapen
Foresight Energy	Kolutvinning
Freeport McMoRan Copper	Internationella normer
Garda Tujuh	Kolutvinning
General Dynamics Corporation	Kontroversiella vapen
Golden Eagle	Kolutvinning
Gudang Garam	Tobaksproduktion
Guizhou Panjiang Refined Coal	Kolutvinning
Haci Ömer Sabanci	Tobaksproduktion
Hallador Energy Co.	Kolutvinning
Hanjaya Mandala Sampoerna	Tobaksproduktion
Hanwha Corp	Kontroversiella vapen
HEXO Corp	Cannabisproduktion-/distribution
Hidili Industry International Development	Kolutvinning
Honeywell International	Kontroversiella vapen
Huabao International Holdings	Tobaksproduktion
Huntington Ingalls Industries	Kontroversiella vapen
IJM Corporation Bhd	Internationella normer
IJM Plantations	Internationella normer
Imperial Brands Plc (fd Imperial Tobacco)	Tobaksproduktion
Inner Mongolia Yitai Coal Co. ITC LTD	Kolutvinning
Jacobs Engineering Group	Tobaksproduktion
Japan Tobacco	Kontroversiella vapen
Jastrzebska Spolka Weglowa	Tobaksproduktion
Kaisun Energy	Kolutvinning
Kangaroo Resources	Kolutvinning
KT&G Corp	Tobaksproduktion
Kuzbasskaya Toplivnaya Kompaniya PJSC	Kolutvinning
Larsen & Toubro	Kontroversiella vapen
Leonardo Spa	Kontroversiella vapen
Lockheed Martin Corp	Kontroversiella vapen
LT Group	Tobaksproduktion
Lubelski Wegiel Bogdanka SA	Kolutvinning
Marathon Petroleum	Internationella normer
Metro Mining Ltd.	Kolutvinning
Mitrabara Adiper	Kolutvinning
Motovilicha Plants PJSC MPLX	Kontroversiella vapen
New World Resources Plc	Internationella normer
Neyveli Lignite Corp Ltd.	Kolutvinning
Norilsk Nickel OAO	Internationella normer
Northrop Grumman	Kontroversiella vapen
Peabody Energy Corp	Kolutvinning
Philip Morris International Inc	Tobaksproduktion
Phillips 66	Internationella normer
Poongsan Corporation	Kontroversiella vapen
Poongsan Holdings Corp	Kontroversiella vapen
POSCO	Internationella normer
PT Adaro Energy Tbk	Kolutvinning
PT Bumi Resources Tbk	Kolutvinning
PT Indo Tambangraya Megah	Kolutvinning
PT Tambang Batubara Bukit Asam	Kolutvinning
PT United Tractors Tbk	Kolutvinning
Qinghai Jinrui	Kolutvinning
Raytheon	Kontroversiella vapen
Reinet Investments SCA	Tobaksproduktion
Renuka Caolindo	Kolutvinning
Resource Alam	Kolutvinning
Reynolds American	Tobaksproduktion
Rosan Resources	Kolutvinning
S&T Dynamics Co., Ltd	Kontroversiella vapen
Sadovaya Group	Kolutvinning
Safran	Kontroversiella vapen
Schweitzer Mauduit International	Tobaksproduktion
SDIC Xinji	Kolutvinning
Semirara Mining and Power Corporation	Kolutvinning
Serco Group	Kolutvinning
Shaanxi Coal Industry Co., Ltd.	Kontroversiella vapen
Shanghai Ind Holdings	Kolutvinning
Shanghai Ind Holdings	Tobaksproduktion

Shanxi Coal International Energy	Kolutvinning
Shanxi Lanhua Sci-Tech Venture Co., Ltd.	Kolutvinning
Shanxi Lu'An Environmental Energy	Kolutvinning
Shanxi Xishan Coal & Electricity Power Co	Kolutvinning
South32	Kolutvinning
SouthGobi Resources Ltd.	Kolutvinning
Sunoco Logistics Partners	Internationella normer
Swedish Match	Tobaksproduktion
Tata Power Co Ltd	Kontroversiella vapen
Textron	Kontroversiella vapen
Tilray Inc	Cannabisproduktion-/distribution
Toba bara Sejaht	Kolutvinning
U.S. China Mining	Kolutvinning
Universal Coal	Kolutvinning
Universal Corp	Tobaksproduktion
Vale Overseas Limited	Internationella normer
Vale SA	Internationella normer
Vector Group Ltd	Tobaksproduktion
Westmoreland Coal Co.	Kolutvinning
Westmoreland Resources	Kolutvinning
White Energy Co., Ltd.	Kolutvinning
Whitehaven Coal Ltd.	Kolutvinning
Wintime Energy Co., Ltd.	Kolutvinning
Volcan Compania Minera SAA	Internationella normer
Wtk Holdings	Internationella normer
Yancoal Australia Ltd.	Kolutvinning
Yang Quan Coal Industry Co.,	Kolutvinning
Yanzhou Coal Mining Co., Ltd.	Kolutvinning
Zijin Mining Group Co Ltd	Internationella normer

Skandia Världen investerar i globala aktier. På dessa marknader har ovanstående bolag identifierats att strida mot Skandia Fonders ägarpolicy och har därmed valts bort ur fonden.

Inga överträdelser mot Skandia Fonders exkluderingskriterier har skett under 2019.

Fondbolaget har påverkat

Skandia Fonder använder sitt ägarinflytande för att påverka bolag i hållbarhetsfrågor. Vi har under 2019 haft kontakt med ett antal bolag i Skandia Världen för att påverka dem i en mer hållbar riktning.

Påverkansarbetet kan antingen ske reaktivt, det vill säga när en incident inträffat, proaktivt i förebyggande syfte eller genom att rösta på bolagsstämmor.

Skandia Fonder har under 2019 varit i kontakt med 8 bolag, för Skandia Världens räkning, i syfte att påverka dem i en hållbar riktning. Följande bolag har kontaktats:

Bolag	Typ av påverkan
Anheuser-Busch InBev SA/NV	reaktiv
Assa Abloy AB	bolagsstämman
Epiroc AB	bolagsstämman
Hexagon AB	bolagsstämman, proaktiv
McDonald's Corporation	tematisk
Novartis International AG	reaktiv
Royal Dutch Shell	reaktiv
Unilever	tematisk

Här följer tre exempel beskrivet utifrån miljö-, socialt eller bolagsstyrningsaspekter.

- **McDonald's Corporation** (miljö) Bolaget har flera hållbarhetsutmaningar och möjligheter i sina leverantörsled samt inom ramen för sin egen verksamhet och val av hållbara produktutbud. Bolaget har stor global

exponering både för inköp och försäljning vilket gör att det finns många komplexa hållbarhetsutmaningar som bolaget behöver adressera, speciellt inom bolagets val av djurproduktionsleverantörer.

Skandia Fonder har i ett investerarsamarbete uppmuntrat bolaget att ytterligare stärka sitt hållbarhetsarbete genom att skaffa policy, mål och processer för att säkerställa att bolaget bidrar till en begränsning av det slentrianmässiga användandet av antibiotika i djurproduktionen hos bolagets proteinleverantörer. Utöver det har Skandia genom investerarsamarbetet uppmuntrat att bolaget hanterar sin klimatpåverkan genom att erbjuda ett produktutbud med mindre negativ klimatpåverkan.

- **Anheuser-Busch InBev SA/NV** (socialt) Bolaget har anklagats för att inte respektera rätten till föreningsfrihet och underminera fackliga rättigheter i flera länder i både Asien och Latinamerika.

Skandia Fonder har i ett internationellt investerarsamarbete adresserat vikten av att bolaget stärker policyer, processer och uppföljning för att säkerställa att bolaget inte motarbetar fackliga rättigheter.

- **Assa Abloy AB** (bolagsstyrning) Inför bolagets årsstämma lades ett förslag om att införa ett långsiktigt aktiesparprogram fram. Programmet omfattar högst 115 ledande befattningshavare och nyckelpersoner samt är oförändrat jämfört med föregående år.

Föreslaget program omfattar ett begränsat antal anställda, deltagarna tar egen risk/gör en egen investering samt leder inte till utspädning för aktieägarna. Dock kunde transparensen varit större och det finns fortfarande utrymme för förbättring. Mot bakgrund av ovanstående närvarade Skandia Fonder på årsstämman och röstade för aktiesparprogrammet.

Genomförda påverkansaktiviteter är i linje med förköpsinformationen. Ingen avvikelse mot vad som angetts i informationsbroschyren har skett under 2019.

Skandia Fonder har för fonden använt Nordic Investor Services (NIS) som röstningsrådgivare för att analysera förslag till beslut inför bolagsstämmor. NIS har utgått från Skandia Fonders policy för ägarstyrning och vägledande principer vid sin rådgivning.

Hållbarhetsinformation Skandia Världsnaturfonden

Hållbarhetsaspekter beaktas i förvaltningen av fonden.
 Hållbarhetsaspekter beaktas inte i förvaltningen av fonden.

Hållbarhetsaspekter som beaktas i förvaltningen av fonden

- Miljöaspekter (t.ex. bolagens inverkan på miljö och klimat).
- Sociala aspekter (t.ex. mänskliga rättigheter, arbetstagar rättigheter och likabehandling).
- Bolagsstyrningsaspekter (t.ex. aktieägares rättigheter, frågor om ersättningar till ledande befattningshavare och motverkande av korruption).
- Andra hållbarhetsaspekter.

Metoder som används för hållbarhetsarbetet

Fonden väljer in

- Hållbarhetsaspekter är avgörande för förvaltarens val av bolag. Fonden har specifika och uttalade kriterier för att välja in bolag utifrån miljö, sociala och affärsetiska frågor. Analys av bolagens arbete med hållbarhet är avgörande för valet av bolag i fonden.
- Fondens förvaltare tar hänsyn till hållbarhetsfrågor. Hållbarhetsaspekter beaktas i ekonomiska bolagsanalyser och investeringsbeslut, vilket får effekt men behöver inte vara avgörande för vilka bolag som väljs in i fonden.
- Annan metod som fonden tillämpar för att välja in.

Fonden väljer bort

Fonden placerar inte i bolag som är involverade i följande produkter och tjänster. Högst fem procent av omsättningen i det bolag där placeringen sker får avse verksamhet som är hänförlig till den angivna produkten eller tjänsten.

Produkter och tjänster

- Klusterbomber, personminor
- Kemiska och biologiska vapen
- Kärnvapen
- Vapen och/eller krigsmateriel
- Tobak
- Fossila bränslen (olja, gas, kol)
- Uran
- Genetiskt modifierade organismer (GMO)
- Övrigt

Fondbolagets kommentar: Fonden investerar inte i bolag som är involverade i cannabis för rekreativ bruk och har en mycket restriktiv hållning gentemot bolag involverade i medicinsk cannabis. Fonden iakttar stor försiktighet vid investering i gruvor.

Internationella normer

Internationella normer avser internationella konventioner, lagar och överenskommelser såsom FN Global Compact och OECD:s riktlinjer för multinationella företag som rör frågor om miljö, mänskliga rättigheter, arbetsvillkor och affärsetik.

- Fonden investerar inte i bolag som kränker internationella normer.

Fondbolaget påverkar

Fondbolaget använder sitt inflytande för att påverka bolag i hållbarhetsfrågor. Fondbolaget har kontakt med bolag i syfte att påverka dem i en mer hållbar riktning.

- Bolagspåverkan i egen regi
- Bolagspåverkan genom externa leverantörer/konsulter

- Röstar på bolagsstämmor
- Deltar i valberedningar för att påverka styrelsens sammansättning

Hållbarhetsarbete Skandia Världsnaturfonden

Fonden har valt in

Skandia Världsnaturfonden är en matarfond som investerar i mottagarfonden Skandia Sverige Hållbar. Fonden har därför samma inriktning som Skandia Sverige Hållbar.

För Skandia Sverige Hållbar är hållbarhetsaspekter avgörande för förvaltarens val av bolag. Fonden har specifika och uttalade kriterier för att välja in bolag utifrån miljö, sociala och affärsetiska frågor. Ingen avvikelse mot vad som angetts i informationsbroschyren har skett under 2019.

Fonden söker löpande efter attraktiva investeringsmöjligheter i bolag med en affärsidé som knyter an till hållbar utveckling. Särskilt fokus läggs på miljö och hälsa, vilket knyter an till FN:s globala hållbarhetsmål nr 7 *Hållbar energi för alla*, mål 13 *Bekämpa klimatförändringen*, samt mål 3 *Hälsa och välbefinnande*. Bolag som väljs in i fonden förväntas kunna uppvisa ett trovärdigt och relevant hållbarhetsarbete, inklusive policyer, strategier och relevant rapportering. Bolag vars verksamhet tydligt bidrar till en hållbar utveckling premieras.

I Skandia Sverige Hållbar genomgår alla bolag en hållbarhetsanalys. Analys görs av VAD bolagen producerar och HUR de bedriver sin verksamhet. Bolagens HUR-gradering avgörs av hur väl bolagen hanterar sina hållbarhetsaspekter. Bolagens hållbarhetsarbete bedöms utifrån hållbarhetsrisk, mognad och storlek. Hållbarhetsrisken avgörs bl.a. av bransch, var i världen bolaget är verksamt, affärsmodell etc. Ju högre hållbarhetsrisk ett bolag har desto högre förväntan har vi på att de har ett utvecklat hållbarhetsarbete för att hantera riskerna. Detsamma gäller för större och mognare bolag. Bolagen bedöms i första hand relativt sin bransch och med svensk kontext i åtanke. Fonden eftersträvar att ha en hög andel bolag med starkt hållbarhetsarbete. Bolagens VAD-gradering sätts utifrån hur bolagens verksamhet kan kopplas till en positiv inverkan på hälsa och miljö.

Skandia Sverige Hållbar har en gräns för nivå av bolag med gott hållbarhetsarbete, som är 50 procent av fondens kapital. Per årsskiftet hade Skandia Sverige Hållbar 66,6 procent bolag med gott hållbarhetsarbete. Fonden hade 14,9 procent bolag med fokus på temat miljö och 5,3 procent bolag med fokus på temat hälsa.

Portföljförvaltaren jobbar systematiskt enligt metoden ovan. Exempel på bolag som fallit bra ut i modellen under 2019 är;

- **Powercell** tillverkar bränsleceller för bilar och stationära applikationer, vilket ska gynna miljön. Bolaget är litet och relativt ungt vilket gör att våra förväntningar är lägre på ett välutvecklat hållbarhetsarbete. Bolaget har en uppförandekod och är ISO 14001 certifierat vilket tyder på att det finns ett systematiskt miljöarbete på plats. Aktien finns i fonden.
- **Sweco** erbjuder tekniska konsulttjänster inom teknik, miljö och arkitektur. Bolaget har ett aktivt internt hållbarhetsarbete för att kunna nå ut till kunderna. Miljöfrågor är en central del av erbjudandet och bolaget har bra möjligheter att genom sin verksamhet och sina projekt rådgå kunderna inom bra miljöanpassande lösningar som minskar utsläppen. Aktien finns i fonden.

- **Tomra Systems**, återvinningsbolaget med stor exponering mot hållbarhetstrenden. Bolaget är global marknadsledare inom pantmaskiner för burkar och flaskor. De är även verksamma inom sorteringsmaskiner till bland annat livsmedelsproducenter och avfallssortering. Bolagets produkter och tjänster är mycket positiva ur ett miljöperspektiv. Aktien finns i fonden.

Fonden har valt bort

Skandia Världsnaturfonden har valt att inte investera i bolag som kränker internationella hållbarhetsrelaterade normer, utvinna fossila bränslen eller uran, producerar tobak, cannabis för rekreativ bruk, vapen, modifierade grödor samt genererar kraft från fossila bränslen eller uran. Vidare iakttar fonden stor försiktighet vid investering i gruvbolag.

Följande bolag är uteslutna från investering i Skandia Världsnaturfonden under 2019:

<u>Bolag</u>	<u>Orsak</u>
A.P. Møller - Mærsk A/S	Fossila bränslen och/eller uran
Africa oil corp	Fossila bränslen och/eller uran
Aker BP ASA	Fossila bränslen och/eller uran
Aker Solutions	Fossila bränslen och/eller uran
Blackpearl Resources Inc	Fossila bränslen och/eller uran
Boliden AB	Gruvning
Concordia Maritime B	Fossila bränslen och/eller uran
DNO ASA	Fossila bränslen och/eller uran
Endomines ab	Gruvning
EnQuest PLC	Fossila bränslen och/eller uran
Equinor ASA (f.d. Statoil)	Fossila bränslen och/eller uran
Filo Mining	Gruvning
Fortum Oyj	Fossila bränslen och/eller uran
International Petroleum Corp	Fossila bränslen och/eller uran
Kitron ASA	Vapen
Kongsberg Gruppen ASA	Vapen
Lucara Diamond corp	Gruvning
Lundin Gold	Gruvning
Lundin Mining Corporation	Gruvning
Lundin Petroleum	Fossila bränslen och/eller uran
Neste Oyj	Fossila bränslen och/eller uran
Ngex Resources Inc	Gruvning
Nordic Mines AB	Gruvning
Norsk Hydro ASA	Gruvning
Petroleum Geo-Services ASA	Fossila bränslen och/eller uran
Ratos	Fossila bränslen och/eller uran
SAAB	Vapen
Seadrill Ltd	Fossila bränslen och/eller uran
Semafo inc	Gruvning
ShaMaran Petroleum	Fossila bränslen och/eller uran
Subsea 7 S.A.	Fossila bränslen och/eller uran
Swedish Match	Fossila bränslen och/eller uran
Tethys oil ab	Fossila bränslen och/eller uran
TGS-NOPEC Geophysical Company ASA	Fossila bränslen och/eller uran
UPM-Kymmene Oyj	Fossila bränslen och/eller uran

Skandia Världsnaturfonden är en matarfond som investerar i mottagarfonden Skandia Sverige Hållbar. Fonden har därför samma inriktning som Skandia Sverige Hållbar, vilket är huvudsakligen svenska aktier, men kan även investera upp till tio procent av fondens värde på aktiemarknaderna i Danmark, Finland och Norge. På dessa aktiemarknader har ovanstående bolag identifierats att strida mot Skandia Världsnaturfondens hållbarhetskriterier och har därmed valts bort ur fonden.

Inga överträdelser mot Skandia Världsnaturfondens exkluderingskriterier har skett under 2019.

Fondbolaget har påverkat

Skandia Världsnaturfonden är en matarfond som investerar i mottagarfonden Skandia Sverige Hållbar. Fonden har därför samma inriktning och samma innehav som Skandia Sverige Hållbar.

Skandia Fonder använder sitt ägarinflytande för att påverka bolag i hållbarhetsfrågor. Vi har under 2019 haft kontakt med ett antal bolag i Skandia Sverige Hållbar/Skandia Världsnaturfonden för att påverka dem i en mer hållbar riktning.

Påverkansarbetet kan antingen ske reaktivt, det vill säga när en incident inträffat, proaktivt i förebyggande syfte eller genom att rösta på bolagsstämmor. Ett påverkansarbete kan även ske genom att fonden representeras i ett bolags valberedning.

Skandia Fonder har under 2019 varit i kontakt med 49 bolag, för Skandia Sverige Hållbar/Skandia Världsnaturfonden räkning, i syfte att påverka dem i en hållbar riktning. Följande bolag har kontaktats:

<u>Bolag</u>	<u>Typ av påverkan</u>
AB Volvo	bolagsstämma, reaktiv, tematisk
Addlife AB	bolagsstämma
Addtech AB	bolagsstämma
Alfa Laval AB	bolagsstämma
Assa Abloy AB	bolagsstämma
AstraZeneca PLC	bolagsstämma, proaktiv
Atlantia SpA	reaktiv
Atlas Copco AB	bolagsstämma, proaktiv
Axfood Aktiebolag	bolagsstämma, tematisk
Bakkafrost	proaktiv
Balder Fastigheter	proaktiv
Bufab AB	bolagsstämma
Climeon AB	bolagsstämma
Electrolux	bolagsstämma, reaktiv
Elekt Instrument AB	bolagsstämma
Epiroc AB	bolagsstämma
Essity Aktiebolag	bolagsstämma
EWPG Holding AB	bolagsstämma
Fabege AB	bolagsstämma
Fastighets AB Balder	bolagsstämma
H&M Hennes & Mauritz AB	bolagsstämma, proaktiv, reaktiv
HMS Network AB	bolagsstämma, proaktiv
Indutrade Aktiebolag	bolagsstämma, proaktiv
Investment AB Latour	proaktiv
Investor AB	bolagsstämma
Jetpak Top Holding AB	bolagsstämma, proaktiv
Leroy Seafood	bolagsstämma, proaktiv
Midsummer AB	bolagsstämma
Nordic Entertainment Group AB	bolagsstämma, proaktiv
Powercell Sweden AB	bolagsstämma
Proact IT Group AB	bolagsstämma
SalMar ASA	bolagsstämma
Sandvik Aktiebolag	bolagsstämma, proaktiv
SimCorp	proaktiv
Skandinaviska Enskilda Banken AB	bolagsstämma, proaktiv
Stora Enso AB	proaktiv
Storytel AB	bolagsstämma, proaktiv
Sweco AB	bolagsstämma
Swedbank AB	bolagsstämma, reaktiv
Swedish Orphan Biovitrum AB	bolagsstämma
Svenska Cellulosa Aktiebolaget SCA	bolagsstämma, proaktiv
Svenska Handelsbanken AB	bolagsstämma
Telefonaktiebolaget LM Ericsson	bolagsstämma
THQ Nordic AB	bolagsstämma, proaktiv
Thule Group AB	bolagsstämma
Tomra Systems ASA	bolagsstämma
Transtema Group AB	proaktiv
Trox Nordic AB	proaktiv

Vestas Wind Systems A/S bolagsstämma, reaktiv

Här följer fem exempel beskrivet utifrån miljö-, socialt eller bolagsstyrningsaspekter.

- **Bakkafrost (miljö)** Bolaget har flera hållbarhetsutmaningar och möjligheter kopplat till klimatomställningen där bolaget både kan vara en positivt bidragande aktör men där det även finns risker som kan bidra negativt till klimatet och proteinproduktionen.

Skandia har under året adresserat detta i dialog med bolaget där vi särskilt fokuserat på vikten av att bolaget förtydligar sin riskanalys och rapportering kopplat till sina hållbarhetsrisker och möjligheter. Skandia har även besökt bolagets verksamhet på Färöarna för att på så sätt se hela värdekedjansmoment och de olika hållbarhetsutmaningarna och möjligheterna.

- **Embracer Group (fd THQ Nordic) (socialt)** Bolaget har flera hållbarhetsutmaningar och möjligheter kopplat till ansvarsfullt spelande och marknadsföring samt att säkerställa att minderårigas rättigheter stärks i bolagets utbud.

Under året har Skandia adresserat dessa hållbarhetsaspekter och risker och har tydliggjort vikten av att stärka policyer, processer och rapportering kring detta. Bolaget har jobbat med att stärka sitt strategiska hållbarhetsarbete och har speciellt stärkt sitt arbete kopplat till jämställdhet och mångfald, särskilt kopplat till personer med funktionsvariationer och deras möjlighet att använda bolagets produkter.

- **Vestas Wind Systems A/S (bolagsstyrning)** Inför årsstämman lade styrelsen fram ett förslag om bemyndigande för styrelsen att återköpa aktier. Bemyndigandet motsvarande 10% av bolagets aktiekapital plus en gräns på att högst 10% av aktierna får hållas av bolaget självt.

Att ett aktiebolag köper tillbaka sina egna aktier är inget problem i sig. Skandia anser att det är ett bra sätt att distribuera kapital till ägarna. Det är först vid bolagets överlåtelse av de återköpta aktierna som företrädesrätten kan sättas ur spel. Skandia Fonder hade en representant på årsstämman som röstade för förslaget.

- **myFC AB (bolagsstyrning)** - Skandia Fonder har under året haft en representant i myFC AB:s valberedning.
- **Proact IT Group AB (bolagsstyrning)** - Skandia Fonder har under året haft en representant i Proact IT Group AB:s valberedning.

Genomförda påverkansaktiviteter är i linje med förköpsinformationen. Ingen avvikelse mot vad som angetts i informationsbroschyren har skett under 2019.

Skandia Fonder har för fonden använt Nordic Investor Services (NIS) som röstningsrådgivare för att analysera förslag till beslut inför bolagsstämmor. NIS har utgått från Skandia Fonders policy för ägarstyrning och vägledande principer vid sin rådgivning

skandia :